

Moss
kommune

1. Tertialrapport 2024

Innhold

Kommunedirektørens forord	3
Rapportering drift.....	4
Totaloversikt økonomi.....	4
Sentrale inntekter.....	4
Finansinntekter og -utgifter	5
Klimabudsjett	7
Kommunens tjenestoområder	22
Kommunedirektør med stab	22
Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	30
Enhet kultur,aktivitet og mestring	37
Enhet barnehage	43
Enhet skole	47
Enhet barnevern, bolig og inkludering	52
Enhet NAV	58
Kommunalområde helse og mestring	64
Enhet helsehus	72
Enhet samhandling.....	76
Enhet sykehjem og omsorgsboliger	81
Enhet hjemmetjenester.....	85
Kommunalområde plan, miljø og teknikk	90
Enhet plan, byggesak og geodata.....	99
Enhet kommunalteknikk.....	104
Enhet miljø og landskap	110
Enhet samfunnsutvikling	119
Fellesposter drift	124

Kommunedirektørens forord

Tertialrapporten for 1. tertial har som formål å gi en beskrivelse og en vurdering av den økonomiske situasjonen ved utgangen av april. Vurderingen skal gjøres opp mot hva man forventer at situasjonen blir ved utgangen av året med utgangspunkt i hva man ser ved rapporteringstidspunktet. I år har jeg likevel behov for å gå nærmere inn på en enkelt hendelse denne måneden, da Moss kommune ble meldt inn i Register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK). Per i dag er vi der sammen med 16 andre kommuner.

Bakgrunnen for at vi er meldt inn i registret er en lovlighetskontroll. Denne kontrollen medførte at statsforvalteren måtte vurdere nærmere hva vi hadde lagt til grunn i vår økonomiplan. Vårt budsjett for 2024 blir stadfestet av statsforvalteren, men vi har uspesifiserte innsparingene for perioden 2025-2027 som feller oss. Hvordan disse er plassert i økonomiplanene førte til at statsforvalteren måtte vurdere nærmere størrelsen på de uspesifiserte innsparingene opp mot kommunens disposisjonsfond. Statsforvalteren har stilt spørsmål om realismen i innsparingen og har bedt kommunen spesifisere ytterligere hvordan dette er tenkt gjort.

I kommunestyrets juni-møte vil det bli behandlet både en sak om nedtrekk fra og med 2024, og hvordan vi skal arbeide videre i økonomiplan 2025-2028 for å få en bedre balanse mellom våre inntekter og utgifter. Dette har vært vårt plan hele tiden, men ROBEK-innmeldingen medfører at statsforvalteren kommer til å følge nøye med om vi klarer å følge opp våre planer med konkrete tiltak. Første mulighet for å komme ut av ROBEK vil være januar 2025, etter at statsforvalteren har godkjent kommunens økonomiplan 2025-2028 og årsbudsjett 2025. Jeg har tro på at vi skal klare det.

Tertialrapporten viser ikke bare økonomisk status, men beskriver også utvikling og utfordringer for de ulike enhetene i Moss kommune. To ting som jeg ønsker å trekke fram i denne forbindelse:

Det første er at kommunalområdene melder nedgang i det totale sykefraværet 1. tertial 2024 sammenlignet med de foregående årene. Trenden er nedadgående fra og med 2022, og det arbeides kontinuerlig med oppfølging av sykefravær. I vår kommune er det sentralt at medarbeiderne trives på arbeidsplassen.

Det andre er at kommunen har det siste året arbeidet målrettet med innføring av virksomhetsplanen i den løpende tertialrapporteringen. For første gang rapporteres det i 1. tertial på tiltak under satsningsområder utledet fra strategiske planer på alle kommunalområder. Tiltakene gir rapporteringen et løft og et helhetlig bilde av økonomien og de strategiske planene i organisasjonen.

Hans Reidar Ness, kommunedirektør

23.05.2024

Rapportering drift

Totaloversikt økonomi

Beløp i 1000

	Regnskap hiå. 2024	Budsjett 2024	Årsprognose	Prognose årsavvik
Sum generelle driftsinntekter	-1 274 053	-3 861 868	-3 869 468	7 600
Netto finansutgifter	3 640	63 875	47 975	15 900
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	0	-208 475	-208 475	0
Til disposisjon	-1 270 414	-4 006 468	-4 029 968	23 500
Kommunedirektør med stab	110 601	322 343	314 343	8 000
Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	654 926	1 793 401	1 822 431	-29 030
Kommunalområde helse og mestring	571 333	1 482 531	1 518 131	-35 600
Kommunalområde plan, miljø og teknikk	55 288	186 795	189 620	-2 825
Fellesposter drift	330 867	221 398	233 442	-12 044
Sum disponering	1 723 015	4 006 468	4 077 967	-71 499
Merforbruk -/mindreforbruk +	452 601	0	47 999	-47 999

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap hiå. 2024	Rev. bud. 2024	Prognose	Avvik i kr
Frie disponible inntekter				
Rammetilskudd	-634 313	-1 626 775	-1 616 775	-10 000
Inntekts- og formuesskatt	-524 815	-1 908 751	-1 898 751	-10 000
Eiendomsskatt	-57 364	-173 000	-173 000	0
Andre generelle driftsinntekter	-57 561	-153 342	-180 942	27 600
Sum Frie disponible inntekter	-1 274 053	-3 861 868	-3 869 468	7 600

Skatt

Skatteanslaget for kommunesektoren i RNB er omtrent uendret i forhold til anslag i statsbudsjettet 2024. Moss kommune vedtok et offensivt skatteanslag for 2024 ved at vi la oss på et anslag som var 30 millioner kroner høyere enn det som statsbudsjett og KS-modell tilsa. Periodisering av skatteinngangen gjennom året har vært vanskelig de siste årene. Selv om kommunens skatteinngang så langt er i tråd med vedtatt budsjett, bør årets skatteinngang og inntektsutjevning reduseres samlet med 20 millioner kroner.

Rammetilskudd

Det foreslås ingen endringer i rammetilskuddet utenom inntektsutjevning. Anslaget for deflator i 2024 er uendret sammenliknet med anslaget i statsbudsjett 2024. Dette på tross av at anslaget for lønnsvekst 2024 økes fra 4,7 til 5,2 prosent, og anslaget for prisvekst 2024 økes fra 3,4 til 3,9 prosent. Dersom dette hadde blitt kompensert gjennom økt rammetilskudd, ville det ha tilsvart 13 millioner kroner.

Vertskommunetilskudd

Helsedirektoratet innvilget 24,7 millioner kroner i vertskommunetilskudd for 2024. Dette er 2,4 millioner kroner lavere enn anslått i økonomiplan 2024-2027.

Integreringstilskudd og tilskudd vertskommune asylmottak

Anslaget for integreringstilskudd og tilskudd vertskommune asylmottak økes fra 115 til 145 millioner kroner, det vil si en økning på 30 millioner kroner. Tilskuddet kan bli høyere dersom antall bosatte blir det som er vedtatt, men det vil i så fall bety økte utgifter under kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap hiå. 2024	Rev. bud. 2024	Prognose	Avvik i kr
Finansinntekter/-utgifter				
Renteinntekter	-24 361	-75 225	-94 725	19 500
Utbytter	0	-21 000	-27 900	6 900
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-16	0	0	0
Renteutgifter	23 291	98 500	109 000	-10 500
Avdrag på lån	4 726	61 600	61 600	0
Sum Finansinntekter/-utgifter	3 640	63 875	47 975	15 900

Renteinntekter og utbytte

Bedre likviditet gir merinntekter på bankinnskudd og korte plasseringer på 19,5 millioner kroner. Dette skyldes blant annet at det har vært mindre utgifter til investeringstiltak enn budsjettet, mer ubrukte startlån enn forutsatt, og at kommune hadde ved årsskiftet større disposisjonsfond enn det som ble lagt til grunn i økonomiplan 2024-2027.

Under forutsetning om at Østfold Energi utbetaler utbytte for regnskapsåret 2023 som foreslått, forventes et økt utbyttet på 6,9 millioner kroner. Totalt utbytte vil da være 27,9 millioner kroner.

Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter

Budsjetterte renteutgifter for kommunens egne lån økes med 3,5 millioner kroner. Dette skyldes en litt høyere gjennomsnittlig rente enn det som ble lagt til grunn i opprinnelig budsjett.

Prognosen for mottatte renter og betalte renter på kommunens lån vedrørende startlån viser en underdekning på 7 millioner kroner. Årsaken er at lånekundene har bundet store volum på lave fastrenter. Dette ble vi ikke oppmerksomme på tidlig nok. Det er derfor ikke bundet rente på like store volum på kommunens innlån. Dette medfører at kommunens lånebetingelser vil i en periode være høyere enn det vi mottar fra startlåskundene.

Kommentar til sykefravær og HMS

Tjenesteområde	1. kvartal 2023			1. kvartal 2024			Samlet sykefravær for året 2024		
	Korttid	Langtid	Samlet	Korttid	Langtid	Samlet	Korttid	Langtid	Samlet
Kommunedirektør med stab	3,0 %	5,9 %	8,9 %	2,3 %	6,6 %	8,9 %	2,3 %	6,6 %	8,9 %
Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	3,9 %	8,5 %	12,4 %	3,2 %	7,6 %	10,8 %	3,2 %	7,6 %	10,8 %
Kommunalområde helse og mestring	4,1 %	11,4 %	15,5 %	4,1 %	11,3 %	15,4 %	4,1 %	11,3 %	15,4 %
Kommunalområde plan, miljø og teknikk	2,8 %	5,1 %	7,9 %	2,5 %	4,2 %	6,7 %	2,5 %	4,2 %	6,7 %
Sum sykefravær	3,9 %	9,4 %	13,3 %	3,5 %	8,9 %	12,5 %	3,5 %	8,9 %	12,5 %

Det er en nedgang i sykefraværet i årets tre første måneder på 0,8 prosentpoeng. Det har vært nedgang både i langtidsfraværet og i korttidsfraværet. Nedgangen har vært størst innen kultur, oppvekst og aktivitet, samt også en nedgang i plan, miljø og teknikk. I stab organisasjon og i helse og mestring har sykefraværet holdt seg på omtrent samme nivå som i samme periode i 2023.

Arbeid med implementering av overordnede tiltak i vedtatt HMS- og IA-plan har pågått i perioden. Det har vært spesielt søkelys på lokale prosesser med bransjeprogrammet «En bra dag på jobb», og lokale handlingsplaner innen HMS og IA-arbeid. De fire delmålene i HMS- og IA-planen er:

1. HMS/IA/arbeidet har en tydelig forankring i hele organisasjonen
2. Øke og styrke jobbnærværet
3. Utvikle partssamarbeidet
4. Utvikle med inkludering i arbeidslivet

Det jobbes aktivt med lokale tiltak og prosesser ved mange avdelinger og virksomheter der fraværet har vært vedvarende høyt. Det er søkelys på forebygging og oppfølging av sykefravær og tilrettelegginger for at ansatte skal kunne komme tilbake i jobben. HR, Bedriftshelsetjeneste og/ eller NAV er med og gir bistand og støtte både når det gjelder sykefravær og arbeidsmiljø. Det er også vedtatt nye retningslinjer for AKAN og satt økt søkelys på forebygging av avhengighetsproblematikk.

Arbeid med risikovurderinger og årsaksanalyser har fortsatt stort fokus. Det arbeides aktivt med å forebygge HMS-avvik og skader, og gis fortløpende tilbud om opplæring og bistand i dette arbeidet. Overordnet opplæringsplan for HMS er vedtatt og forebygging av vold og trusler er satsningsområde i denne. Arbeidsmiljøutvalget får jevnlig orienteringer knyttet til HMS-avvik og skader. Nytt kvalitetssystem ble iverksatt 01.01.24, der blant annet HMS-avvik og skader rapporteres og håndteres. I tillegg er det gjennomført HMS-kurs («40-timers kurs») for ledere og verneombud.

Klimabudsjett

Moss kommunes klimamål:

I Moss tar vi nødvendige grep for å redusere direkte klimagassutslipp med 60 % innen 2030 (referanseår 2016)

Klimatiltak

Klimabudsjettet skal vise tiltak som fører til reduserte klimagassutslipp.

Klimatiltak veitrafikk

Tiltak veitrafikk	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
Handlingsplan for parkering	<p>Gjennomføring av tiltak beskrevet i handlingsplanen for parkering vedtatt i 2022. Tiltakene handler bl.a. om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • å øke andel personbiler som parkerer utenfor sentrumskjernen gjennom reduserte priser på Myra og gratis parkering på Fiske • redusere gateparkering på sykkelruter definert i sykkelplanen, for bedre trafiksikkerhet for de som går og sykler • ruste opp parkeringsplasser • øke andel sykkelparkeringer • øke andel HC-parkeringsplasser 	<p>Arbeidet med å gjennomføre tiltak beskrevet i handlingsplanen fortsetter. Det er blant annet arbeidet med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Å innføre beboerparkering i tre nye områder av sentrum. Dette kan blant annet redusere letekjøring. Det bør også oppfordres til å reise til jobb og tog med andre transportmidler (kollektivt, gange, sykkel). <ul style="list-style-type: none"> ○ I den forbindelse er det også arbeidet med å digitalisere beboerkort slik at disse ikke lenger blir sendt ut per post. • Fjerne tre parkeringsplasser til fordel for grøntområde og uteservering ved Longs plass.
Tilrettelegging for syklende og gående	<p>Følge opp sykkelplanen, fokus på å etablere sammenhengende strekninger</p>	<p>Tilrettelegging for sykkel i Bråtengata er godt i gang 1.</p>

1. tertialrapport 2024

	<p>tilrettelagt for sykkel. Øke antall sykkelparkeringsplasser i sentrale områder.</p> <p>Gjennomføre vår/høstsjekk av sykkel - gratis for kommunens innbyggere.</p> <p>Sykkelprosjekter 2024; Bråtengata, Osloveien fra Tigerplassen til Storebro, Carlbergveien.</p> <p>Følge opp gåstrategien med handlinger for å få folk til å gå mer. Prioritere tiltak som følger opp gåstrategien, og lage plan for gjennomføring.</p>	<p>tertialet 2024.</p> <p>Vårsjekk av sykkel gjennomført i april.</p> <p>Arbeidet med reguleringsplan for sykkelvei er startet opp.</p>
Hjemmekontor	Mulighet for ansatte å søke om hjemmekontor inntil to dager per uke. (Gjelder kun for de som har en jobb hvor det er mulig å jobbe hjemmefra.)	OK
Bildelingsordning	Utnytte tjenestebiler best mulig, på tvers av enheter og kommunalområder.	Ingen særskilt ordning for bildeling er etablert.
Leasing av elsykler for kommunalt ansatte	Ordningen ble innført i 2022. Fortsetter i 2024.	Søknadsfrist for de som ønsker ordningen er 2. mai 2024, og er kommunisert til ansatte via intranettet.
Elektriske tjenestebiler og anleggsmaskiner	Moss kommune har mål om at alle tjenestebiler (lette kjøretøy) går på fornybart drivstoff, hovedsakelig elektrisitet, i løpet av 2024. Utfordring med å få større kjøretøy og anleggsmaskiner over på strøm, da markedet er umodent. Moss kommune vil etterspørre dette i markedet.	<p>Elbilandel blant små varebiler og personbiler er høy.</p> <p>Det jobbes systematisk med å anskaffe større kjøretøy og andre maskiner.</p> <p>Eget prosjekt i fylkeskommunen hvor man kan få bistand til å finne/prøve ut fossilfrie maskiner er etablert.</p>
Tjenestereiser	Moss kommune har et mål om å redusere CO2-utslipp fra offentlige tjenestereiser med 50 prosent. Oppgitte tall tar utgangspunkt i km-godtgjørelse og favner ikke alle tjenestereiser. Målet er å redusere utslipp med 50 prosent innen 2024.	Årlig rapportering

1. tertialrapport 2024

	Utgangspunktet er 2019-tall for km-godtgjørelse.	
Smarte trafikk tellere	Moss kommune er i gang med et prosjekt knytta til smarte trafikk tellere. Høsten 2023 er det lagt ned fem sensorer. Målet er å legge ned flere sensorer i bakken. Tellerne gir oss sanntidsinformasjon om trafikkbildet, samt statistikk over hvilke typer kjøretøy som benytter veien. Ut fra dataene får man et bedre planleggingsverktøy, og dette kan trolig også erstatte reisevaneundersøkelser på sikt.	Det er fem sensorlokasjoner i Moss. De ligger i Olav Kyrres gate, Bråtengata, Kanalbrua, Osloveien ved Verket skole og Osloveien nord for krysset ved Batteriveien. Eventuelt nye sensorlokasjoner vurderes fortløpende. Det jobbes også med implementering av andre datakilder, som for eksempel mobildata, værdata, tall fra kollektivtrafikken mm.

Klimatiltak sjøfart

Tiltak sjøfart	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
Dronebåter	Moss Havn har lagt til rette for lading, og nå er det to elektriske dronebåter som frakter containere med varer fra Moss til Vestfold. Dette tiltaket reduserer 1800 tonn CO2-ekvivalenter per år grunnet sparte kilometer kjørt med lastebiler. Det er et mål om å øke virksomheten i 2024, noe som dermed vil redusere klimagassutslipp ytterligere.	Det er fortsatt utvikling og innkjøring for å kunne ta steget til full drift. Hurtiglader ble installert på slutten av 2023, noe som var litt seinere enn planlagt pga. leveranseproblemer.
Landstrøm	Landstrømanlegget til Moss Havn åpnet i 2019 fikk støtte fra Enova, og har en kapasitet på 1 million kWh. Ut fra dagens anløp kan det redusere utslippene fra havna med rundt 200 tonn CO2-ekvivalenter i året – når det blir tatt i bruk. Anlegget er dessverre ikke i bruk, da skipene foreløpig ikke har tatt investeringene med å kunne gå over til å bruke landstrøm. Moss Havn deltar i prosjekt «Utslippsfri Oslofjord» som har vært støttet av Klimasats og ledet av Oslo havn. Prosjektet arbeider målrettet for å få skip	Landstrøm – ingen skip har brukt anlegget Gjennomført service og kontroll på anlegget, det fungerer som det skal.

1. tertialrapport 2024

	over på landstrøm.	
Container-terminal	<p>Det skal inngås ny kontrakt med operatør for containerterminalen.</p> <p>Operatøren får som krav å være fossilfri senest i 2030, jamfør målet Moss havn har om å være en fossilfri havn i 2030.</p>	<p>Kontakt er inngått og ny operatør er i gang.</p> <p>Ny operatør må bestille produksjonsplass for elektriske reachstackere. Det krever at vi får bygget ladere. For å få det til, må Moss havn få dispensasjon grunnet byggeforbudet. Dette er ikke avklart.</p>
Elektriske ferjer	<p>I 2023 har Bastø Fosen tre av fem ferger på elektrisitet. Etablering av ladestasjon i Moss kom på plass i 2023, og de tre elektriske ferjene kjører nå 100 prosent elektrisk. To ferjer drives med diesel, samt den sjette reserve-ferja.</p> <p><i>(Kilde: Bastø Fosen)</i></p>	<p>Det er ikke planer om ytterligere elektrifisering fram mot 2027. Det er mulig at alle ferjene blir elektriske fra 2028 (ny konsesjonsperiode).</p>

Klimatiltak forbruk og avfall

Tiltak forbruk og avfall	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
MOVAR og ettersorteringsanlegg	<p>ØAS – Østfold avfallssorteringsanlegg;</p> <p>Selskapet for felles ettersorteringsanlegg for husholdningsavfall fra alle kommunene i regionen er etablert, anslås satt i drift i løpet av 2026. Movar IKS representerer sine eierkommuner og eier 29,4% av ØAS. Anlegget bygges i Viken Park.</p> <p>Selskapet skal tilrettelegge for at innbyggerne forbedrer miljøprestasjonen i sin avfallshåndtering, og slik at kommunene minst når EUs krav til materialgjenvinning. På den måten blir selskapet et viktig bidrag i den sirkulære</p>	<p>Reguleringsplan for Viken Park er lagt på høring, med høringsfrist 26/2-24.</p> <p>Behandling av reguleringsplan kan tidligst skje høsten 2024. Det har kommet innsigelser til planforslaget.</p> <p>Viken Park er lokalisert i Fredrikstad.</p>

1. tertialrapport 2024

	<p>økonomien. Samtidig skal innbyggerne tilbys en avfallsordning som de forstår nytten av og aksepterer. Deltagere i selskapet er Fredrikstad kommune, Halden kommune, Sarpsborg kommune, Rakkestad kommune, Hvaler kommune og MOVAR IKS.</p> <p>Restavfallet fra ca. 267 000 innbyggere i Østfold vil komme til ØAS' anlegg for ettersortering. Ved hjelp av ny teknologi vil plast og magnetisk- og ikke-magnetisk metall sorteres ut. Anlegget skal klare å sortere ut mer enn 85 prosent av all plast fra restavfallet. Dette vil etter planen skje i 2026.</p>	
MOVAR og biokull	<p>I følge Klimakur 2030 har biokull høyt potensial for karbonlagring i jord. MOVAR har gjennomført et forprosjekt knytta til å pyrolysere slam til biokull.</p> <p>MOVAR har et samarbeid med et avløpsrensaneanlegg i Danmark som har pyrolysert avløpsslam til biokull.</p> <p>Dette slammet er sendt videre til en entreprenør på Vestlandet som skal gjøre forsøk på å bruke dette biokullet som innsatsmiddel i sprøytebetong som blant annet brukes i tunellvegger.</p>	<p>Rapporteres årlig.</p> <p>Intet nytt per 1. tertial.</p>
MOVAR og gjenbruk	<p>MOVAR har et mål om å oppnå en større gjenbruksandel av det som leveres på Solgård Avfallsplass. Det foreligger planer om å etablere en gjenbruksstasjon på Solgård. Forprosjektet er igangsatt. Mottak av ombruksvarer inngår i prosjektet. Prosjektet videreføres når det er</p>	<p>Rapporteres årlig.</p>

1. tertialrapport 2024

	økonomisk forsvarlig.	
MOVAR og matavfall	MOVAR planlegger, tråd med krav til kommunene, innsamlingsordning og nedstrøms løsning for matavfall. Det blir en gradvis utrulling av ny ordning til innbyggerne i MOVAR-kommunene. Oppstart for innsamling av matavfall i Moss er planlagt første halvår i 2024.	Innsamling av matavfall er ikke innført i 1. tertial. Plan for innføring i Moss er 2. tertial. Innsamling av matavfall har startet opp i Våler og Råde.
MOVAR og renseanlegg	<p>Miljøtilstanden i Oslofjorden er dessverre dårlig og bedre rensing av avløpsvann anses som et av flere viktige tiltak for å bedre tilstanden.</p> <p>Statsforvalteren har derfor vedtatt ny utslippstillatelse for nye Fuglevik renseanlegg med langt strengere rensekraav enn tidligere.</p> <p>I dag er det to renseanlegg i Moss, et på Kambo og et på Fuglevik. Begge anlegg er preget av «tidens tann» og nødvendig vedlikehold og ombygginger har allerede i lang tid vært utsatt i påvente av fullstendig ombygging.</p> <p>Anlegget på Kambo legges ned som renseanlegg, men består videre som septikmottak og pumpestasjon for overføring av avløpsvann til Fuglevik i en ny overføringsledning i sjø.</p> <p>Nye Fuglevik renseanlegg rehabiliteres, ombygges og utvides for å tilfredsstille nye rensekraav og fremtidig regional vekst. Bygges etter BREEAM-krav.</p>	<p>Reguleringsplan for oppgradering av Fuglevik renseanlegg ble vedtatt i kommunestyret i april 2024.</p> <p>Reguleringsplanarbeidet for overføringsledning fra Kambo til Fuglevik er i prosess.</p>
Avfallssug for husholdningsavfall i Moss	Moss kommune har utredet muligheten for å etablere stasjonært avfallssug på Høyda. Innkast av avfall er i boligområdene, og blir sugd derfra gjennom rør under	Forstudie gjennomført. Konklusjonen ble at det ikke blir etablert avfallssug på Høyda. Bl.a. ble det ikke funnet en egnet tomt til sentralen. Det er også utfordringer knytta til

1. tertialrapport 2024

	<p>bakken. Avfallet transporteres til en stasjonær stasjon utenfor et tettbebygd område. Fra denne stasjon blir avfallet transportert til avfallsanlegget.</p> <p>Avfallssuget fører til mindre kjøring i bomiljøet der det er i bruk. En vurdering av klimagevinsten ved avfallssug sees opp mot ordinære avfallsløsninger. Saken krever politisk behandling, og vil behandles høsten 2023.</p>	<p>kostnader og fordeling av kostnader.</p> <p>Saken ble politisk behandlet i NLM november 2023.</p>
Utvide kildesortering husholdningsrenovasjon	Utvide kildesortering på hytteområder i kommunen der det i dag ikke tilbys full utsortering.	Rapporteres på årlig
IT-utstyr	<p>Moss kommune søker å få IT-utstyr til å vare lenger. Målet er at mobiltelefoner i gjennomsnitt varer i tre år, laptopen i fire år og nettbrett i fem år.</p> <p>Mer enn fireårs levetid for PC-er vurderes som lite hensiktsmessig grunnet teknologiutvikling og slitasje på grunn av mobilitet. I 2023 har en del PC-er måtte byttes ut på grunn av teknologiskifte. Stadig flere drar nytte av mobilitet, og nye behov og løsninger medfører behov for nye bærbare enheter. Det jobbes aktivt med gjenbruk og ombruk av brukt IT-utstyr.</p>	Rapporteres på årlig
Matsvinn	Peer Gynt helsehus og Sørtun avlastning skal ha fokus på matsvinn gjennom matkontaktene. Det skal være bevissthet rundt bestillinger og tilberedning slik at vi hindrer unødig matsvinn. Enhet sykehjem og omsorgsboliger skal lage en plan for arbeid med matsvinn som vil iverksettes vår 2024. Egne beholdere for matavfall skal	<p>Melløs omsorgsbolig er i gang med prosjektet. Prosjektet utvides til Melløs sykehjem, Peer Gynt helsehus, Skoggata omsorgsbolig og Eskelundstunet i juni.</p> <p>Det er en klinisk ernæringsfysiolog som organiserer arbeidet.</p>

1. tertialrapport 2024

	<p>benyttes fra januar 2024.</p> <p>Moss kommune estimerte et matsvinn på 20% i sine sykehjem og omsorgsboliger (matsvinnet ble kartlagt i 2017).</p>	
Anskaffelser	<p>Anskaffelsesstrategi 2020-24 ble vedtatt i 2020 og sier at det skal stilles miljøkrav/-kriterier i anskaffelser der dette er relevant, jamfør også anskaffelsesregelverket. Moss kommunes anskaffelser skal være formåls- og kostnadseffektive og fremme hensynet til miljø, arbeidsforhold, sosiale forhold og innovasjon.</p> <p>Dette innebærer å fremme klimavennlige løsninger og redusere skadelig miljøpåvirkning gjennom kommunens anskaffelser. Moss kommune skal gjennom sine anskaffelser stimulere til innovasjon og utvikling av nye fremtidsrettede løsninger, eksempelvis miljøteknologi.</p>	Rapporteres årlig

Klimatiltak bygg og energi

Tiltak bygg og energi	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
Vedlikehold i kommunens bygg	Vedlikeholdet i kommunens bygningsmasse skal være verdibevarende og oppvarmingskilder skal være fornybare. Ved valg av byggematerialer skal klima og miljø stå i fokus. Vedlikeholdet skal sikre langsiktig bruk gjennom fleksible løsninger for å hindre stadige ombygginger. Byggene skal ha et godt tilrettelagt avfallssystem.	MKE styrer etter disse målene kontinuerlig.
Klimaplanlegging	I forkant av større bygge- og rehabiliteringsprosjekter skal MK Eiendom KF utarbeide en klima- og miljøplan for	Dette gjøres fortløpende

1. tertialrapport 2024

	<p>prosjektet. Det skal være førende at Moss kommune skal ha gode miljø- og klimaløsninger i sine byggeprosjekter, samt være en pådriver for fossilfrie bygg- og anleggsplasser.</p>	
Omsorgsbolig Grindvold	<p>Brønnpark (varmepumper) blir etablert. Fossilfri byggeplass med krav om 20 prosent utslippsfri. Grønne tak og fordrøyningsbasseng for overvann. Gjenbruk av overvann til vanning grøntområder. Miljøanalyse utført i forprosjektet.</p> <p>Prosjektet ligger an til å bli sertifisert som BREEAM GOOD.</p>	<p>Grindvold omsorgsbolig er overlevert med brønnpark, grønne tak, fordrøyningsbasseng, regnvannsbed, massivtre over bakkenivå m.m.</p> <p>Prosjektet ble gjennomført som fossilfri byggeplass.</p> <p>Prosjektet har mottatt sertifikat BREEAM GOOD for prosjekteringsfasen, sertifisering for gjennomføringsfasen pågår (nivå GOOD).</p>
Knausen	<p>Knausen, Skogbrynet 57, skal rehabiliteres og ombygges til nytt kriesenter. I tillegg skal det etableres nytt utomhusanlegg med nødvendige arealer. Det vil bli etablert energibrønner, det skal leveres klimagassregnskap som viser minimum 20 % reduksjon av klimagassutslipp fra materialer sammenliknet med et referansebygg (sykehjem), det stilles krav om sorteringsgrad på minimum 80 %, fossilfri byggeplass med krav om at minimum 20 % av tilbudte anleggsmaskiner skal være utslippsfrie, det skal gjennomføres energieffektive tiltak på eksisterende bygg som bl.a. skifte ut vinduer, etterisolering av yttervegger (mottatt tilskudd fra Enova).</p>	<p>Prosjektet gjennomføres som en totalentreprise, forventet byggestart er august 2024.</p>
Nybygg og klimagassregnskap	<p>Kommuneplanen setter krav om at Klimagassregnskap kreves ved vesentlige naturinngrep, nybygg større enn 1000 m² BRA og ved valg</p>	<p>Årlig rapportering.</p>

1. tertialrapport 2024

	mellom riving eller bevaring av eksisterende bygg.	
--	--	--

Energisparende tiltak

Tiltak energi	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
Solli skole	Skolen skal omdannes til et samlokalisert aktivitetssenter. Det etableres brønnpark med varmepumpe og energieffektivt luftbehandlingssystem. Det er foreslått energieffektive tiltak på bygningskropp (bytte vinduer og etterisolering).	Rapporterer årlig.
Vannbehandlingsanlegg	Alle skoler, sykehjem, samlokaliserte boliger/institusjoner, og idrettsbygg har fått/eller skal få vannbehandlingsanlegg mot legionella, med overvåking og varsling av overforbruk av vann. Mulighet for å senke vannets temperatur som energisparetiltak.	Ca. 80% av formålsbyggene har fått installert vannbehandlingsanlegg. Orkerød sykehjem og Eskelundsveien 10, Rygge omsorgsbolig gjennomføres i T2.
Glassverket barnehage	Energieffektive tiltak ved utskifting av el-kjel til varmepumpe luft-luft for oppvarming av bygningen.	Tatt ut av planene da forutsetningene ikke lå til rette for at det ble gjort ombygninger. Det er ikke mulig å regne dette økonomisk i mål- selv over en 10-års periode.
Airthings	Montert på sju skoler og et helsebygg. Overvåking av inneklimateparametere som CO2, temperatur, LUX, fuktighet, støy dB, Radon og N/A Virus risiko. Energieffektive justeringer av tekniske anlegg for å møte AML-krav	Det er installert på 6 barnehager primært for å logge radon.

Investeringsforslag MKE/mulige tiltak

Tiltak	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
Automasjon og styring av tekniske anlegg	Forslag om oppgradering ved: Ekholt skole, Vang skole, Kongensgate 34, Ekholt sykehjem, Nøkkeland skole, Eddaveien 9.	Nøkkeland skole er ferdigstilt. Vang skole gjennomføres i T2. Øvrige bygg ligger ikke inne i vedtatt investeringsplan

1. tertialrapport 2024

Energieffektive luftbehandlingsanlegg	Forslag om utskifting ved: Vang skole, Kongensgate 34, Øreåsen skole, Ekholt sykehjem, Skarmyra servicesenter svømmehall.	Tiltak på Vang og Skarmyra gjennomføres i T2. Øvrige bygg ligger ikke inne i vedtatt investeringsplan
--	---	---

Klimatiltak industri

(Tiltak Moss kommune er kjent med, det kan være flere tiltak hos andre industribedrifter i Moss)

Tiltak industri	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
Felleskjøpet Agri på Kambo Redusere mengde fyringsolje	Felleskjøpet Agri på Kambo melder til Moss kommune at de i perioden 2019 til 2022 nesten har halvert forbruket av fyringsolje. Redusert forbruk olje er erstattet av økt forbruk biovarme. Oljeforbruket har gått fra 1119 kubikkmeter i 2019, til 637 kubikkmeter i 2022, en reduksjon på 482 tonn fyringsolje. Forbrenning av 1 tonn olje tilsvarer omtrent 3000 kilogram CO2. Felleskjøpet har med andre ord redusert klimagassutslippet sitt med 1450 tonn CO2, som igjen betyr 1 prosent av våre direkte utslipp i mossesamfunnet. Framover har Felleskjøpet på Kambo planer om å ytterligere redusere forbruket av fyringsolje. <i>(Kilde: Felleskjøpet Agri Kambo)</i>	Årlig rapportering
Heidelberg Materials prefab Norge Mål om å redusere klima- og miljøavtrykk	Heidelberg Materials prefab Norge i Moss (tidligere Contiga) har mål om å redusere sitt klima- og miljøavtrykk, samt å være en del av sirkulærøkonomien. De skriver at deres produktframstilling innebærer utslipp, transport, produksjon av avfall og forbruk av naturressurser. Det er derfor viktig å drive virksomheten med minst mulig belastning på miljøet gjennom hele verdikjeden. Det jobbes med ulike tiltak, blant annet lavkarbon betongelementer, miljøeffektive	Årlig rapportering

1. tertialrapport 2024

	<p>bæresystemer av stål og betong, prosjektspesifikke klimagassregnskap, økt resirkulering og gjenbruk av ressurser. (Kilde: Heidelberg Materials)</p>	
<p>Rockwool Moss</p> <p>Pilotprosjekter i gang knytta til reduksjon av LNG.</p> <p>Resirkulering av steinull.</p>	<p>Rockwool Moss melder at produksjonen på fabrikken totalt har klimagassutslipp på omtrent 12 000 tonn CO₂e per år. Det er forventet i underkant av det samme de neste årene. Det jobbes videre med tiltak, blant annet ser de på bruk av naturgass (LNG) og jobber med pilotprosjekter for å finne ut om de kan bytte ut LNG med en fornybar energikilde, for eksempel biogass. Rockwool har per nå ingen prognose for når de vil se klimaeffekten av tiltakene.</p> <p>Resirkulering av steinull er et annet prosjekt de jobber med. Her er målet at i stedet for at steinull havner på deponi, i stedet tas til fabrikken slik at det kan smeltes om til ny steinull. Metoden er på plass, og de ønsker mer steinull til resirkulering. (Kilde: Rockwool Moss)</p>	<p>Årlig rapportering</p>
<p>One Subsea</p> <p>Energieffektivisering og sirkulærøkonomi på avfall</p>	<p>One Subsea (tidligere Aker Solutions Subsea) ble i januar 2023 sertifisert etter ISO 50001 (et energistyringssystem) med forpliktelser om økt fokus på energistyring, energieffektivitet og reduksjon av energiforbruk.</p> <p>Det jobbes med en digitalisert kartlegging av energistrømmer for å redusere energiforbruk.</p> <p>Grønt sertifikat på strøm sikrer at all strøm kommer fra grønne kilder som har bidratt til reduksjon av CO₂-utslipp med omtrent 90 prosent CO₂ fra</p>	<p>Årlig rapportering</p>

1. tertialrapport 2024

	<p>januar-september 2022 til januar – september 2023. Det utgjør omtrent 800 tonn CO₂.</p> <p>Delvis utskiftning av maskinparken fra fossilt til elektrisk. Videre elektrifisering er et arbeid som fortsetter.</p> <p>Avfallshåndtering: Økning i resirkulert avfall fra 63 prosent til 77 prosent (2022 til 2023). Reduksjon i totale mengde avfall med 18 prosent i 2022 sammenlignet med 2019-2021. Innen sirkulær økonomi undersøkes muligheten til å gjenbruke pakkemateriale i tre og plast.</p>	
--	--	--

Klimatiltak arealplan

Tiltak areal	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
<p>Arealplanlegging</p>	<p>Innenfor arealplanlegging har flere kommuner og fylkeskommuner i flere år forsøkt å finne et handlingsrom der kommuner kan påvirke utbygging i en grønnere retning – med varierende hell.</p> <p>Aktuelle verktøy som kan tas i bruk i planleggingen er arealregnskap, økologisk kompensasjon, verdisetting av natur, blågrønn faktor og arealnøytralitet. Frem mot neste oppdatering av kommuneplanens arealdel vil kommunen utforske hvilke av disse verktøyene som kan fungere godt i Moss.</p>	<p>er jobbet frem en planstrategi som er førstegangsbehandlet i formannskapet og nå ute på høring. Der vedtas det at arealregnskap skal jobbes frem og ligge ved planbeskrivelsen til kommuneplanens arealdel.</p> <p>Moss kommune er en av pilotkommunene som får overlevert økosystemtjenestekart av Fylkeskommunen i juni. Ved å slå sammen arealregnskap og forskjellige andre kart som utarbeides vil vi kunne få et slags naturregnskap.</p> <p>Moss kommune har søkt om, og fått innvilget, midler til å foreta planrevisjon (planvask). Oppstartsmøte er gjennomført og første delleveranse ventes i</p>

1. tertialrapport 2024

		juni.
Sentrumsplanen	Moss kommune fikk tildelt Klimasatsmidler i 2022 for å se sentrumsplanen i lys av alle de grønne verdiene samtidig som vi legger til rette for bedre byrom, traséer for gående og syklende og bygg/utvikling av høy kvalitet. Gatebruksplanen og sentrumsplanen vil bruke klimasatsprosjektet og det kunnskapsgrunnlaget vi får opparbeidet til utforming av tiltak og bestemmelser.	Sentrumsplanen skal etter planen behandles politisk i august/september og legges ut på høring i september.
Planlegging	Økt tverrfaglig arbeid i vurdering av private planforslag. Målet er at alle planer tar nok hensyn til klima. Dette går ut på tilrettelegging for syklende og gående, parkeringsdekning, kollektivdekning, ivaretagelse av karbonrike arealer med mer. Dette er viktig for å påvirke utbyggere i grønnere retning.	Det gjennomføres jevnlige møter i regi av planavdelingen, der alle får melde opp saker som kan være interessante for andre, og alle får delta i å vurdere planer på et tidlig tidspunkt. Utover dette følges møtene opp med arbeidsmøter for natur- klima- og miljøhensyn der det anses å være et behov. Fylkeskommunens plan om ny kanalbru har vært håndtert på denne måten den siste perioden.
Energistasjoner	Moss kommune skal delta i en workshop om arealer til energistasjoner for næringstransport. Arrangør er Osloregionen og Østlandssamarbeidet (klimasatsprosjekt). Målet er å finne arealer hvor det kan passe med energistasjoner i regionen. Et annet mål i klimasatsprosjektet er å utvikle en energistasjons-veileder for saksbehandling av planinitiativ og byggesaker.	Workshop er planlagt 21. mai. Vi ser at det er behov for å sørge for at alle sitter med rett kompetanse før vi kan begynne å peke på konkrete tomter.

Klimakommunikasjon

Tiltak kommunikasjon	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
Kommunikasjonsplan	I hovedutvalget for landbruk,	Det informeres om enkelte

1. tertialrapport 2024

	<p>samferdsel, natur og miljø ble «Grønnere Moss – handlingsplan for kommunikasjon» vedtatt 1. juni 2022.</p> <p>Oppfølging av denne planen innebærer blant annet dette i 2024; informasjon på nettsider, Rent Mossesund, Oslofjorden, naturmangfold, klimagassutslipp, renovasjon og matavfall og klimatilpasning.</p>	<p>tiltak i sosiale medier. En utfordring er begrensede ressurser til å følge opp.</p> <p>Tett samarbeid mellom enhet miljø og landskap og kommunikasjon.</p>
Innbyggerinitiativ/ medvirkning	<p>Medvirkningsprosesser knytta til nye planer og tiltak. Moss kommune støtter opp om Moss Miljøfestival og går aktivt ut i samfunnet og jobber med medvirkning til klima- og miljøspørsmål.</p>	<p>Medvirkningsplan er i prosess, og prosessen styres av enhet samfunnsutvikling. Enhet miljø og landskap er i prosjektgruppa på vegne av PMT.</p>
Race to zero	<p>Moss kommune deltar i prosjektet «Race to zero» hvor vi har som mål å videreutvikle klimabudsjett.</p>	<p>kommunikasjonskampanje, som nå er avsluttet. Det er en del av samarbeidet vi har forpliktet oss til som heter Covenant of Mayors. Her har vi meldt opp arbeid med klimabudsjettet, noe som følges opp årlig. I tillegg skal det rapporteres på en del nøkkeltall, men den jobben gjør fylkeskommunen for oss.</p>
Grønnvaskingsplakaten	<p>Grønnvaskingsplakaten forplikter Moss kommune om ha ærlig kommunikasjon om bærekraftsarbeidet.</p>	<p>Grønnvasking av planer er uønsket og noe administrasjon og politisk ledelse må være oppmerksomme på kan skje/skjer.</p> <p>Grønnvasking er f.eks. tatt opp som et tema i forbindelse med naturmangfoldplanens politiske behandling, der det er poengtert at også vedtak kan være gjenstand for grønnvasking. I vår kommunikasjon rundt grønn bærekraft følges prinsippene opp, men her er det behov for stor bevissthet.</p>

Kommunens tjenesteområder

Kommunedirektør med stab

Tjenesteområdebeskrivelse

Stab er sentraliserte funksjoner som støtter opp under den daglige driften i hele linjeorganisasjonen:

- Støttefunksjonene: Drifter administrative fellesfunksjoner (kommunetorget, dokumentsenderet (arkivet), IT, lønn og regnskap)
- Stabsfunksjonene: Lederstøtte, koordinering, styring og utvikling
- Kommunale renholdstjenester
- Frikjøpte hovedtillitsvalgte og hovedverneombud

Utvikling og utfordringer

Det er stor aktivitet i kommuneorganisasjonen, og stabene støtter opp om prioriterte behov i linjeaktiviteter, tverrgående forprosjekter/prosjekter og porteføljestyrt prosjekter.

Alle ressurser i stab innovasjon har vært involvert i de porteføljestyrt prosjektene. Porteføljestyrt prosjekter er de prosjekter som kommunen finner strategisk viktige og som treffer på tvers av stabs- og kommunalområder, se en nærmere beskrivelse under Økonomiplantiltak - Moss 2025 omstillingsprogram. Det vil høsten 2024 bli jobbet med digitalisering når digitaliseringsrådgiver er ansatt.

Stabene gjennomfører felles lederopplæring for alle ledere i 2024 som startet opp i 2023.

Lederstøtte til sykefraværsoppfølging prioriteres.

Status økonomi

Beløp i 1000	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Rev. bud. 2024	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Kommunedirektør med stab	118 802	110 601	8 201	322 343	314 343	8 000

Kommentar til status økonomi

Kommunedirektør med stab har et mindreforbruk på åtte millioner kroner per 31.12. 2024.

Det har vært et fokus på å jobbe med både kort- og langvarige innsparingstiltak på stabsområde.

Kommunen har et overordnet mål om to læringer per 1000 innbygger. I opprinnelig budsjett ligger det inne midler til 96 læringer. Grunnet mangel på aktuelle søkere innen helsefag og barne- og ungdomsarbeiderfaget de siste årene, har det ikke vært mulig å oppfylle måltallet. Ved utgangen av

1. tertialrapport 2024

2023 hadde Moss kommune totalt 55 lærlinger/ lærekandidater og seks kandidater i fagbrev på jobb. Rekruttering av nye lærlinger fra høst 2024 er i gang, men søkergrunnlaget viser at det fortsatt er for få aktuelle søkere i nevnte fag. Det meldes derfor mindreforbruk på lærlingebudsjettet for inneværende år.

Kommunalområdet har arbeidet med innsparingmuligheter og følgende tiltak er innarbeidet i prognosen:

Tiltaksnavn	2024	2025	2026	2027	2028
Stab - Fjerne erkjentlighetsgaver til ansatte	-	-700	-700	-700	-700
Stab - Reduksjon lærlinger	-5 300	-4 300	-4 300	-4 300	-4 300
Stab - Redusere beløp avsatt til kjøp av ekstern juridisk bistand	-300	-300	-300	-300	-300
Stab - Redusere beløp avsatt til kjøp av tjenester	- 200	-200	-200	-200	-200
Stab - Redusere sykefravær renhold	-550	-550	-550	-550	-550
Stab - Redusere antall M365-lisenser	-300	0	0	0	0
Stab - Vakanser	-650	-750	-750	-750	-750
Stab - Vakanser renhold	-700	-700	-700	-700	-700
SUM	-8 000	-7 500	-7 500	-7 500	-7 500

Status økonomiplan tiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose 0	Avvik Status prognose i kr	Statusbeskrivelse
Nye tiltak				
Overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse for Moss kommune	200	0	200 I arbeid	Sak om helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse fremmes for kommunestyret i september.
Kompetansestyresystem og læringsplattform (LMS)	500	0	500 I arbeid	Anskaffelsesprosess pågår for LMS.
Moss 2035 omstillingsprogram	8 000	0	8 000 I arbeid	Porteføljestyrt prosjekt oppvekstreformen pågår. Det gjennomføres oppfølging av gevinstrealiseringer for de porteføljestyrt prosjektene leve hele livet, enklere hverdag og velferdsteknologi. Det prioriteres omstillingsprosjekter som understøtter Moss 2035. Det gjennomføres fra 1. tertial nytt porteføljestyrt prosjekt samhandling innen kommunalområde helse og mestring. Prosjekt lederrollens innhold er under planlegging som porteføljestyrt prosjekt. "Flere i arbeid" og digital transformasjon E-helse er det plan om oppstart som porteføljestyrt prosjekter i løpet av 2024. Det kan bli pukkelkostnader dersom det må settes inn vikarer for de interne prosjektlederne.
Sum	8 700	0	8 700	
Politisk vedtak				
Støtte ungdomspartiene	50	0	50 Ferdig	Tiltaket er innarbeidet i årsbudsjett/økonomiplan.
Kontroll og revisjon	168	0	168	
Politisk ledelse og kompetansehevende tiltak	600	0	600 Ferdig	
Tilskudd AS Rygge Tomteselskap	2 000	0	2 000	Tiltaket er innarbeidet i årsbudsjett/økonomiplan.
Sum	2 818	0	2 818	
Sum tiltak	11 518	0	11 518	

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett			
	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Årsprognose	Avvik årsprognose
Maskinvare for kapasitetsjusteringer og livssyklus	2 000	0	2 000	0
Nettverksutstyr	500	0	500	0
Ny sentral IT plattform	7 900	0	7 900	0
Renholdsmaskiner	625	0	625	0
Varebil renhold	700	0	700	0
Sum	11 725	0	11 725	0

Statustekst investeringer

Maskinvare for kapasitetsjusteringer og livssyklus

Det styres mot aktivitetsnivå innenfor investeringsbudsjettet.

Nettverksutstyr

Det styres mot aktivitetsnivå innenfor investeringsbudsjettet.

Ny sentral IT plattform

Anskaffelse av neste generasjon plattform lyses ut i markedet i mai, forventes levert i oktober/november 2024. Det styres mot aktivitetsnivå innenfor investeringsbudsjettet.

Renholdsmaskiner

Innkjøp av renholdsmaskiner gjennomføres i løpet av året.

Varebil renhold

Endret behov, det blir innkjøp av mindre biler.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2020	1,60 %	5,94 %	7,54 %
Sykefravær 2021	1,73 %	5,71 %	7,44 %
Sykefravær 2022	3,00 %	6,92 %	9,92 %
Sykefravær 2023	2,50 %	4,78 %	7,27 %
Sykefravær 2024	2,32 %	6,63 %	8,95 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	3,05 %	5,95 %	8,99 %
Sykefravær 1. kvartal 2024	2,32 %	6,63 %	8,95 %

Status sykefravær og HMS

Kontoradministrative ansatte i stab har lavt sykefravær. Renhold har høyt langtidsfravær. Det jobbes med nærværkultur. Renhold jobber kontinuerlig med sykefraværsoppfølging av ansatte, både korttids, - og langtidsfravær. Det er ikke rapportert inn mye på arbeidsrelatert fravær. I perioden er det gjennomført ett felles møte med alle ansatte i virksomheten med gjennomgang av sykefravær rutiner i regi av HR og NAV.

1. tertialrapport 2024

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Administrasjonen ser på områder der man kan gjennomføre tjenesteinnovasjon gjennom offentlig-privat samarbeid i kommunen. Dette fremmes som en sak i Formannskapet i løpet av 2024.	Ikke startet	Det fremmes en sak til formannskapet høsten 2024.
Det er en forventning om synliggjort gevinstrealisering innen innovasjon, digitalisering og velferdsteknologi, både i form av økonomisk effekt, brukervennlighet, forenkling og kvalitetsheving. Kommunedirektøren skal orientere om status i forbindelse med hver tertialrapportering.	Iht. plan	Det pågår effektivisering og kvalitetsforbedring i forhold til arkivdanningen i fagsystemer og sakarkivsystem med sentralisering av oppgaver til stab som tidligere har blitt utført av barnevern, skole og barnehage. For arkivdrift innenfor barnevern vil det være gevinstrealisering av oppgaven som har tilhørt en ansatt. For skole og barnehage vil det det brukes totalt mindre ressurser ved sentralisering av arkivdriften, men det er ikke mulig med å ta ut gevinstrealisering med oppgaver som tidligere har tilhørt mange ansatte.
Det skal gjennomføres en forvaltningsrevisjon av MOVAR IK i 2024. Denne skal kartlegge om selskapet gjør alt som kan forventes for å sikre effektiv drift av selskapet, og lavest mulig gebyrbyrde for innbyggerne. Man skal også se nærmere på renovasjonstjenesten og avgjørelsen om å innlemme denne i egen organisasjon.	Iht. plan	Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF har fått oppdrag med å gjennomføre en direkte bestilling av forvaltningsrevisjon på Movar IKS til Østre Viken kommunerevisjon IKS. For øvrig kommer det senere en plan for kommende forvaltningsrevisjoner til behandling i kommunestyret.
Det skal i 2024 iverksettes arbeid med å implementere FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) i kommunens oppgaver. Det skal implementeres i kommunens planstrategi, kommuneplanen og malverk for vedtak. CRPD skal være synlig i saksbehandlingen av saker som gjelder personer med nedsatt funksjonsevne og være veiledende når vi utformer og yter tjenester til disse innbyggerne. Fremdriften på hvert enkelt kommunalområde skal fremlegges for gjeldende hovedutvalg på siste møte før sommeren, og deretter på hvert utvalgsmøte frem til CRPD er fullstendig implementert på kommunalområdet.	Forsinket	Det jobbes med forberedelse av at CRPD skal implementeres i saksbehandlingen til kommuneorganisasjonen. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har laget en CRPD-veileder, samt webinar og e-læringskurs på hjemmesiden.
Innsatsen for å redusere sykefraværet intensiveres, og dette fremmes som en egen sak til Administrasjonsutvalget i løpet av første halvår 2024. Det avsettes ressurser for å gjennomføre pilotprosjekt på avdelinger med høyt sykefravær. Formålet er å synliggjøre den mulige effekten av å styrke grunnbemanningen, for å lette på	Forsinket	Det en pågår forvaltningsrevisjon sykefravær for utvalgte virksomheter med høyt og lavt sykefravær om

1. tertialrapport 2024

Oppdrag

arbeidstrykket for de ansatte. Det er viktig å kartlegge årsaker for sykefraværet i forbindelse med prosjektet.

Status Beskrivelse status

sykefraværsrutiner, forebyggende sykefraværarbeid og kostnader. Kontrollutvalget fremmer sak til kommunestyrets møte høsten 2024. Videre arbeid med anbefalte tiltak i forvaltningsrevisjonen fremmes sak til arbeidsmiljøutvalget og administrasjonsutvalget.

Sak til administrasjonsutvalget om avsette ressurser til økt grunnbemanning for gjennomføring av pilotprosjekt på avdelinger med høyt sykefravær anbefales utarbeidet etter ferdigstilling av forvaltningsrevisjonen, da forvaltningsrevisjonen vil gi innsikt til det videre arbeidet. I tillegg krever økt grunnbemanning en finansiering.

Kommunedirektøren har etablert en styringsgruppe sykefravær med kommuneledelsen, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud med fokus på å følge opp virksomheter med høyt sykefravær, jf. tiltak i HMS og IA plan vedtatt av arbeidsmiljøutvalget.

Kommunen skal gjennom sitt eierskap i MOVAR initiere konstruktive samtaler om mulighetene for felles løsninger for rensing av avløpsvann sammen med andre renovasjonsselskap. Særlig mulige felles løsninger på Slagentangen vurderes, for en bedre og mer fremtidsrettet løsning enn dagens planlagte prosjekt på Fuglevik.

Ferdig

Videre prosess nytt renseanlegg ble vedtatt av kommunestyret i sak 33/24.

Kommunens Eiermelding skal revideres i løpet av første halvår 2024. Eiermeldingen skal fastsette ordning for godtgjøring av styreverv i kommunale foretak, da dette skal fastsettes av Kommunestyret som generalforsamling. Denne endringen kan gjennomføres før full revidering, for å gi en avklaring for foretakenes nyvalgte styrer.

Forsinket

Det fremmes en sak til kommunestyrets møte i september.

Med utgangspunkt i det varslede merforbruket for inneværende år, fremskyndes den planlagte effektiviseringsprosessen. Vi vil ha en tjenestegjennomgang, med særlig fokus på de tjenestoområdene som har hatt et stort merforbruk, de siste årene. Tjenestegjennomgangen skal også vurdere om det er behov for å øke bemanningen innen deler av «Helse og Mestring» og «Oppvekst og Utdanning», for å få ned sykefraværet. Tiltakene skal i størst mulig grad skåne direkte tjenesteyting. Forslag på mandat, medvirkning, mål og fremdriftsplan, fremmes i kommunestyremøtet i februar.

Iht. plan

Det fremmes en sak til formannskapet og kommunestyrets møter i juni om nedtrekksplanen for effektiviseringsprosessen.

Promillesatsen for eiendomsskatt reduseres med 10 prosent årlig, fra utgangspunktet på 2,8 promille. Promillesatsen vil med dette være 2,52 i 2024, 2,24 i 2025, 1,96 i 2026 og 1,68 i 2027.

Iht. plan

Eiendomsskatten er satt til 2,52 promille for årsbudsjettet 2024.

Tilgang for folkevalgte til kommunale bygg der det foregår politisk møtevirksomhet

Ferdig

Gruppeledere har fått tilgang til

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
er en politisk avgjørelse som fattes av ordfører og/eller varaordførere, i samråd med øvrig politisk ledelse.		å bruke formannskapetssalen utenfor rådhusets ordinære åpningstider.
Varslede dagbøter til MOVAR for eventuelle forsinkelser i pålagt nitrogenrensing fra Ferdig Statsforvalteren må utfordres og om nødvendig løftes til regjeringsnivå		Videre prosess nytt renseanlegg ble vedtatt av kommunestyret i sak 33/24.
Økonomiplanen rulleres hvert år i juni for å se de langsiktige tiltakene i kommunen i en helhet. Dette gjøres fom. 2024.	Iht. plan	Se formannskapetets sak 016/24.

Økonomiplan

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Bidra til en robust organisasjon i Moss kommune ved å sørge for gode systemer og prosesser som understøtter kommunalområdenes arbeid med styring og kontroll	Iht. plan	Administrasjonsutvalget har fått en orientering og rapport om evaluering og justering av basisorganisasjonen i Moss kommune. Anbefalingene i rapporten er under gjennomføring.
Sette Moss kommune i stand til å gjennomføre digital transformasjon ved å prioritere ressurser til å koordinere, utvikle og gjennomføre digitaliserings- og innovasjonsaktiviteter	Iht. plan	<p>Rekruttering pågår å besette vakant rådgiverstillingen digitalisering som vil ha et overordnet koordineringsansvar for kommunes arbeid med digitalisering og digital transformasjon.</p> <p>Det skal etableres en innsatsgruppe ("taskforce") som skal jobbe med konkrete digitaliseringstiltak . De som skal være en del av den gruppen må fritas fra ordinære oppgaver .</p> <p>Innovasjon jobber med å utvikle verktøy og metoder (Innovasjonsportalen) som skal kunne benyttes av alle som får eller har ansvar for endrings- og utviklingsaktiviteter og prosjekter. I tillegg jobber vi med å utarbeide et undervisningsopplegg i tråd med innholdet i innovasjonsportalen.</p> <p>Det er etablert nettverket "innovasjonssentralen" og deltakerne har gjennomført prosesslederstudiet. Nettverket er tenkt utvidet .</p>

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Andre klimatiltak - anskaffelser	Iht. plan	<p>Ved å stille egnede krav og kriterier i ulike trinn i anskaffelsesprosessen, kan kommunen gjennom sine anskaffelser fremme hensynet til bl.a. miljø. Dette må gjøres i hver enkelt anskaffelser.</p> <p>Bedre planlegging av innkjøp kan bidra til at behovet for hyppige vareleveranser reduseres i kommuneorganisasjonen. For å minimere miljøbelastningen knyttet til transportintensive vareleveranser, kan kommunen gjennom anskaffelse av rammeavtaler tillate småordretilllegg for leveranser under gitte ordrebøp.</p> <p>I tillegg etterspør kommunen der det er mulig fossilfri transport i transportintensive vare- og tjenesteanskaffelser.</p>

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Andre klimatiltak - hjemmekontor (reduksjon av reiser)	Iht. plan	Det er etablert ordning i kommuneorganisasjonen for at en del av kontoransatte kan inngå skriftlig avtale om hjemmekontor inntil to dager per uke. Det kan også avtales bruk av hjemmekontor for andre kontoransatte ad hoc. Det er flere andre arbeidsgivere i Moss som har etablerte avtaler om hjemmekontor for sine arbeidstakere.
Forbruk og avfall - Levetid for mobiltelefoner 3 år - laptop 5 år - nettbrett 5 år	Iht. plan	Rutine om mobiltelefon og PC i kommuneorganisasjonen er etablert. Levetid PC på 5 år viser seg å være en utfordring for mange brukere. Det må vurderes om levetiden skal differensieres, da som minimum 4 år.
Forbruk og avfall - redusere forbruk	Iht. plan	Bruke opp, reparere, kjøpe mindre og gjenbruk bidrar til mindre forbruk og avfall. Møbler og inventar som det ikke er behov for kunngjøres internt i kommuneorganisasjonen, slik at nyttige ting kan gjenbrukes.
Klimakommunikasjon - Fortelle våre klimahistorier	Iht. plan	Kommunen må kommunisere klimahistorier om hvordan det påvirker innbyggere, næringsliv og reiseliv i kommunen.
Transport - Fokus på digitale løsninger og færre reiser	Iht. plan	Digitale møter brukes der det er hensiktsmessig. Digitale møter bidrar til mindre tjenestekjøring med bil og offentlige befordringsmidler, samt sparerer tidsbruk ved forflytninger og reiser.
Transport - Fossilfri tjenstepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Iht. plan	Kommuneorganisasjonen i Moss kommune planlegger om mulig å erstatte fossile varebiler som kombinerer person- og varetransport med elbiler fra 2024.
Transport - Kollektivandel buss på 15 prosent i 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Bruk av hjemmekontor, færre tilgjengelige gratis parkeringsplasser og bruk av digitale møter reduserer bilbruken. Reduksjon i bilbruk kan medføre at den forholdsvise prosentandelen ved bruk av kollektiv transport øker.
Transport - Sykkelandel på 20 prosent i 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Arbeidsgiver Moss kommune har forlenget avtalen med leverandøren av leasingordning elsykkel, hvor ansatte har muligheter til å inngå avtale om leasing av elsykkel.

Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunalområdet er organisert i fem enheter:

- enhet kultur, aktivitet og mestring
- enhet barnehage
- enhet skole
- enhet barnevern, bolig og inkludering
- enhet NAV

Enhet kultur, aktivitet og mestring består av virksomhet kultur og idrett og virksomhet forebyggende helse.

Enhet barnehage ivaretar de lovpålagte oppgavene knyttet til barnehageeierrollen og barnehagemyndighetsrollen. Barnehagetilbudet i Moss kommune består av 23 private og 12 kommunale barnehager.

Enhet skole består av 17 skoler, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) og skoleeieravdelingen. Enheten forvalter skoleeieransvaret i Moss.

Enhet barnevern, bolig og inkludering er organisert med fem avdelinger og en virksomhet. Avdelingene er boligsosial avdeling, voksenopplæring, krisesenter, flyktningetjeneste og avdeling for enslige mindreårige flyktninger. I tillegg kommer virksomhet barnevern.

Enhet NAV består av kommunale og statlige tjenester, med en kombinasjon av statlige og kommunalt ansatte. NAV Moss er et partnerskap mellom Moss kommune og Arbeids- og velferdsetaten region Øst-Viken.

Utvikling og utfordringer

Det er per 1. tertial bosatt 83 flyktninger, som er i tråd ved vedtaket fra kommunestyret i desember om å bosette 200 i år. Det er vurdert om det er mulig å øke bosettingskvoten for å imøtekomme anmodningen fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet. Det er fortsatt krevende å finne boliger og det er et stort press i tjenestene. Det er derfor vurdert at det ikke vil være mulig å bosette utover de 200.

Behovet for økonomisk sosialhjelp blant innbyggerne i Moss kommune fortsetter å øke inn i 2024. Det er særlig stor økning i antall langtidsmottakere av sosialhjelp. Den store økningen i sosialhjelp er økonomisk krevende for kommunen.

For å nå målene i barnevernreformen har prosjekt oppvekstreform totalt 16 satsninger, i spennet mellom universelt forebyggende tiltak og en pilot på et nytt hjelpetiltak i barneverntjenesten med formål å unngå plasseringer. Enkelte tiltak er foreldreorientert og andre er rettet mot barn og unge på arenaer som barnehage, skole, fritid og arbeid. Prosjektet bidrar også til utvikling av digitale løsninger, samhandlingsstrukturer og -kultur.

Barnehageopptaket ble gjennomført i mars og det ble gitt tilbud til alle som hadde rett til plass. Selv om fødselstallene gikk ned i 2023 var det et høyt antall søkere og det er lite kapasitet ved økte barnetall. Flere barnehager har brukt restareal for å kunne utvide antallet barnehageplasser.

1. tertialrapport 2024

Det innføres ny opplæringslov 1. august og dette krever at kommunen utarbeider nye forskrifter for permisjonsregler, skoleregler, skole- og feriedager og hovedmålform på hver skole. Forskriftene som er utarbeidet ble lagt ut på høring av hovedutvalget for utdanning, oppvekst og aktivitet.

Det er økt behov for spesialpedagogisk undervisning og hjelp i både skole og barnehage. 6,1 prosent av elevene i grunnskolen har vedtak om spesialundervisning som er en økning på 2,3 prosentpoeng på to år. Denne økningen er en bekymring både økonomisk og pedagogisk.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Rev. bud. 2024	Siste prognose	Avvik prognose i kr
200-Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	1 856	1 831	25	13 058	13 058	0
201-Enhet kultur,aktivitet og mestring	85 788	86 459	-671	230 021	229 671	350
203-Enhet barnehage	159 946	160 373	-427	460 405	467 405	-7 000
204-Enhet skole	245 414	241 656	3 758	670 521	664 071	6 450
205-Enhet barnevern, bolig og inkludering	81 695	82 703	-1 008	225 075	223 905	1 170
206-Enhet NAV	66 451	81 904	-15 453	194 321	224 321	-30 000
Sum	641 150	654 926	-13 776	1 793 401	1 822 431	-29 030

Kommentar til status økonomi

Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet melder et merforbruk på 29 millioner kroner per 31.12.24.

Merforbruket skyldes i all hovedsak økte utgifter knyttet til drift av barnehagene, innenfor barnevernstjenesten samt økte utbetalinger av økonomisk sosialhjelp.

Antall barn i de kommunale barnehagene økte fra barnehageåret 23/24, samt at det forventes en ytterligere økning fra barnehageåret 24/25. Dette fører til behov for flere ressurser og dermed økte lønnsutgifter for enheten.

Innenfor barnevernstjenesten sees en utgiftsøkning innenfor flere områder. Dette gjelder både bruk av statlige tiltak og økte utgifter til fosterhjemsgodtgjørelser, i tillegg til behov for kjøp av veiledning og bruk av konsulenter.

Utbetaling av økonomisk sosialhjelp fortsetter å øke i 2024, og utbetalingene per april ligger 16,5 millioner kroner over budsjett. Dette skyldes blant annet dyrtid, økte renter samt et høyt antall bosatte flyktninger.

Kommunalområdet har arbeidet med innsparingmuligheter og følgende tiltak er innarbeidet i prognosen:

1. tertialrapport 2024

Tiltaksnavn	2024	2025	2026	2027	2028
BBI - Administrasjon	-850	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
BBI-Boligsosial avdeling, kutte i tilskudd til å komme i posisjon for startlån	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
BBI-boligsosial avdeling, stilling ny lov redusert til 40%	-400	0	0	0	0
BBI-Enslige mindreårige flyktninger, netto aktivitetsøkning	-4 500	-4 500	0	0	0
BBI-Flyktningtjenesten, økt gjennomstrømning introduksjonsprogram	-1 700	-1 700	0	0	0
BBI-Slutte med å nedskrive tilskudd til startlån	-200	-800	-800	-800	-800
BBI-Voksenopplæring, betaling pr tilbudt time vs fremmøtt statlig tiltak	-600	-600	-600	-600	-600
BBI-Voksenopplæring, effektivisering lærere, avslutte prosjektarbeid	-150	-150	-150	-150	-150
BBI-Voksenopplæring, netto aktivitetsøkning tilskudd	-4 500	-3 500	0	0	0
BBI-Voksenopplæring, økt brukerbetaling privatelever	-60	-60	-60	-60	-60
BBI-Voksenopplæring, økt brukerbetaling prøver	-60	-60	-60	-60	-60
BHG - Ikke erstatte rådgiver i barnehagemyndigheten	-500	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
BHG - Merinntekt tilskudd - flyktninger	-400	-400	-400	-400	-400

1. tertialrapport 2024

BHG - Telefongodtgjørelse bhg	-250	-500	-500	-500	-500
KAM - Adminstrasjon (rus-testing)	-800	-800	-800	-800	-800
KAM - Økte inntekter kulturskolen	-200	-400	-400	-400	-400
KAM - Økte inntekter kulturhuset	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
KAM - Effektivisering VTA og VTO	0	-400	-400	-400	-400
KAM - Effektivisering feriekubb	-250	-250	-250	-250	-250
KAM - Familieteam ,holde 50% stilling vakant	-350	-350	-350	-350	-350
NAV - Forskyve tilsettingsprosesser	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
NAV - Løsninger midlertidige boliger	-550	-550	-550	-550	-550
NAV - rett ytelse	-600	-600	-600	-600	-600
NAV - Økte refusjoner overlapp statlige ytelser	-500	-500	-500	-500	-500
Skole - Administrasjon	-1 500	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Skole - Skoleskyss	-2 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Skole - PPT	-1 000	0	0	0	0
Skole - Refusjoner - ekstratilskudd skole flyktninger	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Skole - Telefongodtgjørelse skole	-250	-500	-500	-500	-500
SUM	-27 270	-29 620	-19 920	-19 920	-19 920

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett			
	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Årsprognose	Avvik årsprognose
Diverse investeringer kultur, oppvekst og aktivitet	5 000	628	5 000	0
Drenering og vanningsanlegg ved Ørebanene	875	0	875	0
IKT-handlingsplan skole	14 000	141	14 000	0
Innlastningsrampe Moss kulturhus	510	37	510	0
Kunstgress Nøkkeland	2 172	356	2 172	0
Oppgradering Bellevue	1 875	358	1 875	0
Renovering løpedekke Melløs	70	0	70	0
Tverga - en morsom omvei	1 367	25	1 367	0
Sum	25 869	1 545	25 869	0

Statustekst investeringer

Diverse investeringer kultur, oppvekst og aktivitet

Det er kjøpt inn ny og mangeårig vekstduk på Melløs. Det er forventet at resterende budsjettmidler vil benyttes til mindre investeringer innenfor kommunalområdet, spesielt innenfor skole-, barnehage- og idrettsområdet.

Drenering og vanningsanlegg ved Ørebanene

Det er sendt forespørslers til leverandører vedrørende prosjektering. Prosjektet vil etter planen gjennomføres i september/oktober 2024. Arbeidet er estimert til en varighet på omtrent åtte uker.

IKT-handlingsplan skole

IKT-utstyr er satt i bestilling. Det gjennomføres jevnlig skolering i henhold til handlingsplan IKT i skolen.

Innlastningsrampe Moss kulturhus

Prosjektet ble i all hovedsak ferdigstilt i 2023. Gjenstående midler er avsatt til siste del av prosjektet, takutspring over rampa med lys. Arbeidene vil ferdigstilles i løpet av året.

Kunstgress Nøkkeland

Prosjektet ble i all hovedsak ferdigstilt høsten 2023 og banen er tatt i bruk. Det gjenstår noe restarbeider på utomhusområder, i tillegg til oppfølging av setningsskader som har oppstått i etterkant. Det har vært havari på hovedpumpe som forsyner undervarmeanlegget og som er utbedret i vinter.

Oppgradering Bellevue

Prosjektet er i all hovedsak ferdig og banen ble tatt i bruk i januar 2023. Det gjenstår fortsatt arbeider på blant annet utomhusområder som vil bli gjennomført i løpet av 2024.

Renovering løpedekke Melløs

Rehabiliteringen av løpedekket ble i all hovedsak gjennomført sommeren 2023. Det gjenstår noe restarbeider på utstyr og restmidler blir brukt i løpet av 2024.

Tverga - en morsom omvei

Det er utarbeidet et skisseprosjekt for området som overskrider budsjetttrammene. Tiltaket vil justeres ned til å være innenfor gitte rammer. Det vil i tillegg søkes om statlige spillemidler til prosjektet.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2020	2,37 %	6,77 %	9,14 %
Sykefravær 2021	2,73 %	7,01 %	9,74 %
Sykefravær 2022	3,68 %	6,93 %	10,61 %
Sykefravær 2023	2,91 %	7,42 %	10,33 %
Sykefravær 2024	3,24 %	7,58 %	10,82 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	3,96 %	8,48 %	12,44 %
Sykefravær 1. kvartal 2024	3,24 %	7,58 %	10,82 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet for 1. kvartal var på 10,8 prosent som er en nedgang fra samme periode i fjor, da det var på 12,4 prosent. Alle enheter har en nedgang i sykefraværet og det er nedgang i både langtids- og korttidsfravær.

Kommunalområdet har 253 registrerte HMS-avvik i første tertial, som er en økning fra samme periode i fjor hvor det var registrert 190 HMS-avvik. Det er særlig økning i enhet skole. 156 av avvikene er knyttet til vold og trusler, dette er en stor økning fra samme periode i fjor da underkant av 70 avvik var registrert som vold og trusler. Fire av avvikene er registrert som svært alvorlig og 75 avvik er registrert som alvorlig. De resterende er registrert som lite alvorlig eller ikke alvorlig.

Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet

Status økonomiplan tiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose	Avvik Status prognose i kr	Statusbeskrivelse
Nye tiltak				
Oppvekstreform - midler til avlønning jobber for ungdom under 18 år	700	700	0 I arbeid	Det har vært noe større utfordringer med å rekruttere ungdommer i år enn i fjor, men det er fortsatt mål om å tilby ti ungdommer sommerjobber.
Oppvekstreform - lisenskostnader Visma samspill	900	900	0 I arbeid	Det har vært noe forsinkelse grunnet avklaring rundt innføring av Visma sikker sak barnehage og skole, som forberedelse til Visma Samspill, men dette arbeidet er nå godt i gang. Innfasing av Visma Samspill startes nå parallelt i utvalgte virksomheter, som barneverntjenesten og forebyggende helse
Oppvekstreform - Koordinert oppfølging etter henlagt undersøkelse fra barneverntjenesten	1 000	1 000	0 I arbeid	Det er ansatt to familiekontakter i avdeling familieteam, som praktisk vil utføre oppgavene i tiltaket. Det arbeides med konkretisering av driftsansvar og oppgavefordeling mellom barnverntjenesten og familieteam, og tiltaket vil starte opp i august som planlagt.
Oppvekstreform - tett på - tiltak i hjemmet	3 000	3 000	0 I arbeid	Det er noe forsinket fremdrift på grunn av avklaringer rundt arbeidstidsordning i tiltaket, hvor partene nylig har kommet til enighet. Stillingene i barnverntjenesten vil om kort tid lyses ut, med mål om ansettelse og oppstart rett over sommeren i henhold til opprinnelig fremdriftsplan.
Sum	5 600	5 600	0	
Sum tiltak	5 600	5 600	0	

Enhet kultur,aktivitet og mestring

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet kultur, aktivitet og mestring består av to virksomheter og en stab. Virksomhet kultur og idrett som består av Moss kulturhus, mossebibliotekene, kulturskole, avdeling idrett og kulturstab. Virksomhet forebyggende helse består av helsestasjon, skolehelsetjenesten, familieteam, aktivitetsentrene og samskaping. I stab er frivillighetskoordinator og SLT -koordinator (samordnede lokale tiltak).

Enheten legger vekt på:

- tidlig innsats, inkluderende og tilgjengelige tjenester, hvor målet er koordinerte og sammenhengende tjenester
- mangfold av kultur-, aktivitets- og idrettstilbud hvor alle har mulighet for å delta og bidra til et inkluderende fellesskap som gir bedre levekår i befolkningen.
- samarbeid og samhandling internt og utad, samt utvikle samfunnet rundt både barn, unge, familier og voksne i Moss kommune.

Utvikling og utfordringer

Det er gjennomført trygghetsvandring i sentrum som et kriminalitetsforebyggende tiltak, og det har kommet forslag til forbedringsområder i det fysiske miljøet som skal bidra til at det oppleves som trygt å ferdes i sentrum.

Det er økning i antall henvendelser og saker til familieteamet, og det er stor pågang til kursene som settes opp. Det er venteliste på ungdomsteam / familierapi på omtrent 30 saker. Det er også venteliste på PMTO-terapi og nye saker vil ha en forventet oppstart tidligst i august.

Hittil i 2024 er det født 135 barn i Moss mot 108 på samme tid i fjor. Helsestasjonen ivaretar oppgaver knyttet til helsekartlegging og oppfølging av flyktninger fra Ukraina.

Moss kulturskole har per 1. tertial 310 elever på venteliste. Dette er det høyeste ventelistetallet noensinne og mer enn dobbelt så høyt som ved samme tidspunkt i fjor.

Det har vært gjennomført dialogmøte med Sparebankstiftelsen DNB vedrørende erstatning for badstuen i Fleicherparken. I tillegg har det vært gjennomført en bevaring / medvirkningsdialog med representant fra naboene.

Moss kulturhus har gode besøkstall og har flere utsolgte forestillinger og store arrangementer. Fra februar inngår Moss i Riksteaterets faste turneplan, som gir forventninger om økte besøkstall.

1. tertialrapport 2024

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Rev. bud. 2024	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	85 788	86 459	-671	230 021	229 671	350

Kommentar til status økonomi

Enhet kultur, aktivitet og mestring melder et mindreforbruk på 0,35 millioner kroner per 31.12.24.

Virksomhet kultur og idrett melder et mindreforbruk på 1,2 millioner kroner som skyldes forventede økte inntekter ved Moss kulturhus og Moss kulturskole.

Virksomhet forebyggende helse melder totalt et merforbruk på 0,85 millioner kroner.

Merforbruket skyldes blant annet økte utgifter knyttet til økt bosetting av flyktninger på totalt 1,7 millioner kroner. Helsestasjonen har behov for flere ressurser knyttet til helsekartlegging av flyktninger, og melder en økning på 1,2 millioner kroner knyttet til dette arbeidet. For skolehelsetjenesten utgjør merarbeidet omtrent en 50 prosent stilling på totalt 0,5 millioner kroner.

Koronavaksineringen av befolkningen følger nasjonale retningslinjer fra Folkehelseinstituttet. Ved utgangen av april er det påløpt 0,3 millioner kroner knyttet til dette arbeidet. Dette er ikke hensyntatt i budsjettet.

Økning i VTA-plasser (varig tilrettelagt arbeid) hos Personalpartner og Fortuna har en merutgift på 0,25 millioner kroner pr 31.12.24

For virksomhet forebyggende helse er følgende innsparingstiltak innarbeidet i prognosen:

- Stilling knyttet til rustesting holdes vakant, 0,8 millioner kroner
- Vakant 50 prosent stilling ved familieteamet, 0,35 millioner kroner
- Økte inntekter ved ferieklubben 0,25 millioner kroner

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose	Avvik Status prognose i kr	Statusbeskrivelse
Nye tiltak				
Etterfyll av innfyll kunstgress	250	250	0 I arbeid	Arbeidet er planlagt fortløpende gjennom 2024.
Drift av Melløs Stadion OBOS-liga	250	250	0 Ferdig	Det er gjennomført dialogmøter med Moss fotballklubb og det er enighet om en avtale for 2024.
Økning ressurs legestilling helsestasjon, helsekartlegging	1 400	1 400	0 Ferdig	Det er ansatt en lege i stillingen.
Økning ressurs to	1 700	1 700	0 Ferdig	Det er ansatt to ekstra ressurser på

1. tertialrapport 2024

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose i kr	Avvik i kr	Status	Statusbeskrivelse
helsesykepleierstillinger helsekartlegging					helsestasjonen.
Sum	3 600	3 600	0		
Aktivitetsendringer					
Musikkterapeuter videreføring	400	400	0	I arbeid	I videreføringen av musikkterapi, samarbeider kulturskolen og musikkterapeuten utelukkende med skolehelsetjenesten.
Sum	400	400	0		
Politisk vedtak					
Økning i drifts- og aktivitetsstøtten	60	60	0	Ferdig	Drifts- og aktivitetsstøtten er lyst ut med søknadsfrist for lag og foreninger 1. mai 2024
Festivalen Sin	100	100	0	Ferdig	Midlene er overført til Festivalen Sin.
Gratis vaksine mot hjernehinnebetennelse for russ 2024 (KST-sak 077/23)	140	190	-50	Ferdig	Vaksineringen ble gjennomført som planlagt i mars 2024. Pris for vaksinene var noe høyere enn først antatt.
Lyse netter	250	250	0	Ferdig	Midlene er overført til Lyse Netter.
Moss Idrettsråd	250	250	0	Ferdig	Midlene er overført til Moss idrettsråd.
Drift av ungdomscafe	300	300	0	Ferdig	Ungdomscafen på Skarmyra Allaktivitetshus er i drift.
Alle med inkl fritidskort	500	500	0	I arbeid	Sak om utvikling av fritidskortet kommer til politisk behandling i mai.
Pårørendesenter og frivillighetens hus	500	500	0	I arbeid	Sak til politisk behandling i hovedutvalget for oppvekst, aktivitet og inkludering i april.
Støtte til inkluderende russetid	500	500	0	I arbeid	I samarbeid med russetid er det etablert russekro på Verket scene. Det ble gjennomført et russeball i april hvor omtrent 400 av 450 russ deltok. Det er planlagt fire russekroer i løpet av mai. I tillegg arbeides det med å tilgjengeliggjøre Tronvikstranda for russeball, og Nesparken for en aktivitetsdag.
Økt støtte Fontenehuset	800	800	0	Ferdig	Midlene er overført Fontenehuset.
Grefsrødlåven	1 000	1 000	0	Ferdig	Midlene er overført.
Moss ungdomsishall engangstilskudd	1 000	1 000	0	Ferdig	Midlene er overført.
Fritidsklubb Høyda	1 000	1 000	0	I arbeid	I april besluttet utvalg for Oppvekst, aktivitet og inkludering (OAI) å gå videre med lokaler i gamle Solli skole. Det startes opp en mulighetsstudie som mest sannsynlig vil bli synliggjort i 2.tertial.
Utekontakt	1 200	1 200	0	I arbeid	Stillingene er foreløpig ikke utlyst.
Støtte fellesskap for mat	1 455	1 455	0	Ferdig	Midlene er overført Frelsesarmeen som drifter av tilbudet.
Diverse søknader og tiltak	2 805	2 805	0	Ferdig	Tilskuddene er planlagt utbetalt etter tildelingsbrev for 2024.
Moss ungdomsishall forskutterte spillemidler	6 000	6 000	0	I arbeid	I løpet av mai/ juni vil mest sannsynlig søknad om spillemidler være godkjent og ferdigbehandlet og forskuttering av spillemidler vil kunne saksbehandles.

1. tertialrapport 2024

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose i kr	Avvik Status	Statusbeskrivelse
Sum	17 860	17 910	-50	
Sum tiltak	21 860	21 910	-50	

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2020	1,86 %	5,88 %	7,74 %
Sykefravær 2021	1,97 %	5,61 %	7,58 %
Sykefravær 2022	2,82 %	7,90 %	10,72 %
Sykefravær 2023	2,44 %	6,38 %	8,83 %
Sykefravær 2024	1,88 %	5,90 %	7,78 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	3,19 %	6,55 %	9,73 %
Sykefravær 1. kvartal 2024	1,88 %	5,90 %	7,78 %

Status sykefravær og HMS

Det er nedgang i både korttids- og langtidsfravær for enheten. I 1.kvartal for 2023 var det samlede sykefraværet på 9,7 prosent mens det i år er 7,8 prosent . Det er enkelte avdelinger som har høyt ikke arbeidsrelatert sykefravær.

Det er registret åtte HMS-avvik i enheten i 1 tertial , hvor de fleste vurderes som mindre alvorlige. Det er ønskelig at det blir meldt flere avvik og det jobbes kontinuerlig med fokus på avviksmeldinger. Det er ikke meldt noen skader i 1. tertial.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Arbeidet med kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og frivillighet startes. Idrettsråd og idrettslag involveres i arbeidet. Det fremmes en sak til hovedutvalg for utdanning, idrett og kultur.	Iht. plan	Det vil komme to saker; en om oppstart av arbeid med plan for frivillighet og en om oppstart av arbeidet med plan for idrett og fysisk aktivitet til politisk behandling i mai.
Det opprettes to stillinger og ansettes to utekontakter våren 2024. Organisering rundt deres oppgaver og mandat skal forankres i SLT-samarbeidet. Orientering med status om utekontaktene arbeid skal årlig legges frem for utvalget for oppvekst, aktivitet og inkludering på siste møte før sommerferien og siste møte før jul.	Forsinket	Det har vært jobbet med mulig organisering og stillingsbeskrivelsene er under utarbeidelse.
Det settes av en million kroner som et engangstilskudd til Moss ungdomsishall. Det forskutteres samtidig spillemidler for opptil 6 millioner kroner, som tas fra kommunens disposisjonsfond. Som en konsekvens av dette legges det inn en reduksjon i innskuddsrenter. I fremtiden skal det tilrettelegges for forskuttering av spillemidler for idrettslag med godkjent spillemiddelsøknad. Det fremmes en sak til hovedutvalg Utdanning, Idrett og Kultur i mars. Idrettsrådet og idrettslag involveres. Nittedalsmodellen vurderes som aktuell løsning.	Iht. plan	Mai/ juni vil mest sannsynlig søknad om spillemidler være godkjent og ferdigbehandlet og forskuttering av spillemidler vil kunne saksbehandles. Sak om retningslinjer for forskuttering av spillemidler ble vedtatt i kommunestyret april 2024 og iverksettes umiddelbart. Det avsettes 6 millioner kroner fra kommunens disposisjonsfond til ordningen.

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Det vurderes hvordan kommunen kan bidra til at rusen får et eget sted å være. Her kan vi se til andre kommuner sine erfaringer og hvordan de har tilrettelagt for dette. Vurderingene skal legges frem i sak for utvalget for oppvekst, aktivitet og inkludering i mars 2024.	Iht. plan	I samarbeid med rusen er det etablert russekro på Verket scene. Det ble gjennomført et russeball i april hvor ca 400 av 450 russ deltok. Det er planlagt fire russekroer i løpet av mai. I tillegg arbeides det med å tilgjengeliggjøre Tronvikstranda for russeid, og Nesparken for en aktivitetsdag.
Drifts- og aktivitetsstøtten til lag og foreninger videreføres på 2023-nivå og trappes opp i løpet av økonomiperioden. Økningen er øremerket tiltak for å fremme inkludering og deltakelse for barn og unge i alderen 6-19 år.	Iht. plan	Tilskuddsordningen er annonsert med søknadsfrist 1. mai.
Kommunen er i utgangspunktet positiv til å gjennomføre Færderseilasen i Moss, og skal opprettholde dialogen med arrangørene.	Iht. plan	Moss kommune avventer en formell henvendelse fra Færderseilasen.
Moss skal bli en Alle Med kommune. Kommunen registreres som en Alle Med kommune første halvår 2024, og det gjennomføres Alle Med dugnad hvor de frivillige organisasjonene inviteres. Ungdommens medvirkningsråd og Flerkulturelt råd skal inviteres til å komme med innspill. Det skal på bakgrunn av dette arbeidet utarbeides en frivillighetserklæring som de frivillige organisasjonene i kommunen kan stille seg bak ved å signere den. De frivillige organisasjonene informeres om Alle Med og oppfordres til å registrere seg som Alle Med medlemmer. Basert på Alle Med dugnad og "Rapport 2021:2 Delrapport: Følgeforskning og evaluering av forsøk med fritidskortordninger" og andre aktuelle kunnskapskilder utarbeides det en løsning med fritidskort som sikrer at barn og unge i lavinntektsfamilier får en reell mulighet til å delta på en valgfri fritidsaktivitet i kommunen. Denne løsningen skal presenteres på siste utvalgsmøte i OAI før sommeren, og iverksettes fra og med august 2024.	Iht. plan	Det har gjennom første tertial vært arbeidet med oppdraget på ulike måter. Det er skrevet en nasjonal samarbeidsavtale med ALLEMED, opprettet arbeidsgruppe, dialogmøter med leverandør av digitalt fritidskort, dialog og besøk til andre kommuner for å se på mulige løsninger. Det kommer en politisk sak til behandling i mai.
Tilbudet til pårørende i alle aldre skal styrkes. Det opprettes en stilling til pårørendearbeid som skal ha sitt daglige virke i Frivillighetens Hus. Stillingen skal utvikle og styrke tilbudet til pårørende i samarbeid med lag, foreninger og ideelle organisasjoner. Orientering om fremdrift av tiltaket skal legges frem for utvalget for oppvekst, aktivitet og inkludering i mars 2024.	Iht. plan	Sak om status var til politisk behandling i utvalg for oppvekst, aktivitet og inkludering i april.
Vi må nå få på plass fritidsklubben for barn og ungdom i Høyda-området. Det vurderes muligheten for fritidsklubb i følgende lokaler: den delen av gamle Solli skole som ikke skal benyttes til dagsenter og bygget på Dilling som i dag rommer Løvstad dagsenter. Det vurderes samtidig andre mulige alternativer for lokaler for fritidsklubb i området Høyda-Ekholt-Dilling-Øreåsen-Ørejordet. Aktuelle alternativer fremlegges for OAI i utvalgsmøtet i mars 2024, med en fremdriftsplan for når fritidsklubben kan være i drift. Parallelt jobbes det med midlertidige egnede lokaler i samme geografiske område for fritidsklubb tre dager i uken på kveldstid. Fritidsklubben skal være i drift fra august 2024 enten i de faste eller midlertidige lokalene.	Forsinket	I april besluttet utvalg for oppvekst, aktivitet og inkludering (OAI) å gå videre med lokaler i gamle Solli skole. Det startes opp en mulighetsstudie som mest sannsynlig vil bli synliggjort i 2. tertial.

1. tertialrapport 2024

Økonomiplan

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Det opprettes en forløpskoordinator tilknyttet pasientforløpet for barn og unges psykiske helse, som vil bidra til bedre oppfølging av barn og familier.	Iht. plan	Stillingen er etablert og en ansatt i familieteamet er ansatt som forløpskoordinator.
Ferdigstille arbeidet med digitalt bookingssystem og følge opp resultatene fra "hallmonitor", for å videreutvikle og sikre utnyttelse av de kommunale idretts- og aktivitetsflatene.	Iht. plan	Book-up er etablert som bookingssystem for lag og foreninger som benytter kommunens anlegg. Det sees på en videre utvikling i hele kommunen til øvrige lokaler som er tilgjengelig for utleie. Avdeling Idrett har etablert hallmonitører og jobber nå med videre utvikling av kunnskapsgrunnlaget som hallmonitørene gir.
Gjennomføre en felles satsning på kultur i SFO sammen med enhet skole, som vil bidra at mange barn får delta på kulturopplevelser og oppleve utvikling og mestring	Iht. plan	Det er ikke startet opp kulturaktiviteter i SFO denne våren.
Gjennomføre prosjektet Ungprod, med mål om at ungdommen får gode kulturopplevelser i trygge og rusfrie omgivelser	Iht. plan	Gjennom dialog med Sparebankstiftelsen Østfold og Akershus og Sparebank 1 er det besluttet å endre prosjektet til og nå en større målgruppe. Blant annet vil deler av midlene fordeles inn i Riksteateret sine oppsetninger til barn, unge og familier.
Videreutvikle kurstilbud til barn, unge og foresatte for å utvikle trygge barn og voksne.	Iht. plan	Familieteam og helsestasjon utvikler nye tilbud til barn, unge og deres foresatte.
Videreutvikle lavterskeltilbud som Den kulturelle velkomstpakke og Opplevelseskortet slik at flere får muligheten til å delta på ordinære kulturarrangementer og i kultur- og fritidsaktiviteter	Iht. plan	Det har blitt anskaffet et digitalt opplevelseskort. Gjennom samarbeid både med interne og eksterne aktører gis det tilbud om aktiviteter til målgruppen.

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Bygg og energi - Klimaplanlegging i byggeprosjekter	Iht. plan	Det fokuseres på klima og miljø i aktuelle byggeprosjekter, f.eks i svømmehaller og rehabilitering av kunstgressbaner.
Klimakommunikasjon - Fortelle våre klimahistorier	Iht. plan	Moss kommunes "Håndbok for grønnere arrangementer" gjøres kjent for arrangører og publikum.
Naturmangfold - Vi tar vare på kulturlandskapet	Iht. plan	Fortsette arbeidet med historiske vandreruter for opplysning og bevisstgjøring av kulturlandskapets betydning.
Transport - Fokus på digitale løsninger og færre reiser	Iht. plan	Tilstrebe digitale løsninger for møter der det er aktuelt.
Transport - Fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Iht. plan	Ved utskiftning av tjenestebiler skal fortrinnsvis fossilfrie alternativer benyttes.
Transport - Gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Oppfordre til gange ved kultur- og idrettsarrangementer.

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Transport - Kollektivandel buss på 15 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Oppfordre kulturarrangører til å fremforhandle avtale med Østfold kollektivtrafikk om rabatt på bussbilletter ved å fremvise billetter til kulturarrangementer.
Transport - Sykkelandel på 20 % i 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Oppfordre til bruk av sykkel til kultur- og idrettsarrangementer.

Enhet barnehage

Tjenesteområdebeskrivelse

Barnehagetilbudet i Moss kommune består av 12 kommunale barnehager, en privat familiebarnehage og 22 ordinære private barnehager. Det går 2 187 barn i barnehager i Moss kommune (per 15.12.2023). I tillegg er det tre kommunale åpne barnehager som administreres i enhet kultur, aktivitet og mestring.

Enhet barnehage har tre funksjonsområder - barnehagemyndighet, barnehageeier og avdeling for pedagogisk veiledning og kvalitet (PVK).

Enheten har følgende oppgaver:

- ivareta de lovpålagte oppgavene knyttet til barnehageeierrollen og barnehagemyndighetrollen
- sikre et godt samarbeid med de private aktørene
- sikre likeverdige tjenester uavhengig av bosted, personlig økonomi, etnisk bakgrunn, og den enkeltes livssituasjon
- sikre god kvalitet i barnehagene uavhengig av eierform

Utvikling og utfordringer

Barnehagekapasitet og dimensjonering av tilbudet

Barnehagemyndigheten har tatt i bruk en digital løsning for hovedopptak i 2024. Hele opptaket ble gjennomført i en runde, der alle søkere fikk tilsendt tilbud samtidig. Løsningen medførte at hele opptaksprosessen pågikk i 14 dager mot inntil seks uker tidligere år.

Hovedopptaket viser fortsatt økning i barnetall i kommunale barnehager. Kommunen oppfyller sin forpliktelse, j.fr. Lov om barnehager § 16 "Rett til plass i barnehage", men det er liten differanse i forholdet mellom behov og kapasitet. På Halmstad som over tid har hatt underskudd på barnehageplasser er det besluttet å etablere ny privat barnehage, planlagt åpning er august 2025.

Det er forventet økt press i sentrum, sentrumsnært og nordre opptaksområde i årene som kommer. Enhet barnehage skal utrede muligheter for å øke kapasiteten i disse områdene frem mot vinteren 2024-2025.

Kvalitet og kompetanse

Strategisk plan for KOA har «Tidlig innsats med inkluderende og trygge omsorgs- og læringsmiljø for alle barn og unge» som ett av fire satsingsområder. I enhet barnehage er arbeidet med tidlig innsats en prioritert oppgave. Som et tiltak knyttet til strategisk plan for KOA har private og kommunale barnehager utarbeidet en felles oversikt over tiltak som styrker arbeidet innenfor de fire satsingsområdene og bidrar til å realisere målene for kommunalområdet. Gjennom godt foreldresamarbeid vil barnehagene styrke arbeidet med tidlig innsats, og varig endring. PVK har sammen

1. tertialrapport 2024

med andre fagpersoner utarbeidet en guide til bruk i foreldresamtaler. Alle barnehager tilbys gjennomgang og opplæring i bruk av guiden i løpet av våren 2024.

Styrket tilbud til førskolebarn

Barnehagemyndigheten i kommunen fatter vedtak om styrket barnehagetilbud til barn i barnehage, i henhold til lov om barnehager § 31 og 37.

I perioden januar til april har timetallet for spesialpedagogisk hjelp økt med 2334 timer, dette tilsvarer omtrent to årsverk. Vedtak om tilrettelegging av barnehagetilbud til barn med nedsatt funksjonsevne har økt med 131 uketimer. Økningen gjennom barnehageåret er på samme nivå som tidligere år. Kommunen utbetaler refusjon etter en fastsatt sats til private barnehager for kostnader til vedtak om tilrettelegging. Det gis tilskudd til tiltak for å styrke språkforståelsen hos minoritetsspråklige barn til alle barnehager.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Rev. bud. 2024	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	159 946	160 373	-427	460 405	467 405	-7 000

Kommentar til status økonomi

Enhet barnehage melder et merforbruk på 7 millioner kroner per 31.12.24.

Merforbruket er knyttet til økt barnetall ved de kommunale barnehagene fra barnehageåret 23/24, samt forventninger om en ytterligere økning i barnetallet fra barnehageåret 24/25. En nedgang i fødselstallene i Moss kommune i 2023 ga en forventning om en nedgang i barnetallet fra barnehageåret 24/25, noe som ville ha gitt lavere lønnsutgifter og bidratt til at enheten kunne komme i balanse per 31.12.24. Tall etter hovedopptaket for barnehager viser imidlertid en økning i antall barn fra barnehageåret 24/25. Dette skyldes i stor grad tilflytting til Moss kommune.

Enhet barnehage har innarbeidet effektiviseringstiltak på til sammen 1,15 millioner kroner i prognosen. Dette er knyttet til utsettelse av innføring av telefongodtgjørelse til ansatte, en administrativ stilling som holdes vakant samt en forventet økning i tilskudd fra IMDi.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose 2024	Avvik Status prognose i kr	Statusbeskrivelse
Politisk vedtak				
Økt grunnbemanning enhet barnehage (KST-sak 078/23)	2 500	2 500	0 I arbeid	I tre barnehager er det opprettet en 100 prosent fagarbeiderstilling på topp av grunnbemanningen. Tiltaket har pågått i 4-6 måneder. Erfaring hittil i 2024 viser at barnehagene har redusert forbruk på vikar ved korttidsfravær og en tydelig nedgang

1. tertialrapport 2024

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Avvik Status prognose i kr	Statusbeskrivelse
			i sykefravær. Det er vanskelig å si om resultatet skyldes dette tiltaket, andre tiltak, eller summen av flere tiltak etter så kort tid. (det for tidlig å si om dette skyldes selve tiltaket, eller andre forhold.)
Sum	2 500	2 500	0
Sum tiltak	2 500	2 500	0

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2020	3,80 %	8,58 %	12,37 %
Sykefravær 2021	4,39 %	10,01 %	14,41 %
Sykefravær 2022	5,50 %	10,97 %	16,47 %
Sykefravær 2023	4,38 %	11,02 %	15,40 %
Sykefravær 2024	4,76 %	11,82 %	16,58 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	5,88 %	13,05 %	18,94 %
Sykefravær 1. kvartal 2024	4,76 %	11,82 %	16,58 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet i enhet barnehage er fortsatt høyt, med 16,6 prosent i første kvartal. Det er noe redusert sammenlignet med samme periode i 2023, da samlet fravær i enheten var 18,9 prosent. I 9 av 12 barnehager sees en positiv tendens. Det arbeides med parallelle tiltak på individ- og systemnivå for å øke nærværet. Alle barnehager deltar i KS-bransjeprogram "En bra dag på jobb", for økt nærvær. Enhet barnehage samarbeider tett med NAV arbeidslivssenter, Moss kommunes HR-avdeling, og bedriftshelsetjenesten om forebyggende og reparerende tiltak. Enheten arbeider kontinuerlig med tiltak for å redusere belastningen på medarbeidere, og sikre tilstrekkelig kompetanse for å ivareta kvaliteten på tilbudet til barna.

Det er meldt 15 HMS-avvik i 1. tertial. Det er nedgang fra samme periode i 2023, da det var 32 HMS-avvik. En mulig årsak er at enheten har arbeidet med en mer korrekt kategorisering av avvik, slik at avvik som ikke omhandler arbeidsmiljø kategoriseres som uønsket hendelse, avvik på tjenestekvalitet eller personvernreglementet. Det kan også skyldes overgang til nytt kvalitetssystem, og at det tar tid for ansatte før systemet er forstått og brukes. Det er gitt opplæring i alle barnehager.

Status politiske vedtak

Økonomiplan

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Alle barnehager skal tilbys teaterforestillinger gjennom et samarbeid med Nonstop festivalen og Unge Viken Teater	Iht. plan	Unge Viken teater besøker alle barnehager med forestillingen "En fisk ved navn Luna" i perioden april- juni 2024. Enhet barnehage er i dialog med NON-stop-festivalen om forestillinger for 5-åringer i september 2024.

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Avdeling PVK gir barnehagene kompetanseheving innenfor temaene språk, selvregulering, tilknytning og atferd	Iht. plan	Åtte barnehager har fått veiledning/opplæring etter egen bestilling, innenfor temaene i perioden januar til april 2024.
Barnehagene bidrar i foreldrestøttende arbeid ved å arrangere temamøter for foreldre, og å være en arena som legger til rette for etablering av nettverk som styrker barns vennskap og familienes tilknytning til nærmiljøet	Iht. plan	Det gjennomføres foreldremøter med ulike temaer i en del av barnehagene i kommunen. Temaer som går igjen er for eksempel trygt og godt barnehagemiljø, kosthold, og samspill mellom barn og foreldre. Enhet barnehage arbeider sammen med en tverrfaglig gruppe, i prosjekt oppvekstreform, for å utvikle mer systematisk gjennomføring av foreldrestøttende møter i flere barnehager
Det skal gjennomføres svømming og vanntilvenningsaktiviteter med de eldste barna i barnehager som mottar tilskudd til dette fra statsforvalteren	Iht. plan	Tre barnehager har søkt og mottatt tilskudd til vanntilvenning for barn. En av barnehagene gjennomfører aktiviteter i vår, mens de to andre gjennomfører vanntilvenningsaktivitetene sommer og høst 2024.
Enhet barnehage deltar sammen med PPT og skoleeieravdelingen i satsingen kompetanseløftet. I barnehageåret 2023-2024 er temaet «Kommunikasjon for mestring og inkludering». Målet er å øke ansattes kompetanse om hvordan og hvorfor man støtter barn med alternativ og supplerende kommunikasjon.	Iht. plan	Arbeidet med kompetanseløftet pågår. Det er gjennomført to fagsamlinger, med tilhørende mellomarbeid for deltakende barnehager i perioden januar til april.
Enhet barnehage samarbeider med helsestasjon, flyktningetjenesten og Åpen barnehage om tiltak for å rekruttere barn i fra språklige minoriteter, til å starte i barnehage i 1-2 årsalder.	Iht. plan	Enhet barnehage har mottatt tilskudd fra Utdanningsdirektoratet til målrettet arbeid for å øke barnehagedeltakelsen blant minoritetsspråklige barn. Konkrete tiltak er under utarbeidelse og gjennomføres siste kvartal i 2024 og i forkant av søknadsfrist til hovedopptak 2025.
Felles utviklingsprosjekt for kommunale og private barnehager «inkluderende fellesskap», startet opp høsten 2022. Innholdet utformes i samarbeid med Læringsmiljøsentret ved Universitetet i Stavanger, og finansieres gjennom regional kompetanseordning. Det er 24 barnehager som deltar, 12 kommunale og 12 private barnehager. I barnehageåret 2023-2024 følger barnehagene lokalt tilpassede opplæringsløp innenfor temaene «Laget rundt barnet» og «Lek og lekemiljø»	Iht. plan	Opplæring og veiledningssamling for barnehagestyrere og pedagogiske ledere er gjennomført. Barnehagene planlegger siste fase i satsingen, som avsluttes juni 2025.
I 2024 starter enhet barnehage et samarbeid med Østfold bedriftsidrettskrets om aktivitetsglede i barnehagen	Iht. plan	13 barnehager er med i prosjektet. Aktiviteter er planlagt gjennomført høsten 2024 og våren 2025

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - Kjøpe brukt - gjenbruk	Iht. plan	Nær halvparten av alle barnehager i kommunen har etablert arenaer for bytte av klær og utstyr. Det arbeides videre for etablering i øvrige barnehager.
Naturmangfold - Vi holder naturen fri for forsøpling og forurensning	Iht. plan	Barnehagene har innarbeidet dette som en del av sin pedagogiske praksis.
Naturmangfold - Vi tar vare på naturen vår med fokus på et mangfold av arter	Iht. plan	Barnehagene har innarbeidet dette som en del av sin pedagogiske praksis.

Enhet skole

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet skole består av 17 skoler, avdeling pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) og administrativ skoleeier. I mosseskolen går det 5280 barn.

Enhet skole har ansvaret for:

- en effektiv drift av skolene innenfor gitte lovfestede og kommunale føringer som sørger for et godt og likeverdig tilbud til kommunens elever
- at alle elever møter et inkluderende og helsefremmende læringsmiljø med kompetente pedagoger slik at elevene får tatt ut sitt læringspotensial
- å ivareta tidlig innsats og sikre sømløse overganger mellom barnehage, skole og videregående skole
- å se hele lærings- og oppvekstløpet under ett
- å sikre god kvalitet i samhandling og samarbeid med andre instanser
- å ha en pedagogisk psykologisk tjeneste som ivaretar individ- og systemhenvisninger i henhold til regelverket - både i barnehage og skole.

Utvikling og utfordringer

Kommunerevisjonen gjennomførte et tilsyn med Moss kommune i 2023 på «kvalitet i undervisningen» og hvordan skolereformen kompetanseløftet (LK06) og den påfølgende fagfornyelsen er implementert i mosseskolen. Kommunens innføring av LK06 og fagfornyelsen ble godkjent og tilsynet ble lukket med noen få forslag til ytterligere tiltak for å heve kvaliteten i dette arbeidet.

Administrativ skoleeier er tett på skolene med veiledningsbesøk, tilsyn og støtte på alle områder fra IKT, jus, økonomi, vurderingsarbeid, kvalitetsindikatorer, elevhåndtering, personalhåndtering, skole-hjem samarbeid med mer. Det jobbes forskningsbasert med det kommunale utviklingsarbeidet i samarbeid med Høgskolen i Østfold og Høgskolen i Innlandet.

Årets skolekonferanse gikk av stabelen 24.april med tema: «viktige elementer i elevenes læring i 2024». Administrativ skoleeier tok i bruk skolemetodikk overfor de over 130 frammøtte deltagerne. Disse var elever, foresatte, tillitsvalgte, verneombud, politikere, skoleledelse, PPT, barnehage, barnevernstjenesten, sentraladministrasjon og representanter fra det øvrige støtteapparatet rundt elevene.

Felles for både barnehage, skole og PPT er kommunens satsning på å heve grunnkompetansen i møte med barn med autismespekterforstyrrelse (ASF) gjennom “kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis” i samarbeid med HIØ og Statped. PPT tilbyr gruppeveiledning for alle 1.klasselærere som fikk elever med store sammensatte vansker, i hovedsak ASF.

PPT varsler behov for et økt fokus på kompetanseheving inn mot barnehager og skoler. De vil prioritere følgende vanskeområder: begynneropplæring – lesing, skriving og regning, autismespekterforstyrrelser, alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) for barn uten funksjonelt talespråk, forebygging av utagerende atferd, skolefravær og utvikling mot traumebevisste skoler.

Det er en stor økning av elever i Moss kommune som har lovfestet krav om spesialpedagogiske tiltak. I 2021 hadde 3,8 prosent av elevene i kommunale skoler vedtak om spesialundervisning. Dette har økt til å gjelde 6,1prosent av elevene i 2023. Økningen er størst på barnetrinnet, og dette gjør at trenden vil

1. tertialrapport 2024

holde seg i årene framover. Moss ligger fortsatt under landet totalt sett hvor 8,1prosent av elevene har vedtak om spesialundervisning. Det er en vesentlig økning i andelen av disse barna som får omfattende spesialpedagogiske vedtak for hele sitt skoletilbud. Tilsvarende økning gjelder også for elever i de private skolene og elever fra Moss som går på skoler i andre kommuner. Denne utviklingen er en bekymring både pedagogisk og økonomisk.

Det er utarbeidet en rutine for å sikre at skolene jobber systematisk med å forebygge og forhindre problematisk fravær blant elevene. Målet er at man sammen skal finne gode løsninger. Da må tiltakene komme så tidlig inn i fraværsoppfølgingen, at man forhindrer at et begynnende fravær utvikler seg til noe mer alvorlig. Dette er et ledd i å redusere frafall i videregående skole.

Oppstarten av året har vært preget av arbeidet med å forberede innføring av ny opplæringslov 1.august 2024. Nye forskrifter for skoleregler, skolerute, hovedmålform i skolen og permisjon fra skolen er sendt på høring og behandles av kommunestyret i juni. Forskrift for skolefritidsordningen (SFO) er revidert i tråd med ny opplæringslov.

Det er igangsatt et stort og tidkrevende arbeid for å rydde opp i alle digitale applikasjoner i bruk i mosseskolen. Applikasjoner som skal benyttes, risikovurderes med tanke på personopplysningsloven med forordning (GDPR) og personvernkonsekvensutredning (DPIA). Det er et arbeid som krever mye ressurser og høy kompetanse for å sikre at kommunen oppfyller alle kravene innenfor dette lovområdet.

Elever og ansatte i mosseskolen har tatt i bruk en egen modell for AI (kunstig intelligens). Dette gjøres for å ivareta elevenes personvern når de bruker kunstig intelligens. I denne modellen kan elever og lærere øve og lærere kan veilede elevene på et trygt sted.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Rev. bud. 2024	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	245 414	241 656	3 758	670 521	664 071	6 450

Kommentar til status økonomi

Enhet skole melder et mindreforbruk på 6,45 millioner kroner per 31.12.24.

Mindreforbruket skyldes planlagte effektiviseringstiltak ved enheten på totalt 6,75 millioner kroner. Tiltakene innebærer vakante stillinger i administrasjonen og PPT, forventninger om økt tilskudd fra IMDi, utsettelse av innføring av telefongodtgjørelse samt inngåelse av ny avtale vedrørende skoleskys ved Jeløy skole.

Enheten melder om et behov for 0,3 millioner kroner til gjennomføring av et mulighetstudie for nye lokaler til Jeløy skole. Antall elever ved Jeløy skole er økende og tall fra barnehagene tilsier at denne tendensen vil fortsette i årene som kommer. Jeløy skole er derfor i behov av større lokaler for å kunne gi elevene et fullverdig opplæringstilbud.

Det er usikkerhet knyttet til prognosen som i hovedsak skyldes situasjonen rundt antall mottatte flyktninger. Det har vært en stor nedgang i antall barn i flyktningmottakene siden nyttår. Dette vil redusere de forventede statlige tilskuddene, men det er vanskelig å tilpasse bemanningen på kort sikt.

Status økonomiplan tiltak**Rammeendringer i økonomiplanen**

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose	Avvik Status prognose i kr	Statusbeskrivelse
Politisk vedtak				
Økt grunnbemanning enhet skole (KST-sak 078/23)	4 000	4 000	0 I arbeid	Midlene til økt grunnbemanning er fordelt til skolene som har ansatt lærere.
Sum	4 000	4 000	0	
Sum tiltak	4 000	4 000	0	

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2020	2,16 %	6,00 %	8,16 %
Sykefravær 2021	2,62 %	6,45 %	9,07 %
Sykefravær 2022	3,58 %	5,17 %	8,75 %
Sykefravær 2023	2,66 %	5,84 %	8,50 %
Sykefravær 2024	3,24 %	6,39 %	9,63 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	3,75 %	6,81 %	10,56 %
Sykefravær 1. kvartal 2024	3,24 %	6,39 %	9,63 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet samlet sett for enhet skole har hatt en nedgang fra 10,6 prosent i første kvartal 2023 til 9,6 prosent i første kvartal i 2024. Det er en nedgang både i korttids- og langtidsfravær i denne perioden. Det jobbes godt i skolene med trivsel, mestring, kompetanseutvikling og andre tiltak for å øke nærværet og redusere fraværet. Arbeidet gjøres både generelt og rundt enkelte ansatte med særlige behov for tilrettelegging. Enhet skole følger nøye med i utviklingen, og setter inn forebyggende tiltak der dette er nødvendig.

Det ble registrert 200 HMS-avvik for enhet skole i første tertial, noe som er en dobling fra samme periode i fjor. 138 av avvikene er kategorisert som vold og trusler, og økningen innenfor denne kategorien er høyere enn den generelle økningen av avvik for enhet skole. Økningen av vold og trusler vurderes som reell i tjenestene, samtidig som det også er et resultat av bedre registreringspraksis og mer oppmerksomhet rundt denne utviklingen. Det er gjennomført opplæring for ansatte i håndtering og forebygging av vold og utagerende adferd. Det er gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) samt laget rutiner og satt inn tiltak på bakgrunn av analysene.

Det er utarbeidet en plan mot vold og trusler i skolen med en tilhørende risiko og sårbarhetsanalyse (ROS). I tillegg er det utarbeidet et system for lokale handlingsplaner og ROS-analyser på hver skole og SFO. Det legges til rette for å ROS-analysere på trinn og elevnivå, slik at man får et stort fokus på det forebyggende arbeidet på alle nivåer.

1. tertialrapport 2024

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Moss kommune innfører en leksebevisst skole fra og med skoleåret 2024/25. Dette gjøres med involvering av elever, lærere, foreldre og arbeidstakerorganisasjoner.	Iht. plan	Alle skolene forbereder seg på hva det vil innebære å ha en leksebevisst skole. Det har vært tema for flere rektor- og skoleledersamlinger i år.

Økonomiplan

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Etablere en kompetanseplan som sikrer at alle skolene i Moss har ansatte med riktig kompetanse.	Ikke startet	Skolene har lokale kompetanseplaner, men arbeidet med en overordnet felles plan er ikke igangsatt.
Etablere og implementere skolebiblioteksplanen for å sikre jevnlig bruk av skolebibliotekene og folkebibliotekene for elevene i grunnskolen	Iht. plan	Arbeidet med implementering av planen er igangsatt. Prosjektmedarbeider har arrangert samlinger for skolebibliotekarer og jobbet lokalt med skolene for å sikre at planen følges på skolene.
Gjennom SIMM (Sammen om Inkluderende læringsMiljø i Moss) og i systematisk skolelederutvikling jobbes det med å styrke kvaliteten på relasjonsbasert og trygg læringsledelse. For å lykkes med at alle elever skal føle støtte, mestring og medvirkning skal alle ansatte trene på pedagogisk læringsledelse.	Iht. plan	Administrativ skoleeier modellerer gjennomgående skolemetodikk i alle samlinger for skoleledere og lærere. Hvis elevene skal oppleve trygge læringsmiljøer og metodikk som fører til aktivitet, utforskning og lærelyst, må de voksne trene på det samme og få den samme opplevelsen. Lærere og ledere gjennomfører kollegaobservasjoner for å lære og for å sikre framdrift i arbeidet.
I satsingen på "vurdering som læring" jobbes det med metodikk og klasseledelse for at alle elever skal føle mestring, medvirkning og veiledes videre i sin læring	Iht. plan	Det jobbes jevnt med vurdering i skoleledersamlinger og i SIMM-modulene ut mot lærerne for å øke lærernes kompetanse i å vurdere på en måte som bidrar til læring for elevene. Det veiledes i ulik metodikk og for å øke grunnforståelsen av vurderingsarbeidet.
I satsingen på "økt elevmedvirkning" jobbes det med metodikk og klasseledelse for at alle elever skal føle aktivt eierskap til egen utvikling og læring	Iht. plan	Det ble gjennomført dybdeintervjuer med elever fra 5. – 10.trinn på ni av kommunens skoler for å få fram elevenes synspunkter på mobbe- og trivselsresultatene i elevundersøkelsenundersøkelsen.
Ny samarbeidsmodell for internt støttesystem i skole, barnehage og PPT implementeres	Iht. plan	Det holdes faste møter mellom skole, skolehelsetjeneste og PPT hver 14. dag. PPT deltar i fast samarbeid med administrativ skoleeier og skolene og har gjennomført to halvdagssamlinger i år med kompetanseheving på autismespekteret for lærere og andre. PPT har også faste ukentlige drøftinger med barnehagene hvor de kan få råd og veiledning rundt arbeidet med barnegrupper og enkeltbarn. PPT bidrar i barnehagesektoren for å utvikle samarbeidsarenaer mellom barnehagene og lokalt støttesystem.

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Skole og kultur gjennomfører en felles satsing på kulturaktiviteter for alle barna i SFO, for å øke andelen elever på 3. og 4. trinn i SFO	Ikke startet	Det er ikke startet opp med kulturaktiviteter i samarbeid med kulturskolen denne våren.

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - Innkjøp av utstyr som varer lenge og er miljøvennlig og klimasmart	Iht. plan	Skolene er miljøbevisste virksomheter og fokuserer kontinuerlig på forbedringsarbeid og gjenbruk for å redusere forbruk.
Forbruk og avfall - Levetid for mobiltelefoner 3 år - laptop 5 år - nettbrett 5 år	Iht. plan	Det jobbes med å finne gode løsninger for å øke levetiden til digitale enheter i skole.
Forbruk og avfall - Redusere forbruk	Iht. plan	Skolene er miljøbevisste virksomheter og fokuserer kontinuerlig på forbedringsarbeid for å redusere forbruk. Gjenbruk og avfallssortering står sentralt i arbeidet.
Forbruk og avfall - Redusere matsvinn med 50%	Iht. plan	SFO og skoler med kantine fokuserer på å redusere matsvinn, og har gode rutiner for dette. Arbeidet er en kontinuerlig prosess. I faget mat og helse er dette et tema gjennom hele året.
Klimakommunikasjon - Fortelle våre klimahistorier	Ikke startet	
Naturmangfold - Vi holder naturen fri for forurensning og forsøpling	Iht. plan	Temaet er hjemlet i opplæringsloven. Skolene er aktive i strandrydding og andre aktiviteter for å nå målet.
Naturmangfold - Vi tar vare på naturen vår med fokus på et mangfold av arter	Iht. plan	Mosseskolen arbeider kontinuerlig med målet. Dette er hjemlet i opplæringsloven, og skolene har fokus på målet.
Transport - Fokus på digitale løsninger og færre reiser		Møter og samlinger gjennomføres digitalt der det er hensiktsmessig.
Transport - Fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler		Mosseskolen har bare fossilfrie tjenestebiler.
Transport - Gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet		Det er en forventning om at ansatte i enhet skole skal sykle, gå eller ta kollektivt når de beveger seg internt i kommunene eller er på tjenestereise.
Transport - Sykkelandel på 20 % i 2030 i mossesamfunnet		Nærskoleprinsippet er gjeldende i Moss. En av grunnene til dette er at elever skal kunne gå eller sykle til skolen. Det arbeides kontinuerlig med å få elever og ansatte til å sykle eller gå til skolen.

Enhet barnevern, bolig og inkludering

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet barnevern, bolig og inkludering er delt inn i fem avdelinger og en virksomhet som har ansvar for hvert sitt fagområde: boligsosial avdeling, voksenopplæring, flyktningtjeneste, avdeling for enslige mindreårige flyktninger og krisesenter i tillegg til barneverntjenesten.

Enheten jobber med:

- å styrke helhetsperspektivet på familiene og å gi oppmerksomhet til arbeid med sosioøkonomiske forhold og utvikling av levekårsområdet.
- boligsosialt arbeid gjennom startlån, tildeling av boliger, Housing First og miljøvaktmestere
- integreringsarbeid gjennom tolketjeneste, bosetting av flyktninger, voksenopplæring og botilbud for enslige mindreårige flyktninger
- krisesentertjenester, herunder botilbud, dagsamtaler og regionens kompetansesenter om vold i nære relasjoner
- barnevernstjenester, herunder behandle bekymringsmeldinger, gjennomføre undersøkelser og iverksette tiltak

Utvikling og utfordringer

Barnevern

Barneverntjenesten preges av at det stilles betydelig økte krav til saksarbeidet i barnevernssakene. Det er økte krav til dokumentasjon, medvirkning, veiledning og arbeid for gjenforening. Det registreres også en stor økning i krav om innsyn og flere rettsprosesser i hver enkelt sak. Eftervirkninger av pandemi og dyrtid bidrar trolig til flere saker, et økt konfliktnivå, alvor og kompleksitet i mange av sakene. Samtidig som saksmengden øker noe, har produktiviteten i barneverntjenesten sunket som følge av at hver enkelt sak krever mer arbeid, og tiltak og veiledning settes inn over lenger tid. Mange ansatte opplever at arbeidspresset er høyt. Sykefravær og turnover er både et resultat av og en bidragsyter til at det er vanskelig å holde saksmengden nede. Det er utfordrende å rekruttere kvalifiserte vikarer, og det er ikke nok kvalifiserte søkere til at en stor økning i antall stillinger vil løse utfordringene på kort sikt. Dette har resultert i flere fristbrudd og mangler i tiltaksplaner enn tidligere, og bidrar trolig til at det tar lenger tid å stabilisere tjenesten. Økte krav til kompetanse i barnevernet gjør at mange medarbeidere gjennomfører videreutdanning samtidig.

Det er gjennomført flere nødvendige utviklingstiltak for å møte nye krav til tjenesten. Det har vært krevende på toppen av vanlig drift, men gir også resultater i form av bedre barnevernfaglig arbeid i mange av sakene på tross av fristbrudd. Oppmerksomheten må rettes mot å stabilisere tjenesten ved å gi medarbeidere mer støtte i saksarbeidet, økt gjennomstrømning slik at saksmengden holdes på riktig nivå, og jobbe mot økt kvalitet i form av færre brudd på frister og tiltaksplaner. Etablering av planlagte tiltak i oppvekstreformen vil bidra til dette.

Integrering

Moss kommune skal i 2024 bosette 200 flyktninger. Per 1. tertial er det bosatt 83 flyktninger og det er i henhold til planen om å bosette 20 per måned i ti måneder. Alle de bosatte har så langt bakgrunn fra Ukraina. Det oppleves en økning i bosatte med helseutfordringer, og flere har store behov for oppfølging og tilrettelegging.

Det er nå 139 deltakere i introduksjonsprogrammet, og en måloppnåelse på over 80 prosent til arbeid eller utdanning for dem som har avsluttet hittil i år. Det er sannsynlig at måloppnåelsen kan synke noe

1. tertialrapport 2024

utover året fordi det tar lenger tid å avklare dem som er lengst unna arbeid i kvalifiseringsperioden. Flere deltakere enn tidligere har arbeidspraksis som en del av sitt introduksjonsprogram, og det er gledelig at mange nye arbeidsgivere bidrar til kvalifisering, og gjennom det oppnår god rekruttering.

Voksenopplæringen har 540 elever/deltakere 1. tertial. Dette er en økning på 135 elever fra 1. tertial i fjor. Ytterligere 150 elever venter på oppstart når nye undervisningslokaler kan etableres. Det foregår undervisning fire ulike steder, og det jobbes med å etablere nye. Rekruttering av lærere har gått over all forventning, og flere pensjonerte lærere tar nå undervisningsoppdrag. Voksenopplæringen gjør seg bemerket nasjonalt for godt arbeid med nye læreplaner for grunnskoleopplæring for voksne, og realkompetansevurdering på grunnskolenes område. 1.tertial har voksenopplæringen arrangert 62 samfunnskunnskaps- og statsborgerprøver, samt 177 norskrøver. 1.tertial i fjor var det 82 samfunnskunnskaps- og statsborgerprøver, og 85 norskrøver totalt.

Det er avtalt bosetting av to enslige mindreårige flyktninger hittil i år. Bosetting av enslige mindreårige vurderes gjennomført i bofellesskapene ved ledighet, og på hybel eller i andre tiltak med oppfølging.

Boligsosialt arbeid

Det er store behov på flere områder i det boligsosiale arbeidet. Ventelisten på kommunal bolig er litt lavere enn ved årsskiftet, og det er nå registrert omtrent 140 husstander på venteliste. Hittil i år er det utbetalt startlån til 31 husstander (28 i fjor på samme tid), og det er skrevet finansieringsbevis til 39 nye (samme som i fjor). Høye boligpriser og leiepriser er fortsatt utfordrende, særlig for de mest vanskeligstilte barnefamilier. Det er et mål at barnefamilier som leier kommunal bolig ved hjelp av startlån skal kunne kjøpe egen bolig. Det har ikke vært mulig å få noen av disse i posisjon til det de siste 15 månedene. Per nå har 68 prosent av utbetalt startlån gått til vanskeligstilte barnefamilier som kommer fra det private leie-/boligmarkedet. Kommunen har regelmessig dialog angående nye tilvisningsavtaler med private utbyggere for å øke boligporteføljen, men avtalene har så langt ikke latt seg realisere på grunn av høye byggekostnader og lav likviditet hos de som har tilbudt.

Housing First og miljøvaktmestertjenesten samarbeider med MKE om å etablere veiledningstilbud for noen av de mest vanskeligstilte brukerne, i grupper to ganger per uke. I tillegg har de i samarbeid med Moss fotballklubb og Frelsesarmeens rusomsorg etablert to nye aktivitetstilbud for brukergruppene. Deltakerne tilbys i dette prosjektet aktiviteter en gang per uke i et godt og trygt miljø med fokus på sport, seiling, samhold og mestring.

Krisesenter

Krisesenteret har høy aktivitet 1. tertial. Senteret har stort sett vært fullt, og det er en økning i antallet som får dagsamtaler. Krisesenteret bistår mange ulike tjenester og avdelinger med å finne gode løsninger for voldsforebygging. TryggEst har økt pågang etter opplæring i tjenestene i kommunen og merker også økt sakstifang.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhhet	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Rev. bud. 2024	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	81 695	82 703	-1 008	225 075	223 905	1 170

Kommentar til status økonomi

Enhet barnevern, bolig og inkludering melder et mindreforbruk på 1,170 millioner kroner per 31.12.24.

Barneverntjenesten forventer et merforbruk på 12 millioner kroner per 31.12.24.

Kjøp av statlige tiltak ligger 1,3 millioner kroner høyere enn budsjettet for første kvartal. Statlige tiltak har som følge av oppvekstreformen høye egenandeler som kommunen må betale. Tiltaksnivået vil variere gjennom året, men en videreføring av nåværende tiltaksbruk tilsier omkring 5 millioner kroner i merforbruk per 31.12.24. For øyeblikket er det flere saker der det er besluttet plassering, men hvor det ikke er iverksatt statlige tiltak enda. Det er dermed risiko for at prognosen kan øke ytterligere ut over året.

Selv om langtidsfraværet gir økt sykelønnsrefusjon, er det behov for ekstra toppstillinger for å håndtere saksmengden i en periode da det fremdeles er en økning i alvorlige meldinger.

Det er et forventet et merforbruk på fosterhjemsgodtgjøring på 4 millioner kroner. Det jobbes med å redusere godtgjøringen der det er riktig, men det har også vært saker der det har vært behov for økning. Fosterhjem fikk i 2023 styrket sin rettslige posisjon og har større mulighet til å klage på justering av godtgjøringen. Statsforvalter har i enkeltsaker ikke gitt barneverntjenesten medhold i reduksjon. Dette arbeidet krever mer ressurser og tid nå enn tidligere.

Barneverntjenesten har også et merforbruk knyttet til kommersiell avlastning og kjøp av veiledning. Den interne kapasiteten til veiledning er økt i 2024 og det jobbes med å overføre flere tiltak til kommunale veiledere. Tjenesten hadde høyt merforbruk på dette i 2023 og er nå på vei ned. Med systematisk arbeid med reduksjon forventes et merforbruk på 1 million kroner for året.

Ved årets begynnelse hadde tjenesten avsluttet hoveddelen av oppdragene med innleide konsulenter som ble inngått i 2023. Samtidig var det noen som ble faset ut i inneværende år. I mai er det igjen behov for hjelp til saksbehandling slik at det er forventet et merforbruk på 2 millioner kroner for året.

For boligsosial avdeling forventes det et mindreforbruk på 1,6 millioner kroner i 2024. Dette som følge av tiltak som iverksettes for å redusere den totale økonomiske rammen. Tilskudd til startlån vil delvis finansieres fra avsatte fond til formålet, og stillingen som er opprettet for å følge opp ny boligsosial lov slås sammen med vakans i 60 prosent stilling startlån.

Flyktningtjenesten forventer et mindreforbruk på introduksjonsstønad på 1,7 millioner kroner per 31.12.24 som følge av arbeid knyttet til effektivisering og mål om raskere resultater i introduksjonsordningen. Det er usikkerhet knyttet til prognosen på grunn av høy bosetting. Behov for tolk, behov for dekning av tomgangsleie for å sikre boliger til bosetting, og det endelige antallet deltakere i introduksjonsprogrammet er usikkerhetsmomenter som kan påvirke prognosen gjennom året.

Botiltak for enslige mindreårige flyktninger forventer merinntekter utover budsjett på 4,5 millioner kroner per 31.12.24 som følge av økt bosetting. Prognosen er usikker fordi familiegjenforeninger kan medføre redusert tilskudd.

Voksenopplæringen forventer merinntekter på 5,37 millioner kroner per 31.12.24 som følge av aktivitetsøkning. Økt bosetting av flyktninger gir høyere aktivitet og økning i både utgifter og inntekter. Mangel på undervisningslokaler har resultert i ventelister, og per i dag foregår undervisningen på fire

1. tertialrapport 2024

ulike lokasjoner. Det er usikkerhet knyttet til prognosene da tilskuddene varierer, og antall deltakere og solgte plasser er vanskelig å forutsi nøyaktig.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2020	2,22 %	7,70 %	9,92 %
Sykefravær 2021	1,81 %	6,82 %	8,62 %
Sykefravær 2022	2,89 %	7,93 %	10,82 %
Sykefravær 2023	2,64 %	10,00 %	12,64 %
Sykefravær 2024	2,83 %	8,42 %	11,25 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	3,39 %	10,50 %	13,89 %
Sykefravær 1. kvartal 2024	2,83 %	8,42 %	11,25 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær for enheten i 1. kvartal 2024 er på 11,3 prosent. Det er en nedgang fra samme kvartal i fjor hvor sykefraværet var på 13,9 prosent.

Barneverntjenesten har et sykefravær som er for høyt. Totalt 13,5 prosent i år mot 16,1 prosent samme tid i fjor. Det er gledelig at fraværet er lavere enn i fjor. Det er langtidsfravær som utgjør hoveddelen av fraværet. Fraværet er i hovedsak ikke arbeidsrelatert, men store krav til struktur og fremdrift i arbeidet gjør også at det er vanskelig å få tilrettelagt godt nok for dem som har behov for det. Arbeidspress slår fort ut i arbeidsrelatert fravær. Sykefraværet følges tett opp, og det er behov for å jobbe videre med flere ulike tiltak for å komme ned på et nivå under 10 prosent som bør være en forventning.

Botiltak for enslige mindreårige flyktninger har i flere år hatt en sykefravær på mellom 18 og 22 prosent, og det er jobbet over tid med å snu dette. Som et resultat av arbeidet, er sykefraværet 1. kvartal i år nå nede i 13,6 prosent.

Enheten har registrert 13 HMS avvik hittil i år. På samme tid i 2022 var det registrert 15 og i 2023 8 HMS-avvik.

11 avvik handler om ansattes møte med utagerende atferd, vold og trusler. Avvikene årsaksanalyseres fortløpende og det gjøres ROS-analyser knyttet til oppfølgingen av enkeltpersoner og situasjoner. Ansatte utsatt for vold og trusler følges opp i henhold til rutinen. To avvik handler om mangler ved materiell eller bygninger som har medført avvik knyttet til helse, miljø eller sikkerhet. Avvikene er knyttet til snøforhold og manglende lys og tiltak er iverksatt i oppfølgingen.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Det skal ikke settes opp robuste boliger i Tverrveien og Kroken. Eksisterende boliger avhendes ikke. Det utarbeides en oversikt over aktuelle tomter for robuste boliger innen OAls møte i mars i 2024. Det skal gåes bredt ut for å finne potensielle tomter. Det skal i denne prosessen ses til anbefalingene og erfaringene til Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse og Husbanken ved	Forsinket	Arbeid med å se på tomter er startet. Det skal fremmes ny sak til møtet i hovedutvalget for oppvekst, aktivitet og inkludering i juni.

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
etablering av disse boligene. Sak fremmes i OAI i mars 2024.		
Det utarbeides en integreringsplan i løpet av 2024 som skal vise hvordan vi kan styrke integreringen i Moss. Denne planen skal bl.a. inneholde:- Utvidet språkkontroll ved fireårskontrollen, med tilbud om forsterkede tiltak for å lære norsk, og varslingsrutiner hvis foreldrene ikke bidrar. - Intensivering av kampen mot negativ sosial kontroll gjennom økt kompetanse og tiltak. - Obligatorisk oppmøte på helsestasjon, med plikt til oppfølging ved uteblivelse.- Meldeplikt overfor barn som mistenkes etterlatt i utlandet mot sin vilje. - Utarbeide et integreringsbarometer som viser styrker og svakheter med dagens integrering. - Bruke idrett og kultur som integreringsarena. Planen skal legges frem for OAI.	Ikke startet	Planarbeidet påstartes ikke før det er vurdert i planstrategi for å sikre ressurser til gjennomføring av planarbeidet.

Økonomiplan

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Barneverntjenesten styrker og implementerer kunnskapsmodellen "Barnets behov i sentrum". Kartlegging av barn og unges helhetlige levekår, omsorgs-, og læringsmiljø skal inngå i arbeidet med barnevernssaken	Iht. plan	Gjennomføres i henhold til plan og med nye opplæringsdager i høst.
Enhet barnevern, bolig og inkludering skal gjennom barneverntjenesten, flyktnings-tjenesten, botiltak for enslige mindreårige og krisesenteret aktivt bidra til at barn og unge får mulighet til å delta i kultur-, aktivitets- og idrettstilbud	Iht. plan	Barn og unge som enheten har kontakt med får informasjon om og tilbud om hjelp til deltakelse i fritidsaktiviteter.
Etablere årlig Tryggest uke med fokus på vold i nære relasjoner	Iht. plan	Gjennomføres høst 2024 i henhold til plan
Grunnskoleopplæring til voksne innvandrere prioriteres for dem som har behov for det for å oppnå varig arbeid	Iht. plan	Gjennomføres i henhold til plan. Forberedende voksenopplæring tilbys som tiltak i introduksjonsprogrammet for nybosatte flyktninger og til innvandrere i kommunen. Tilbudet gjelder for alle som ikke har fullført grunnskole i hjemlandet. For deltakere som videregående opplæring som målsetning, vektlegges opplæring i norsk og grunnleggende ferdigheter i basisfagene.
Startlånsrammer prioriteres til barnefamilier og fra leie til eie i kommunale boliger	Iht. plan	Antall familier som har fått startlån er 68 prosent. Antall som flyttet fra kommunal bolig med hjelp av startlån er 6 prosent . Disse tallene varierer noe, men er i henhold til prognose.
Styrke nyankomne flyktningers foreldreveiledning og kurs i livsmestring som en del av introduksjonsprogrammet	Iht. plan	Flyktnings-tjenesten har så langt dette året gjennomført foreldreveiledning for 34 foreldre fra Ukraina. Det i tillegg planlagt foreldreveiledning på ukrainsk og arabisk i uke 26. Livsmestring på alle språk er planlagt i uke 33.
Voksenopplæringen tilrettelegger for at frivillighet, lag og foreninger kan rekruttere nyankomne flyktninger og innvandrere til sine tilbud	Iht. plan	Det tilrettelegges og samarbeides med frivillige organisasjoner som kan bruke voksenopplæringsarenaen til opplysningsarbeid og mulig rekruttering
Økt bruk av familieråd og nettverksmøter. Barneverntjenesten jobber aktivt for å bygge en	Forsinket	Nye nettverksmøteledere er under opplæring. Noen færre møter enn ønsket er gjennomført fordi det foreløpig mangler

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
kultur der samarbeid med barn, unge og deres familie og nettverk er det naturlige førstevalget. Gjennom å kartlegge hvem som er betydningsfulle i barn og unges liv, aktiv deltakelse fra barn, unge og familier i alle ledd i en barnevernssak og gjennom å styrke barns medvirkning		møteledere. Økt måloppnåelse forventes i løpet av høsten.

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Bygg og energi - Klimaplanlegging i byggeprosjekter	Iht. plan	Nytt krisesenter renoveres med klimasmarte løsninger. Avdeling botiltak jobber med opplæring og bevisstgjøring om energibruk i botiltakene.
Forbruk og avfall - Innkjøp av utstyr som varer lenge og er miljøvennlig og klimasmart	Iht. plan	Innkjøp planlegges for varighet.
Forbruk og avfall - Kjøpe brukt - gjenbruk	Iht. plan	Det kjøpes brukte møbler til bosetting av flyktninger.
Forbruk og avfall - Levetid for mobiltelefoner 3 år - laptop 5 år - nettbrett 5 år	Iht. plan	Det planlegges for innkjøp med forlenget brukstid
Forbruk og avfall - Redusere forbruk	Iht. plan	Redusert bruk av engangsartikler. Bruk av Teams som læringsplattform reduserer papirbruk.
Forbruk og avfall - Redusere matsvinn med 50%	Iht. plan	Matbudsjetter følges og mat lages med tanke på å redusere matsvinn. Har ikke gode nok mål foreløpig for å registrere progresjon utover matbudsjettene.
Naturmangfold - Vi holder naturen fri for forurensning og forurensning	Iht. plan	Voksenopplæring og botiltak er med på strandrydding, og har lagt tema naturmangfold og miljøvern i opplæringsplanene.
Naturmangfold - Vi tar vare på naturen vår med fokus på et mangfold av arter	Iht. plan	Elever i grunnskoleopplæring for voksne skal kunne gi eksempler på hvordan menneskelig aktivitet påvirker et naturområde, og tiltak som sørger for en bærekraftig utvikling. Elever i forberedende voksenopplæring deltar i samarbeidsprosjekt med Nibio om mikrodyrking (Smart grønn) skoleåret 2023-2024.
Transport - Fokus på digitale løsninger og færre reiser	Iht. plan	Redusert reisevirksomhet i forbindelse med seminarer. Økt deltakelse på webinar.
Transport - Fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Iht. plan	Bytte av biler gjennomføres i henhold til plan.

Enhet NAV

Tjenesteområdebeskrivelse

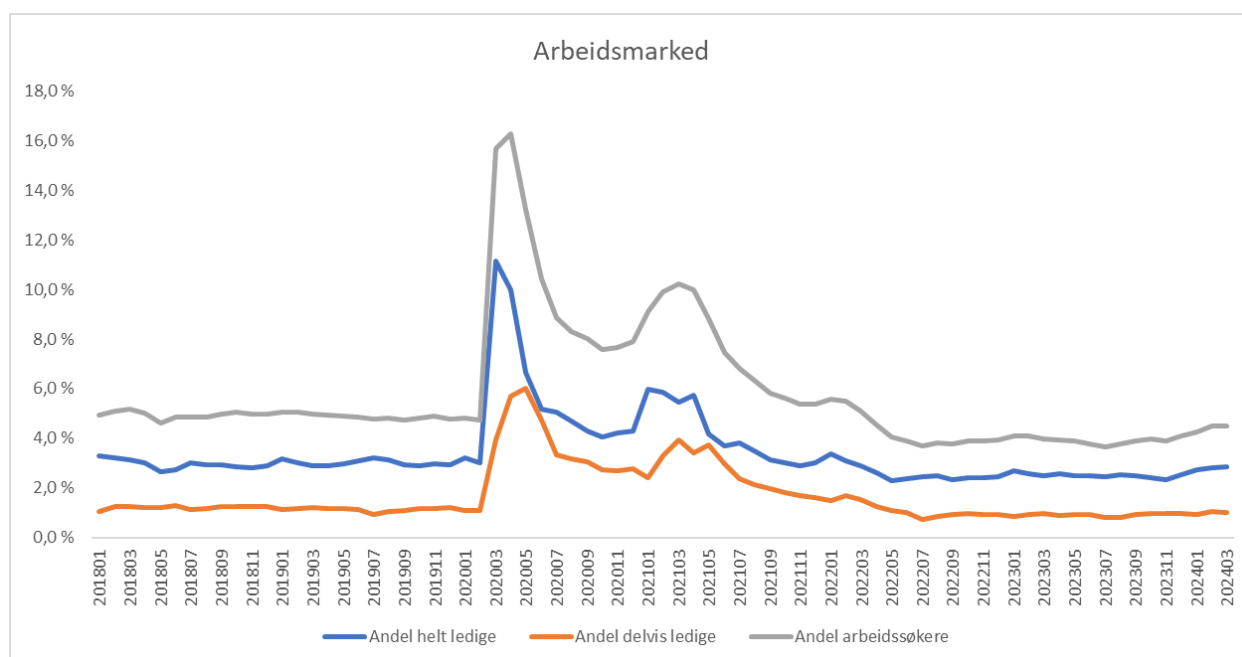
NAV Moss er et partnerskap mellom Moss kommune og Arbeids- og velferdsetaten region Øst-Viken. Enhet NAV er organisert i åtte ulike avdelinger hvorav seks av disse er tverrfaglige oppfølgingsavdelinger. En av oppfølgingsavdelingene er dedikert unge, i aldersgruppen 18-29 år. De øvrige avdelingene har oppfølging av innbyggere fra og med 30 år.

Hovedstrategier

- NAV Moss skal være en inkluderende og kompetent pådriver for helhetlig og tverrfaglig brukeroppfølging
- Hovedfokus skal være å forebygge sosial arv og utenforskap gjennom arbeidsrettet brukeroppfølging
- NAV Moss skal jobbe systematisk med kompetansearbeid

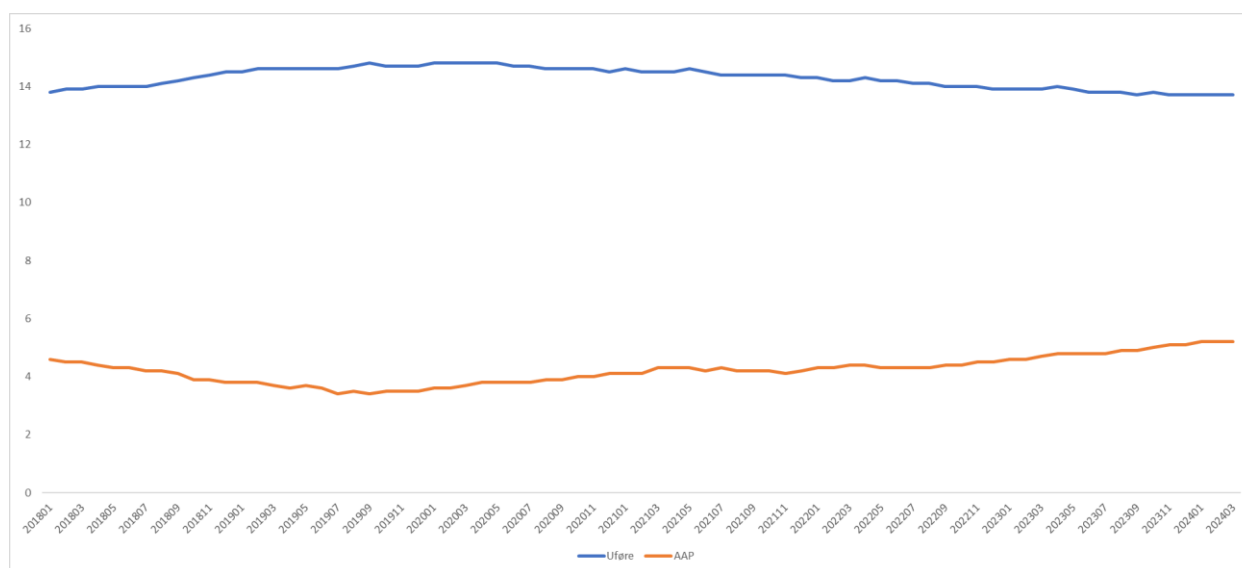
Utvikling og utfordringer

Arbeidsledighet

Arbeidsledigheten har holdt seg relativt stabil gjennom 2023, den lå mellom 2,4 og 2,7 prosent. Ved inngangen til 2024 var andelen av arbeidsstyrken som var helt ledige på 2,7 prosent. I årets første måneder har andelen økt noe og ligger per mars på 2,9 prosent av arbeidsstyrken. Antall helt ledige personer var i mars 729, mens antallet arbeidssøkere var 1 147. Antallet delvis ledige personer var 255. Det er altså en liten økning i arbeidsledigheten i årets første måneder. Arbeidssøkerne er summen av helt ledige, delvis ledige og arbeidssøkere som deltar på tiltak. I mars var andel langtidsledige av alle ledige på 32 prosent, det er en positiv nedgang på 1,4 prosentpoeng.

AAP og uføre

Andelen som mottar arbeidsavklaringspenger (AAP) av de mellom 18 - 67 år i Moss har økt fra 4,7 prosent i mars 2023 til 5,2 prosent i mars 2024.

Andelen uføre holder seg relativt stabilt, i mars i fjor lå andelen på 13,9 prosent mot 13,7 i år av de mellom 18-67 år.

Økonomisk sosialhjelp

Det er fortsatt et økende behov for økonomisk sosialhjelp blant befolkningen. Flere av de som mottar statlige ytelser som for eksempel arbeidsavklaringspenger eller uføre er i behov av økonomisk sosialhjelp som supplerende til statlig ytelse. Dyrtid og høyt rentenivå har ført til at flere som tidligere klarte seg selv, er i behov av økonomisk sosialhjelp. I tillegg har Moss tatt imot og bosatt ett stort antall flyktninger.

Behovet for økonomisk sosialhjelp fortsetter å øke inn i 2024. I april er det 122 flere sosialhjelpsmottakere enn samme periode i fjor, en økning på 13 prosent. Det er spesielt stor økning i antall langtidsmottakere av økonomisk sosialhjelp. I april mottok 816 langtidsmottakere sosialhjelp, mot 696 i samme periode i fjor, en økning på 17 prosent. Langtidsmottakere av økonomisk sosialhjelp med sosialhjelp som hovedinntekt har økt med 80 mottakere per april i år kontra i fjor, en økning på 25,5 prosent.

Flyktnings situasjon

Antall bosatte flyktninger som har mottatt sosialhjelp per april 2024 er 247 personer, disse har fått utbetalt 14,8 millioner kroner. Dette gjelder kun registrerte bosatte i perioden fra 2016 til 2023, og det tar ikke høyde for sekundærbosetning eller andre som er kommet til Norge og har valgt å bosette seg i Moss.

Det er utbetalt 11,4 millioner kroner til ukrainske flyktninger per april til totalt 176 husholdninger. 35 av husholdningene er nyankomne i år, disse har mottatt 2,8 millioner kroner. 54 husholdninger er bosatt i 2022 og 87 husholdninger i 2023, disse har mottatt 8,6 millioner kroner i år. Antallet bosatte flyktninger og hvor raskt disse kommer over på introduksjonsprogram og ut i jobb får direkte konsekvenser for sosialhjelpsbudsjettet. Det 14 personer fra Ukraina som er over 67 år, disse har ikke krav på annet enn økonomisk sosialhjelp.

Utfordringene til NAV på fagområde sosial og tiltak

Økt arbeidsmengde for NAV-ansatte fører til begrenset tid til arbeidsrettet oppfølging og at inntektssikring blir prioritert. Dette understøttes av undersøkelse gjort av Arbeid og velferd nr. 1 2024 som viser at: «Flere trenger sosialhjelp og sosiale tjenester, og at det stilles større krav til de tjenestene som leveres. Dermed er førstelinjen til NAV under press. Økt pågang av mennesker som trenger hjelp, og nye krav til tjenester og kvalitet, utfordrer både kapasiteten og kompetansen i førstelinjen».

For å redusere antall som er i behov av økonomisk sosialhjelp er det avgjørende med tilstrekkelige ressurser til å jobbe med arbeidsrettet oppfølging. Omorganisering av NAV-kontoret er under implementering. Omorganiseringen gjøres for å skille mellom personal og fagleder. Det kuttes to avdelinger, dette for å sikre mer robuste tverrfaglige avdelinger. Det gjøres omdreininger av ressurser fra statlige fagområder for å støtte opp under den arbeidsrettede oppfølgingen ovenfor sosialhjelpsmottakere.

Høy prisvekst, høye strømutgifter og høyt rentenivå gjør at flere med lav inntekt blir i behov av supplering av økonomisk sosialhjelp ved siden av annen inntekt/trygd. Flere innbyggere er i behov av krisehjelp, som igjen fører til økt belastning.

Det planlegges nytt porteføljestyrt prosjekt «Flere i arbeid» medio juni. Prosjektleder rekrutteres fra NAV. Det blir ingen tilsetning i den midlertidig ledige rådgiverstillingen under prosjektperioden. NAV har søkt arbeids- og velferdsdirektoratet om prosjektmidler i samarbeid med frivilligheten opp mot mottakere av sosialhjelp.

Økning i bosatte flyktninger fører til økte utgifter til etablering, husleie og livsopphold før de bosatte starter på introduksjonsprogram. Det er så langt i år bosatt 83 flyktninger. Det gjennomføres ny rekruttering for å sikre økt arbeidsrettet oppfølging av flyktninger og sosialhjelpsmottakere.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Rev. bud. 2024	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	66 451	81 904	-15 453	194 321	224 321	-30 000

Kommentar til status økonomi

Enhet NAV melder et merforbruk på 30 millioner kroner per 31.12.24.

Årsaken til merforbruket er en sterk økning i utbetaling av økonomisk sosialhjelp. Det er per april utbetalt 16,5 millioner kroner over budsjett til økonomisk sosialhjelp. Utbetalinger til ukrainske flyktninger per april er 11,4 millioner kroner, mot et budsjett for året på 15 millioner kroner. Totale utbetalinger til ukrainske flyktninger er estimert til 35 millioner kroner for året.

Effektiviseringstiltak

Det er lagt inn en forventet innsparing vedrørende midlertidig bolig på 0,55 millioner kroner. Det er iverksatt prosjekt "oppfølging nødbolig". Målsettingen er å få redusert bruk av nødbolig og igjen redusere utgiftene. Prosjektet skal være både "hands on" i forhold til aktuell brukergruppe, samt jobbe med å utvikle samhandling på systemnivå og på tvers av kommunalområder. Prosjektet forventes å være oppe å gå etter sommeren med totalt 1,6 årsverk i prosjektet. Prosjektet skal ligge organisert

1. tertialrapport 2024

under boligsosial avdeling for å sikre helhetlig oppfølging av boligsosialt arbeid, herunder å redusere utgiftene til nødbolig samt å jobbe forebyggende.

Rett ytelse er et internt prosjekt, hvor to veiledere jobber med egen portefølje for å avklare om brukere har krav på varig ytelse. Det planlegges individuell opplæring av medarbeidere slik at de «treffer» bedre ved utplukk av personer for henvisning til rett ytelse. Veiledere på sosial og AAP skal plukke ut prioriterte brukere fra egen portefølje som skal følges tett opp med tanke på avklaring. Det er lagt inn en forventet innsparing på 0,6 millioner kroner for prosjektet.

Det er lagt inn en innsparing på 1,1 millioner kroner ved å forskyve tilsettingsprosesser. To administrative stillinger dekkes ikke opp med ny rekruttering.

Det er forventet en innsparing på 0,5 millioner kroner knyttet til økte refusjoner ved overlapp statlige ytelser.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2020	1,27 %	9,22 %	10,49 %
Sykefravær 2021	1,71 %	6,69 %	8,39 %
Sykefravær 2022	2,31 %	7,73 %	10,04 %
Sykefravær 2023	2,13 %	9,58 %	11,71 %
Sykefravær 2024	2,25 %	8,20 %	10,45 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	2,60 %	11,80 %	14,40 %
Sykefravær 1. kvartal 2024	2,25 %	8,20 %	10,45 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær for kommunalt ansatte medarbeidere er per mars 10,5 prosent. Det er fortsatt et høyt sykefravær, men fraværet ligger 3,9 prosentpoeng lavere enn samme periode i fjor.

Gjennomsnittlig fravær ved utgangen av mars er 11,2 prosent for hele kontoret, både statlig og kommunalt ansatte. Da fraværet har økt på statlig side bidrar dette til å trekke det gjennomsnittlige fraværet opp. Det samlede fraværet per mars er 0,5 prosentpoeng lavere enn gjennomsnittlig fravær for 2023 (11,7 prosent). Fraværet er nå høyest i faggruppen som jobber med økonomisk sosialhjelp. Det høye sykefraværet er en stor belastning for kontoret.

Det jobbes med ulike tiltak for å redusere sykefraværet. Det er gjennomgang på fagområdet sosial knyttet til porteføljer, tydelige prioriteringer og praksisendringer. Det er regelmessige oppfølgingsmøter med leder og medarbeidere og regelmessige møter leder/HR for støtte inn i oppfølgingsarbeidet. Fraværet følges løpende i LAMU og handlingsplan for 2024 med ulike nærværfremmende tiltak under utarbeidelse. LAMU er en sentral samhandlingsarena for innsikt, evaluering og vurdering av aktuelle tiltak. Det jobbes også med forebyggende tiltak for å ivareta de som er på jobb, i forhold til merarbeid på grunn av høyt fravær.

Det er totalt kommet inn 17 HMS-avvik første tertial. Avvikene handler i stor grad om stor arbeidsbelastning på ansatte, og vold og trusler ovenfor ansatte. Det er iverksatt tiltak på individ- og gruppenivå.

1. tertialrapport 2024

Status politiske vedtak

Økonomiplan

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Familiearbeidet videreutvikles med fokus på intern og ekstern tverrfaglig samhandling for å bedre livssituasjon for lavinntektsfamilier	Iht. plan	<p>Familiearbeidet er godt implementert i NAV Moss og det jobbes aktivt rundt lavinntektsfamilier. NAV sentralt har utarbeidet en ny veileder som skal brukes i hele NAV og gir en overordnet beskrivelse av når og hvordan vurdere barnets beste.</p> <p>Første tertial 2024 har NAV Moss familieteam jobbet med opplæring i tverrfaglige avdelingsmøter med tema om barns oppvekstvilkår. Det har vært gjennomført kompetansehevede tiltak for familieteamet. Det er gjort forberedelser for digitalt opplevelseskort i Friskus.</p> <p>Teamkoordinator familieteam deltar på ulike tverrfaglige samhandlingsarena i kommunen, som blant annet ressursgruppe for gravide, små- og spedbarnsfamilier, avdelingsmøte til helsesykepleiere og arbeidsgrupper i oppvekstreformen.</p>
I rollen som samfunnsaktør og nettverksbygger jobber NAV for å styrke inkluderingsarbeidet og etablere nødvendige samhandlingsarenaer, som f.eks. "Senter for skolemestring- SKRÆTSJ"	Iht. plan	<p>Etablering av "team Ukraina", som skal jobbe tett på flyktningegruppen med tanke på rask overgang til arbeid. Det vil være et tett samarbeid med flyktningetjenesten og aktuelle faggrupper ved kontoret. Prosjektet er delvis igangsatt, men full effekt vil komme først når rekruttering er på plass.</p>
NAV samhandler med aktører på ulike arenaer med hensikt å styrke ungdommens mulighet for å komme i eller stå i arbeid eller utdanning	Iht. plan	<p>"Tiltak ung" er etablert og det jobbes med videre utvikling av tiltaket og evaluering av det som er gjennomført. Det er arrangert jobbtreffet for ungdom i samarbeid med arbeidsgivere, NAV og kommune. Det er etablert jobbcafe for ungdom på NAV-kontoret som gjennomføres ukentlig. Det er igangsatt livsstyrkestrening for ungdom. NAV fortsetter det gode samarbeidet med Moss kommune, oppfølgingstjenesten, frivilligheten og andre enheter i kommunen, som Inn i jobb, SLT og faste samarbeidsmøter med barnevern. Utover dette har vi tilbud til ungdom via prosjektet "skrætsj/Senter for skolemestring" og NAV-veiledere i videregående skole. NAV anser at tiltakene har en langsiktige positiv effekt med å få unge ut i jobb og forhindre utenforskap.</p>
NAV tar initiativ til å jobbe med den relasjonelle kapasiteten ved å etablere strukturer og praksis for samarbeid på tvers	Iht. plan	<p>"Prosjekt bolig" etableres under BOSA; 160 prosent stilling som skal ha som mål å redusere utgiftene til nødbolig. Skal både være "hands on" i forhold til aktuell brukergruppe, samt jobbe med å utvikle samhandling på systemnivå og på tvers av kommunalområder. Forventet oppstart etter sommerferien 2024.</p> <p>Prosjekt "Skrætsj" er et pågående samarbeidsprosjekt med videregående skole, NAV Arbeid og Helse og NAV lokalt. Hittil i 2024 har prosjektet avsluttet 74 prosent av deltakerne til enten skole, lærlingplass eller jobb.</p>

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Utvikle eget tiltak "Tiltak ung" i samhandling med frivilligheten, næringsliv og andre enheter i kommunen	Iht. plan	"Tiltak Ung" er etablert og det jobbes med videre utvikling av tiltaket og evaluering av det som er gjennomført. Det er arrangert jobbtreffet for ungdom i samarbeid med arbeidsgivere, NAV og kommune. Det er etablert jobbcafe for ungdom på NAV-kontoret som gjennomføres ukentlig. Det er igangsatt livsstyrkestrening for ungdom.
Videreutvikle markedsteamet og dets samarbeidsarenaer opp mot arbeidsgivere	Iht. plan	Markedsteamet jobber aktivt med å komme i kontakt med arbeidsgivere gjennom ulike arenaer, både individuelt, gjennom frokostmøter og næringslivsforeninger. Arenan "Markedshjørnet" er utvidet med veiledere for arbeidssøkere og tiltak. Mål om å jobbe arbeidsrettet med prioriterte mottakere av økonomisk sosialhjelp.

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Bygg og energi	Iht. plan	NAV utfører kildesortering
Forbruk og avfall - Redusere forbruk	Iht. plan	NAV Moss følger NAV sin virksomhetsstrategi og kommunens virksomhetsstrategi i forhold til bruk av digitale løsninger. Digitale løsninger er med på å redusere bruk av forbruksmateriell.
Transport - Fokus på digitale løsninger og færre reiser - Redusere antall tjenestereiser Moss kommune (50 % reduksjon av km-godtgjørelse med referanseår 2019)	Iht. plan	Målet er at innbyggerne og bedrifter skal møte helhetlige tjenester på tvers av NAV, helsesektoren og kommunesektoren. Digitale løsninger benyttes der det er hensiktsmessig. NAV kontoret er tilrettelagt for at møter med ansatte og samarbeidspartnere kan gjennomføres på Teams. I tillegg har ansatte mulighet for å kunne jobbe fra hjemmekontor to dager i uken. Begge deler reduser reiser og transportutslipp.
Transport - Fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Iht. plan	Tre elbiler og tre el-sykler til bruk i tjenesten.
Transport - Gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	NAV-bygget er lokalisert sentralt, innbyggere og ansatte i nærområdet kan gå til/fra NAV kontoret.
Transport - Kollektivandel buss på 15 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	NAV kontoret er lokalisert rett ved bussholdeplassen i Moss sentrum. Dette gir innbyggerne gode muligheter til å benytte buss som fremkomstmiddel til/fra NAV kontoret.
Transport - Sykkelandel på 20 % i 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Det er tilrettelagt for at NAV ansatte kan benytte el-sykler til bruk i tjenesten. NAV har tre el-sykler med egen parkering, hjelmer og lås. I tillegg er det egen parkering for private sykler som ansatte kan benytte for sykling til og fra jobb. NAV deltar i "Sykle til jobben-aksjonen" for å motivere ansatte til å være mer aktive og deriblant sykle eller gå til jobb.

Kommunalområde helse og mestring

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenestene som ytes innen kommunalområde helse og mestring er fortrinnsvis hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven. Loven er en pliktlov som pålegger kommunen å sørge for nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester til alle som trenger det. Andre sentrale lover er pasient og brukerrettighetsloven og helsepersonelloven. Kommunalområdet er organisert i fire enheter:

- enhet hjemmetjenester
- enhet sykehjem og omsorgsboliger
- enhet helsehus
- enhet samhandling

Tjenestene som ytes fra hjemmetjenesten omfatter hjemmesykepleie, praktisk bistand, psykisk helse- og rustjenester og miljøarbeid. I tillegg til ordinære hjemmetjenester ytes det tjenester i samlokaliserte boliger for personer med utviklingshemming og personer med rus- og/eller psykiske lidelser.

Enhet sykehjem og omsorgsboliger drifter tre sykehjem og seks samlokaliserte omsorgsboliger i tillegg til storkjøkken og aktivitetssentra.

Enhet helsehus består av Peer Gynt helsehus, sykehjemslegene, fysio- og ergoterapi, ulike spesialiserte team, Sørtun avlastning og legevakten.

Enhet samhandling fatter vedtak på tjenester og har ansvaret for kjøp av tjenester som BPA (brukerstyrt personlig assistanse), avlastning i- og utenfor hjemmet, og enkelte heldøgns plasser.

Utvikling og utfordringer

Gjennom 1.tertial har behovet for tjenester fortsatt å øke. Økningen er spesielt merkbar innenfor psykisk helsetjeneste og omsorgsstønad. Pågangen fra sykehuset med utskrivningsklare pasienter har vært høy denne tertialen og til tross for bruk av dobbeltrom, har det tilkommet mange overliggerdøgn.

Økningen i behov parallelt med mangel på kapasitet i egne tjenester har medført at flere tjenester må kjøpes fra private leverandører. Spesielt gjelder dette avlastning til barn og unge og heldøgns omsorgstilbud til ressurskrevende brukere innen rus og psykisk helse. Det foreligger planer om å etablere tilbud i kommunen i form av ny avlastningsbolig og ny samlokalisert bolig innen rus og psykisk helse, noe som vil avhjelpe behovet for ytterligere kjøp.

Rekrutteringsutfordringene er økende. Spesielt utfordrende er det å rekruttere sykepleiere, vernepleiere og leger, men også andre grupper har gradvis gjort seg mer gjeldende. Blant annet er det nå vanskeligere å rekruttere ledere til avdelingene. Rekrutteringssituasjonen har medført at det har blitt benyttet mye overtid og enkelte steder også bemanningsbyrå, noe som er kostbare løsninger. Det jobbes kontinuerlig med å finne løsninger som er mer bærekraftige, blant annet oppgavedeling mellom de ulike faggruppene.

Det jobbes med å finne gode og fremtidsrettede løsninger for å kunne møte innbyggernes behov i lys av den demografiske utviklingen. Prosjekt Samhandling er igangsatt og skal vurdere tildelingskriterier og

1. tertialrapport 2024

tjenestnivå, arbeidsprosesser relatert til pasientforløp, samhandlingskultur, nye vurderingsprosesser mv. Fokus på mestring, brukermedvirkning og innovasjon er sentralt.

Videre er det viktig at tjenesten har kompetente og engasjerte medarbeidere som sammen med brukere og pårørende kan komme frem til gode og fremtidsrettede løsninger. Sentralt blir det å finne ut av hvordan en større ressursinnsats i de laveste delene av omsorgs- og mestringstrappa kan medføre reduserte behov for tiltak på de øverste, mest kostnadskrevende nivåene. Fremtidens utfordring med ytterligere mangel på helsepersonell vil gjøre at det må satses målrettet på forebyggende tiltak.

Strategisk plan for kommunalområde helse og mestring 2021-2024 ble vedtatt i august 2021.

Målene i planen tar utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel og kommunedelplanen «Levekår og livskvalitet i et livsløpsperspektiv». Strategiplanen peker ut en retning, og gjør det tydelig hvor avdelingene skal rette sin innsats. Det er valgt ut fire satsningsområder og alle disse har vært jobbet med gjennom året. Kort oppsummert kan følgende rapporteres:

Hva er viktig for deg?

- Det jobbes med tilbakemeldingskultur ved hjelp av ulike metoder som brukerundersøkelser, tilbakemelding til leder, brukerråd mv.
- Koordinatorstillingene er på plass, men det er utfordring med kapasiteten da pågangen er stor.
- Plan for omsorgsbygg er inne i siste fase.
- Grindvold omsorgsboliger med 48 boenheter for personer med demenslidelser er kommet godt i gang.
- Mulighetsstudie for kjøkken ved alle sykehjem og omsorgsboliger, avlastningsbolig for barn og ny legevakt er igangsatt.
- Mulighetsstudie for bygging av en ekstra etasje med sykehjemsplasser på ny legevakt og Peer Gynt helsehus er igangsatt.

Samskaping og innovasjon

- Det er satt i gang en prosess med å organisere og samle alle tjenestene innen helse og mestring som gir tjenester til barn og unge
- IKOS – digitale tavler for økt pasientsikkerhet og kvalitet er tatt i bruk.
- Kommunalområdet er involvert i flere større forskningsprosjekter; KOLS prosjektet, SAFE prosjekt– trygghet ved livets slutt, Innføring av digitale tavler og prosjekt 5 gode vaner.
- Nye trygghetsalarmer er installert.
- Sykesignalanlegg med mulighet for sensorteknologi er installert ved kommunens sykehjem og omsorgsboliger.

Økonomistyring

- Flere enheter jobber med oppgavedeling som kan gi en mer effektiv bruk av kompetanse.
- Det benyttes dobbeltrom i korttidsavdelinger for raskt å kunne ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehus.
- Det jobbes med planer for hvordan fremtidig kapasitet innen ulike tjenester skal kunne økes i samsvar med den demografiske utviklingen og samfunnets bærekraft.

1. tertialrapport 2024

Heltidskultur

- Strategi for heltidskultur innen helse og mestring er videreført.
- 4 avdelinger piloterer strategien.
- Andre avdelinger som så langt ikke er piloter har igangsatt arbeid med langvakter og heltid.
- Grindvold omsorgsboliger benytter langvakter i helgene slik at det bare ansattes personell i fulle stillinger.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Rev. bud. 2024	Siste prognose	Avvik prognose i kr
300-Kommunalområde helse og mestring	3 370	2 097	1 273	14 877	12 277	2 600
301-Enhet helsehus	80 334	86 376	-6 042	219 477	234 677	-15 200
302-Enhet samhandling	94 690	101 037	-6 347	166 890	177 690	-10 800
303-Enhet sykehjem og omsorgsboliger	167 892	177 041	-9 149	498 802	515 902	-17 100
304-Enhet hjemmetjenester	207 123	204 782	2 341	582 485	577 585	4 900
Sum	553 408	571 333	-17 925	1 482 531	1 518 131	-35 600

Kommentar til status økonomi

Kommunalområdet melder om et samlet merforbruk på 35,6 millioner kroner per 31.12.24.

I forbindelse med effektiviseringsarbeidet i kommunen er følgende tiltak innarbeidet i prognosen:

Tiltaksnavn	2024	2025	2026	2027	2028
HM - Nattstillinger	-850	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700
HM - Oppgavedeling/lønnsdifferanse	-1 000	-3 000	-3 500	-3 500	-3 500
HM - Reduksjon i antall lederstilling	-1 600	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
HM - Redusere antall merkantil, rådgiver og ressurskoordinator stillinger	-600	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
HM - Transport	-250	-600	-600	-600	-600
HM - Velferdsteknologiske løsninger	-1 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
SUM	-5 300	-17 800	-18 300	-18 300	-18 300

Tiltakene er nærmere beskrevet i den samlede nedtrekksplanen som presenteres for formannskapet 23.05.24.

1. tertialrapport 2024

Budsjettene innen helse og mestring ble for 2024 styrket med 43,1 millioner kroner for å justere underbudsjettering på grunnbemanning, vikarmidler og tillegg. For å fordele disse riktig foretok alle avdelinger en helt ny oppbygging av detaljbudsjettene. Budsjettene ble bygd opp svært nøkternt, basert på pleiefaktor og døgnrytmeplaner. Vikarmidler og ubekvemstillegg ble lagt inn basert på bemanningsplan og et relativt lavt anslag på korttidsfravær. Det ble ikke lagt inn noe i budsjettet til ekstrahjelp, overtid, andre lønnsutgifter eller bemanningsbyrå. Slike utgifter må belastes fra vikarmidlene. Budsjettene vurderes å være nøkterne basert på aktivitet i avdelingene og fordrer en streng styring fra alle lederne.

For hjemmetjenesten har styrkingen medført at avdelingene ligger an til balanse, mens det er utfordringer med å få budsjettene til å gå i balanse i helsehus, sykehjem og omsorgsboliger. Her er det et betydelig merforbruk som samlet ligger an til å utgjøre mer enn 28 millioner kroner. Samtlige avdelinger melder at det er utfordrende å skaffe tilstrekkelig med kvalifiserte vikarer, noe som medfører mye bruk av overtid og ekstrahjelp. Noen avdelinger har også vært nødt til å benytte bemanningsbyrå for å sikre forsvarlig drift. Grunnbemanningen i avdelingene er heller ikke tilstrekkelig når det benyttes dobbeltrom eller når beboere har ekstra store behov. Flere avdelinger melder at de har beboere med behov for en til en bemanning.

Andre merutgifter relateres til flere kjøp av tjenester, spesielt avlastningstilbud til barn og heldøgns tjenester til ressurskrevende brukere. Utgifter til brukerstyrt personlig assistanse (BPA), utskrivningsklare pasienter, omsorgstønad, basistilskudd til fastleger og legevikarer er også høyere enn budsjettet. Det samme gjelder for legevakten som har økt aktivitet parallelt med rekrutteringsutfordringer for både leger og sykepleiere.

Diverse driftsutgifter øker også. Spesielt gjelder dette utgifter til mat.

Kommunen får høyere inntekter for ressurskrevende brukere, anslått til 7 millioner kroner utover budsjett. Det tilkommer også noen ikke-budsjetterte inntekter på tilskudd fra Statsforvalter og Imdi.

Der det foreligger mindreforbruk skyldes dette vakante stillinger eller at planlagte tiltak ikke er igangsatt i henhold til planen.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett			
	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Årsprognose	Avvik årsprognose
Avlastningsbolig for barn	2 300	0	2 300	0
Digitale låser	7 547	710	7 547	0
HM - Oppgradering bygg og utstyr	4 356	1 397	4 356	0
Inventar rus og psykisk helse	1 125	0	1 125	0
Investeringer Helse og Mestring	9 806	2 403	9 806	0
Ny bil mat og service	1 000	0	1 000	0
Ny bil Sørtun avlastning	1 200	0	1 200	0
Samlokaliserte boliger	4 375	0	4 375	0
Sum	31 709	4 511	31 709	0

Statustekst investeringer

Avlastningsbolig for barn

Igangsatt mulighetsstudie.

Digitale låser

Prosessen med installasjon av e-låser blir fullført i løpet av mai måned.

Enebolig helse og mestring

Opprinnelig plan om kjøp av enebolig faller bort.

HM - Oppgradering bygg og utstyr

Oppgradering av bygg og utstyr pågår i flere av virksomhetene. Midlene brukes til både byggetekniske endringer og kostbart medisinsk -og forflytnings tekniske hjelpemidler.

Inventar rus og psykisk helse

Nåværende kontorbygg er en del av prosjektet "fremtidens kontorarbeidsplasser i kommunens administrasjonsbygg". Videre bruk av midlene vil avhenge av resultatet fra dette prosjektet.

Investeringer Helse og Mestring

Prosjektet ferdigstilles i løpet av 2024, da har alle sykehjem, helsehus og omsorgsboliger tatt i bruk signalanlegg løsning.

Ny bil mat og service

I prosess med å anskaffe

Ny bil Sørtun avlastning

i prosess med anskaffelse

Samlokaliserte boliger

Foreløpig ikke igrangsatt mulighetsstudie.

1. tertialrapport 2024

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2020	3,67 %	9,71 %	13,38 %
Sykefravær 2021	3,92 %	8,71 %	12,62 %
Sykefravær 2022	4,29 %	9,77 %	14,06 %
Sykefravær 2023	3,65 %	9,50 %	13,16 %
Sykefravær 2024	4,11 %	11,30 %	15,41 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	4,14 %	11,41 %	15,55 %
Sykefravær 1. kvartal 2024	4,11 %	11,30 %	15,41 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær for kommunalområde helse og mestring er 15,4 prosent for 1.kvartal. Dette er en liten nedgang fra samme periode i fjor. Nedgangen er på både korttids- og langtidsfraværet.

Gjennom 1. tertial er det samlet registrert 340 HMS-avvik og 104 skademeldinger. Avvikene behandles initialt i den enkelte avdeling, deretter vurderes avvikene samlet i kvalitetsutvalg på virksomhets-, enhets- og/eller kommunalområdenivå. Mange HMS-avvik relateres til vold mot ansatte som følge av at brukere har tilstander med uro og utfordrende adferd. Det jobbes kontinuerlig med risikovurderinger og skadeavvergende tiltak.

Kommunalområde helse og mestring

Tjenesteområdebeskrivelse

Direktørens stab består av to rådgivere og en prosjektleder.

Utvikling og utfordringer

Rådgiver jobber med ulike prosjekter og saksbehandling for direktør. Prosjektleder leder arbeider med prosjekt Samhandling, som skal gi effekter i form av et mer effektivt samarbeid mellom ulike avdelinger. Prosjektet er planlagt slutført i november 2024.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Rev. bud. 2024	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	3 370	2 097	1 273	14 877	12 277	2 600

Kommentar til status økonomi

Innenfor direktørens stab meldes det et samlet positivt avvik på 2,6 millioner kroner per 31. desember 2024.

1,6 millioner av dette er lønnsutgifter som ble kuttet i forbindelse med omorganiseringen av kommunalområdet. Resterende er midler som er avsatt sentralt for senere fordeling for dekking av utgifter til vikarer og ressurskrevende brukere.

Status økonomiplan tiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik Status prognose i kr	Statusbeskrivelse
Driftskonsekvens investeringer				
HM - Grindvold omsorgsbolig	47 600	47 600	0 arbeid	Grindvold omsorgsbolig med 48 plasser for personer med demens er nå ferdig og 24 brukere har flyttet inn i løpet av april.
Sum	47 600	47 600	0	
Politisk vedtak				
Etablering av Mossehjelpe	500	500	0 arbeid	Det jobbes med omorganisering av alle virksomhetene i helse og mestring. Forslag til nytt organisasjonskart er utarbeidet. Etablering av Mossehjelpe er en del av dette arbeidet.
Forprosjekt ny etasje på Peer Gynt helsehus	500	500	0 arbeid	I formannskapetets møte 18.04 ble det besluttet at arbeidet med å utrede ytterligere en etasje på Peer Gynt helsehus avsluttes og at midlene omdisponeres til nytt mulighetsstudie for bygging av 71 nye sykehjemsplasser et annet sted i kommunen.
Etablering av kjøkken på alle sykehjem	1 000	1 000	0 arbeid	Arbeidet pågår og det fremlegges en sak om status i utvalg for helse og mestring 04.06.
Sum	2 000	2 000	0	
Nye tiltak				
Omgjøring av plasser i forbindelse med oppstart av Grindvold omsorgsboliger	400	400	0 arbeid	Rosnes omsorgsboliger skal gradvis omgjøres fra langtidsplasser til avlastningsplasser. Mange beboere har valgt å flytte fra Rosnes til Grindvold omsorgsboliger. Avlastningstilbud er gratis for brukerne og de avsatte midlene går til inndekking av blant annet husleie i de fraflyttede omsorgsboligene.
Sum	400	400	0	
Sum tiltak	50 000	50 000	0	

Status politiske vedtak

Økonomiplan

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Gjennomføre prosjekt samhandling. Prosjektet skal jobbe for å bedre pasientforløpet og samhandlingen mellom avdelingene.	Iht. plan	Prosjektet er i full gang og det er nedsatt 5 arbeidegrupper som jobber med tildelingskriterier, samhandlingskultur, "Livsskissa" (en modell for behovskartlegging), møtetearenaer og digitale samhandlingsprosesser.

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Gjennomføre prosjekter under programmet "Moss 2035- et omstillingsarbeid for fremtidssikring". Dette er en viktig satsning for at innbyggerne i fremtiden skal kunne mestre egen livssituasjon og få bistand når de trenger det.	Iht. plan	Prosjekt Samhandling er en del av omstillingsprogrammet Moss 2035.
Oppfølging av demensplan.	Iht. plan	Følges opp ute i den enkelte virksomhet.
Opplæring av ledere for å ha en kostnadseffektiv drift som ivaretar kvalitet på tjenestene. Sikre nok kompetanse på turnusplanlegging og kontinuerlig vurdere andre metoder å drifte på som er mer bærekraftige.	Iht. plan	Dette er en kontinuerlig prosess. I 2023 deltok alle lederne i en budsjettsamling hvor fokuset var opplæring i utarbeidelse av bemanningsplaner og detaljbudsjett. Arbeidet videreføres når budsjettarbeidet for 2025 igangsettes.
Prosjekt "livsskissa". Prosjektet er en videreføring av prosjekt Hele mennesker, hele tjenester. Prosjektet skal prøve ut en ny måte å sammen med søkere, vurdere hva som er behovene og hvordan disse kan møtes.	Iht. plan	Denne er en del av prosjekt Samhandling og delprosjekt "Livsskissa" skal igangsettes høsten 2024.
Samlokaliserte boliger (barnebolig, avlastning, brukere med sammensatte behov)?. Det vil gjøres utredninger rundt etablering av samlokaliserte boliger i kommunen for å kunne drifte tilbudet lokalt og mer økonomisk rasjonelt.	Forsinket	Det pågår prosess rundt barnebolig/avlastningsbolig. Resultatet av arbeidet vil fremlegges politisk behandling rett over sommerferien. Videre arbeid med samlokaliserte boliger for personer med psykiske lidelser/ruslidelser, vil starte opp i løpet av høsten 2024.
Strategi for heltidskultur er iverksatt i fire avdelinger. Det gis særskilt godtgjøring for mer helgearbeid i disse avdelingene. Resultatene følges opp og evalueres før ordningen rulles ut i andre avdelinger.	Iht. plan	Arbeidet med heltidskultur pågår kontinuerlig. Arbeidet ledes av prosjektleder i HR-avdelingen. Hvert år arrangeres det to heldagsseminarer hvor ledere og tillitsvalgte deltar. Det ene omhandler turnuskompetanse, det andre mer spesifikt inn mot heltidskultur.
Videre arbeid med plan for omsorgsbygg.	Forsinket	Ny plan fremlegges over sommeren.
Videre implementering av strategisk plan for psykisk helse. Utarbeidelse av handlingsplan.	Forsinket	Ny handlingsplan fremlegges over sommeren.
Videreføre mentorordningen for å rekruttere og beholde helsepersonell.	Iht. plan	Pågår kontinuerlig.

Enhet helsehus

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet helsehus er kommunens kompetansesenter for spesialiserte helsetjenester. Helsehuset skal bygge kompetanse internt i enheten og i øvrige enheter i kommunalrådene for å utvikle framtidens helsetjenester. Enheten er organisert for å levere tjenester som ligger midt mellom tradisjonell primærhelsetjeneste og spesialisthelsetjeneste.

Enheten består av tre virksomheter:

- Virksomhet Peer Gynt helsehus.
- Virksomhet læring og mestring
- Virksomhet legevakt

Enhet helsehus består av tjenestene heldøgns omsorgsplasser, fysioterapi, ergoterapi, rehabilitering i hjemmet, kreftkoordinator, sykehjemslegetjenesten, hukommelsesteam, avlastningsinstitusjon, frisklivssentral, Rask psykisk helse, interkommunal akutt døgnenhet (KAD) og legevakt.

Utvikling og utfordringer

Utvikling

Moss interkommunale legevakt er i gang med forprosjekt for ny legevakt. Leieavtalen legevakten har med sykehuset Østfold opphører i 2025 og det er behov for en ny og større legevakt.

Peer Gynt helsehus har over tid jobbet med oppgavedeling mellom sykepleiere og fagarbeidere som et tiltak for utfordringer med blant annet rekruttering. Det er endret organisering fra 29. april hvor det er etablert et fagteam som består av sykepleiere. Endringen følges tett opp.

Det er stor økning i tjenestebehovet for barn og unge, herav flere komplekse og ressurskrevende brukere. Ventelister og brudd på tidsfrister har økt innen ergo- og fysioterapi i henhold til prioriteringsnøkke. Dette gjelder også i stor grad avtalefysioterapeutene. Det er også et økende press spesielt på hukommelsesteam (utredning demens), RPH og Frisklivssentral.

Det er fokus på systematisk pasientsikkerhetsarbeid via bruk av IKOS som er en digital samhandlingstavle. Videre implementering pågår. Det jobbes også videre med samhandling internt i enheten og på tvers av avdelinger og virksomheter. Målet er å sikre gode pasientforløp, sammenhengende tjenester og legge til rette for tverrfaglig og målrettet arbeid.

Utfordringer

Alle tjenestene i enheten opplever stor pågang og i perioder utfordrer det kapasiteten. Dette har medført at flere tjenester har gjennomført ulike tiltak for å møte pågangen så langt i 2024.

Fravær blant både sykehjemslegene og legene på legevakten medfører tidvis store utfordringer. Det er utfordrende å rekruttere leger, da særlig til kortvarige engasjementer og korttidsfravær for enkeltdager. Dette medfører sårbarhet i drift og merbelastning på de legene som er til stede.

Kapasiteten på sengeplassene på Peer Gynt helsehus har i hele 1. tertial vært utfordrende. Det er iverksatt flere tiltak som er ventet å ha effekt på denne situasjonen.

1. tertialrapport 2024

Det er usikkerhet rundt Sørtun avlastningsbolig og tilbudet til barn og unge både pga omorganisering og stadig nye vedtak. Å rekruttere nødvendig kompetanse til barn og unge er spesielt krevende. I kombinasjon med økning i behov og flere ressurskrevende brukere så er dette noe som det må jobbes mye med. Lokaltetene til barn og unge er uhensiktsmessige, små og ikke tilpasset i tilstrekkelig grad. Det påløper store kostnader pga reparasjoner og tilpasninger.

Det er også noe utfordrende å rekruttere riktig kompetanse til Rask psykisk helse (RPH).

Det er økende ventelister og brudd på tidsfrister i henhold til prioriterings nøkkel på grunn av det høye langtidsfraværet innen både fysioterapi og ergoterapi. Fraværet forventes å være høyt en stund fremover. Det er lang ventetid på utredning for demens. Det er også utfordringer knyttet til fravær innenfor Avdeling spesialiserte team.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Rev. bud. 2024	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	80 334	86 376	-6 042	219 477	234 677	-15 200

Kommentar til status økonomi

For enhet helsehus meldes det et merforbruk på 15,2 millioner kroner per 31.12.24.

Det er variasjoner mellom de ulike virksomhetene og avdelingene i forhold til mer- og mindre forbruk. Det største merforbruket ligger på sengeavdelingene på Peer Gynt helsehus. Avdelingene ble styrket i budsjettet for 2024, men ikke tilstrekkelig til å dekke inn for ekstra behov for økt grunnbemanning og vikarer. Avdelingene melder merforbruk på 12,3 millioner per 31.12.24. Avviket skyldes i hovedsak bruk av doble rom og oppfølging av brukere med behov for en til en bemanning. Å sikre nok og riktig bemanning med så høyt belegg er utfordrende, og har medført både bruk av vikarbyrå og overtid. I tillegg har det vært høyt sykefravær og vakante stillinger som gjør utfordringsbildet mer komplekst.

Legevakten har et merforbruk på 4,1 millioner kroner. Avviket har flere årsaker blant annet at budsjettet ikke er justert tilsvarende økning i aktivitet, samt utgifter til vikarer både for leger og sykepleiere for å sikre tilstrekkelig kompetanse. Videre er det økte utgifter på diverse driftsposter.

Virksomhet læring og mestring har et mindreforbruk etter 1. tertial. Dette skyldes primært vakante stillinger, vedtak som ikke er iverksatt ennå og fakturaer som ikke er belastet regnskapet. Ved utgangen av året meldes et mindreforbruk på 1,2 millioner kroner.

Status økonomiplan tiltak**Rammeendringer i økonomiplanen**

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Politisk vedtak					
Økt grunnbemanning	900	900	0	I arbeid	Grunnbemanning er økt med 1 årsverk på Peer Gynt helsehus - avd rehab.
Økt tilskudd avtale fysioterapi	1 000	1 000	0	Ferdig	Iverksatt fra 1.3.24
Sum	1 900	1 900	0		
Nye tiltak					
Tjenester til barn og unge, avlastning	6 000	6 000	0	I arbeid	Omorganiseringsprosess pågår og krever tid til å gjennomføre.
Sum	6 000	6 000	0		
Sum tiltak	7 900	7 900	0		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2020	3,05 %	7,45 %	10,49 %
Sykefravær 2021	3,05 %	6,36 %	9,41 %
Sykefravær 2022	3,91 %	7,55 %	11,46 %
Sykefravær 2023	3,47 %	7,31 %	10,78 %
Sykefravær 2024	4,15 %	7,70 %	11,85 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	3,97 %	8,75 %	12,72 %
Sykefravær 1. kvartal 2024	4,15 %	7,70 %	11,85 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær for enhet helsehus er på 11,9 prosent for 1. kvartal 2024. Dette er en reduksjon fra 12,7 prosent fra 1. kvartal 2023. Det er langtidsfraværet som har gått ned.

Det høyeste fraværet har vært i avdelingene med døgndrift. Det har over tid vært stor arbeidsbelastning med høyt belegg, noe som kan ha medført høyere fravær.

For 1. tertial er det meldt 68 avvik på HMS.

De fleste HMS avvikene er knyttet til brukere med utfordringer som gir seg utslag i utageringer, også mot medarbeidere. Innen enheten er det god kompetanse på adferdsproblematikk og det gjennomføres risikovurderinger med tiltak for å redusere belastningen for ansatte. Det jobbes kontinuerlig med balansen mellom ivaretagelse av brukere og de ansattes arbeidsmiljø.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Det er planlagt en ekstra etasje med korttidsplasser i forbindelse med bygging av ny legevakt ved Peer Gynt helsehus. Det settes av midler for å utrede muligheten for å bygge ytterligere en etasje eller å på annen måte utvide arealet, for å sikre tilgang på flere heldøgns omsorgsplasser.	Ferdig	I formannskapetets møte 18.04.24, sak 20/24 ble følgende besluttet: "Det gjennomføres ingen mulighetsstudiet for ytterligere en etasje på Peer Gynt helsehus." I tillegg ble følgende vedtatt: "Økningen med ytterligere 71 heldøgns plasser planlegges ikke i sammenheng med utbyggingen på helsehuset, men som et eget bygg et annet sted i kommunen."
Driftstilskuddene til fysioterapi oppgraderes. Kommunen skal benytte seg av muligheten for avtalefysioterapeuter til hjemmebesøk, behandling av barn og gruppetrening i totalt 100% stilling. Som en konsekvens av dette er det forventet at kommunen vil redusere sine kostnader for oppfølging i hjemmet.	Iht. plan	Avtale fysioterapeuter foretar hjemmebesøk, behandling av barn prioriteres og det er ingen venteliste på behandling av barn. Det er ikke igangsatt gruppetrening.

Økonomiplan

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Effektivisering og organisering (avdeling for personlig assistanse og virksomhet barn og unge)? Det gjøres endringer i organiseringen av enkelte avdelinger for å bedre samhandlingen rundt enkelte brukergrupper.	Ikke startet	
Jobbe med etablering av flere ambulante ressursteam for å sikre bemanning ved fravær av fast tilsatt personell.	Ikke startet	
Jobbe med oppgavedeling slik at helseressursene benyttes best mulig.	Iht. plan	Det jobbes med oppgavedeling innenfor både institusjon, omsorgsboliger og hjemmetjenester. Det er ulikt hvor langt hvert sted har kommet i prosessen, noen steder har allerede startet, andre starter frem mot sommeren med ny organisering og noen er tidligere i prosessen. Peer Gynt helsehus deltar også i TØRN prosjektet hvor dette med oppgavedeling er en av fokusområdene.
Stimulere til at flere avdelinger innfører turnuser med langvakter.	Ikke startet	

1. tertialrapport 2024

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Andre klimatiltak	Ferdig	Det er foreløpig ikke mulig å kildesortere matavfall.
Bygg og energi - Klimaplanlegging i byggeprosjekter	Iht. plan	Ivaretas i byggeprosjekter som startes, eks. ny legevakt.
Bygg og energi - vedlikehold	Ikke startet	Dette tas med når det evt. startes opp bygging av ekstra etasje, bygging ikke på startet.
Forbruk og avfall - Redusere matsvinn med 50 %	Ikke startet	Nettverk for mat kontakter er etablert og det pågår et løpende arbeid med dette som tema. Det er ikke startet opp et spesifikt prosjekt knyttet til å redusere matsvinn.
Transport - Fokus på digitale løsninger og færre reiser	Ikke startet	Digitale løsninger benyttes der det er mulig.
Transport - Fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Ferdig	Alle enhetens biler er el biler.

Enhet samhandling

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet samhandling er helse og mestrings kontaktpunkt ut mot interne enheter, kommunalområder og andre samarbeidspartnere i kommunen, samt helseforetak og statlige myndigheter. Helsefremmende arbeid og enkelte særfunksjoner som gjelder hele kommunen organiseres også i denne enheten.

Enheden består av:

- Virksomhet helse- og omsorgsforvaltning
- Forsknings- og utviklingsavdeling (FOU- avdeling)
- Avdeling for fastleger og LIS leger
- Avdeling for e-helse

Virksomhet helse- og omsorgsforvaltningen saksbehandler søknader, kartlegger behov og fatter vedtak på alt av helse- og omsorgstjenester. Virksomheten består av to avdelinger, en avdeling for eldre og en avdeling for barn, voksne og koordinerende enhet. Det er lagt føringer for at virksomheten i stor grad skal samarbeide tett med de utøvende virksomhetene for å oppnå korrekt behovsdekning, økonomisk ressurseffektiv drift og reell brukermedvirkning. Virksomheten er også kommunes koordinerende enhet hjemlet i helse og omsorgstjenesteloven § 7 – 3.

FOU - avdelingens mål er å ha fokus på forskning og kontinuerlig utvikling av tjenestene i Moss kommune. Gjennom dette arbeidet tar kommunen sitt medvirkningsansvar ved å legge til rette for et godt samarbeid med forsknings- og utviklingsmiljøer ved både spesialisthelsetjenesten og utdanningsinstitusjoner. Avdelingen skal også sikre ivaretagelse av oppgaver innen miljørettet helsevern, og sikre et godt smittevernarbeid.

1. tertialrapport 2024

Avdeling for fastleger og LIS legers mål er å sikre god organisering og utvikling av legetjenesten i kommunen.

Avdeling for E-helse er etablert for å sikre effektiv organisering av e-helsesatsningen i helse og mestring.

Utvikling og utfordringer

Utvikling:

Det har vært stort press fra sykehus med 299 overliggerdøgn fra januar til og med april 2024. Det har i tillegg vært behov for dobbeltrom på både sykehjem og helsehus, samt noe ved enkelte omsorgsboliger. Det er utarbeidet et tiltakskort for kapasitetsøkning som inkluderer tiltak både i hjemmetjenesten, omsorgsboligene, sykehjem og helsehus. Per april var det totalt 10 pasienter som ventet på heldøgnstilbud, 8 av de på sykehjemsplass. Alle venter i plasser som ordinært benyttes som korttidsplasser.

FOU avdelingen er involvert i tre forskningsprosjekter; SAFE prosjekt– trygghet ved livets slutt, Samskape praksisarenaer for fremtidens avanserte kommunehelsetjeneste og Bærekraftig og tverrprofesjonell praksismodell for helse- og sosialfagutdanningene i kommunen.

FOU jobber kontinuerlig med å videreutvikle tilbakemeldingskultur og pårørendesamarbeid. Avdelingen har koordinert brukerundersøkelsen for sykehjem og helsehus, samt promotert og hatt aktiviteter i forbindelse med pårørendeundersøkelsen IVARETATT. Det er utviklet nye metoder for å veilede, engasjere og sikre oppfølging av undersøkelser.

Utfordringer:

Det er bedring i fastlegeordningen i Moss i 2024. To ny fastlegehjemler har blitt opprettet i år, og i Moss er det nå 52 fastlegehjemler med til sammen 1207 ledige plasser på 11 åpne lister, og det har blitt gitt to rekrutteringstilskudd for nye leger som overtar eksisterende hjemler. Det er stor tilstrømning av innbyggere til fastlegeordningen. Fra og med årsskiftet har det kommet 556 nye listepasienter inn i ordningen. Nytt persontilpasset basistilskudd som kom i 2023 har styrket økonomien i ordningen, men er ikke fullfinansiert fra staten.

Moss har også brukt ressurser i fastlegeordningen for å styrke migrasjonshelsetilbudet i forbindelse med opprettelsen av asylmottak. Selv om tilgangen på fastleger har blitt bedre er det utfordrende å få tak i vikarer, noe som har medført fortsatt bruk av vikarbyrå ved akutt fravær ved enkelte legekontorer. Sykefravær for kommunalt ansatte leger medfører også reduserte inntekter.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Rev. bud. 2024	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	94 690	101 037	-6 347	166 890	177 690	-10 800

Kommentar til status økonomi

For enhet samhandling meldes det et merforbruk på 10,8 millioner kroner per 31.12.24.

Avviket skyldes i hovedsak nye og utvidet omfang av tjenestekjøp, omsorgsstønad og utskrivningsklare pasienter samt økning i basistilskudd til fastlegene.

Det meldes om nye tjenestekjøp og utvidede kjøp for flere brukere både innenfor avlastning og heldøgnskjøp. Disse kjøpene utgjør til sammen 7,5 millioner kroner. Det meldes i tillegg et avvik på omsorgsstønad på 2,6 millioner kroner og utskrivningsklare pasienter på 1,5 millioner kroner.

I avdeling for fastleger og LIS leger meldes det et negativt avvik på 6,2 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak økning i basistilskuddet til fastlegene som ble endret i fjor, og inntektssvikt kommunale ALIS på grunn av stort fravær samt bruk av vikarbyrå.

Det meldes et positivt avvik knyttet til merinntekt for særlig ressurskrevende brukere på i underkant av 7 millioner kroner.

Status økonomiplan tiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik Status prognose i kr	Statusbeskrivelse
Aktivitetsendringer				
Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)	9 800	9 800	0 Ferdig	Tjenestekjøp av BPA er iverksatt.
Nye tjenestekjøp	10 000	10 000	0 Ferdig	Nye tjenestekjøp er iverksatt.
Sum	19 800	19 800	0	
Nye tiltak				
Styrking E-helse avdelingen	1 500	1 500	0 I arbeid	Det er rekruttert og ansatt i tre nye årsverk ved eHelse avdelingen. En startet opp i april og de to andre starter 1. juni.
Sum	1 500	1 500	0	
Politisk vedtak				
Iverksette "Inn på tunet"	1 000	1 000	0 I arbeid	Fremdriftsplan ble fremlagt i Helse og mestringsutvalgets møte i april. Anskaffelsen er publisert med frist 24. mai.
Sum	1 000	1 000	0	
Sum tiltak	22 300	22 300	0	

1. tertialrapport 2024

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2020	1,19 %	3,48 %	4,68 %
Sykefravær 2021	0,66 %	2,92 %	3,58 %
Sykefravær 2022	1,10 %	3,09 %	4,19 %
Sykefravær 2023	1,08 %	3,09 %	4,17 %
Sykefravær 2024	1,33 %	2,82 %	4,15 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	1,18 %	4,28 %	5,46 %
Sykefravær 1. kvartal 2024	1,33 %	2,82 %	4,15 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær ved enhet samhandling er på 4,2 prosent for 1. kvartal. Dette er en reduksjon fra 5,5 prosent fra 1. kvartal 2023, og det har vært en reduksjon både for langtids- og korttidsfravær.

For 1. tertial er det ikke meldt avvik på HMS. Det er ingen meldte skademeldinger hittil i år. Det jobbes kontinuerlig i hele enheten med å beholde et godt psykososialt arbeidsmiljø. Det har høsten 2023 vært regelmessig veiledning for ansatte ved helse- og omsorgsforvaltningen, tiltaket vurderes nå.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Administrasjonen skal komme med en sak i løpet av 2024 for tilbud om teknologiske hjelpemidler som gir økt trygghet for personer med demens. denne saken skal blant annet inneholde tilbud om lokaliseringsteknologi.	Ikke startet	
Moss kommune skal etablere en løsning for «Inn på tunet» i Moss og omegn. Det fremlegges en fremdriftsplan for hovedutvalget for helse og mestrings i februar/mars.	Iht. plan	Fremdriftsplan lagt frem for Helse og mestringsutvalget i april, anskaffelsen er lagt ut med svarfrist 24. mai.
Økningen som ligger i budsjettet må føre til at kommunen investerer i E-Helseteknologi som kan frigjøre tid for helsepersonellet og sørge for bedre opplevelser for brukerne, og midlene må føre til at man kan drifte dette. Teknologiiinnføringen må skje i tett samarbeid med helsepersonellet i kommunen. Det utlyses mye støtteordniger for E-Helsesatsninger i kommunene. For å styrke E-Helsesatsningen i kommunen, må innovasjonsavdelingen sørge for at man er aktiv i å søke midler.	Iht. plan	Det følges med på de ulike støtteordningene for eHelse satsningen i kommunene, og vurderes fortløpende om hva man skal søke på og ikke, og evt. når man skal søke.

Økonomiplan

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Iverksette tiltak iht Leve-hele livet planen, herunder eldrekonulent og ernæringsfysiolog.	Iht. plan	Klinisk ernæringsfysiolog er ansatt, eldrekonulent stilling er foreløpig ubesatt.
Jobbe videre med tilbakemeldingskulturen.	Iht. plan	Det er etablert en struktur for tilbakemeldingskultur som følges

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
		opp i kommunalområdet.
Legetjenesten (fastleger og legevakt)? Utarbeide plan for legetjenesten i kommunen.	Forsinket	Plan for legetjenester er forsinket, den vil bli lagt frem for i Helse og mestrings utvalget sommeren 2024.
Velferdsteknologi (signalanlegg, multidosedispensere og e-lås)? Det gjøres en videre implementering av sykesignalanlegg i sykehjem og omsorgsboliger. I tillegg gjøres en ny satsning på e-låser og multidosedispensere.	Forsinket	Signalanlegg løsningen vil være på plass ved alle sykehjem og omsorgsboliger i løpet av uke 20 i 2024, dette er en forsinket levering. Implementering av e-låser ferdigstilles medio mai 2024. Medisindispensere er forsinket med tanke på opprinnelig plan, det er nå iverksatt ytterligere tiltak for å øke bruken av medisindispensere og det er satt et mål om 20 medisindispensere pr. område i hjemmesykepleie i løpet av juni 2024.
Videre arbeid med pårørendestrategien.	Iht. plan	Pårørendestrategien følges opp og tiltakene jobbes med jmf. plan.
Videreutvikle E-helseteamet?.	Iht. plan	eHelse avdelingen utvides med 3 årsverk i 2024, disse er rekruttert og starter opp før sommeren.

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - Levetid for mobiltelefoner 3 år - laptop 5 år - nettbrett 5 år	Iht. plan	Tilstrebe at rutiner følges.
Transport - Fokus på digitale løsninger og færre reiser	Iht. plan	Enheten har medarbeidere som bruker egen bil i tjeneste. Vi har ingen påvirkning på hva slags bil den enkelte kjører, men det oppfordras til å bruke enhetens elbiler så sant de er ledige. Det er et ønske om å avvikle denne ordningen og erstatte den med flere biler disponert av enheten, men det vil medføre en stor kostnad. Ansatte oppfordres til å sykle på jobb. Fortsette å bruke digital kommunikasjon der det er hensiktsmessig for å redusere tjenestereiser.
Transport - Fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Iht. plan	Enheten har i hovedsak el biler.
Transport - Redusere forbruk	Iht. plan	Fokus på å ikke bruke engangskopper i møter eller annet engangsutstyr. Minimere utskrift fra kopimaskin. Tilstrebe lite utskiftning av eks. kontormøbler.

Enhet sykehjem og omsorgsboliger

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet sykehjem og omsorgsboliger omfatter sykehjem, omsorgsboliger, aktivitetstjeneste og mat og service.

Enhetens virksomheter:

- Ekholt og Melløs sykehjem
- Orkerød sykehjem
- Omsorgsboliger syd
- Omsorgsboliger nord

Enheten har til sammen 221 heldøgns institusjonsplasser for somatisk syke og personer med demens. Disse er fordelt på tre sykehjem. I tillegg er det 256 heldøgns omsorgsplasser fordelt på sju omsorgsboliger.

Aktivitetssenter for eldre og demente er fordelt på fem lokasjoner i tilknytning til enten sykehjem eller omsorgsboliger.

Mat og service produserer mat til sykehjem, helsehus, omsorgsboliger og hjemmeboende.

Utvikling og utfordringer

Orkerød sykehjem har implementert oppgavedeling i virksomheten. Melløs sykehjem har nylig startet ny organisering med bakgrunn i oppgavedeling, mens Ekholt sykehjem starter til sommeren.

Oppgavedeling innebærer omfordeling av oppgave mellom sykepleiere og fagarbeidere, og er et tiltak for blant annet utfordringer med rekruttering. Erfaringene er så langt gode. Arbeidet medfører bred involvering og deltakelse av medarbeidere i tillegg til gode prosesser.

Sykesignalanlegg er nå installert ved alle sykehjem og omsorgsboliger. Den siste omsorgsboligen tar løsningen i bruk medio mai. Dette vil bedre kvaliteten på tjenestene, og lette arbeidet for ansatte. Det vil også bidra til mer kostnadseffektive tjenester.

IKOS digitale samhandlingstavler som bidrar til systematisk pasientsikkerhetsarbeid, breddes videre ut i enheten. Det er nå 12 avdelinger som har eller er i ferd med å ta i bruk IKOS.

Grindvold omsorgsbolig med 48 plasser for personer med demens er nå ferdig og 24 brukere har flyttet inn i løpet av april.

Avdeling mat og service er i gang med forprosjekt inkludert mulighetsstudie for nytt sentralkjøkken og fremtidens organisering av mat og service. Avdelingen har i tillegg rekruttert klinisk ernæringsfysiolog.

Avdeling for aktivitet jobber mye med tilbud på tvers av virksomhetene. Struktur på samarbeidet med frivillige er under etablering. Aktivitetssenter ved Grindvold omsorgsbolig er også i oppstarten.

Over tid har enheten erfart at brukerne som tildeles tilbud i omsorgsboliger er mer hjelpetrenge enn tidligere. Flere brukere har omfattende behov for tjenester tilsvarende beboere i sykehjem. Det er også

1. tertialrapport 2024

flere brukere med omfattende adferds-utfordringer og rusavhengighet, som bor i omsorgsboligene. Dette er også en økende gruppe i sykehjemmene.

Enheten har også flere brukere som er ressurskrevende, hvorav flere har behov for en til en bemanning eller tett oppfølging.

Det arbeides med nye turnuser og innleieinstruks for å få ned kostnadene. Det er også nye virksomhetsledere som nå bruker tid på å bli kjent med avdelingene og driften.

Omsorgsbolig Nord har utfordringer med å rekruttere sykepleiere. Det er også en endring i brukersammensetning på noen av avdelingene i omsorgsboligene som krever mye ressurser og opplæring. Vi vil her benytte noe vikarbyrå for å sikre sykepleie kompetanse.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Rev. bud. 2024	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	167 892	177 041	-9 149	498 802	515 902	-17 100

Kommentar til status økonomi

For enhet sykehjem og omsorgsboliger meldes det et merforbruk på 17,1 millioner kroner per 31.12.24.

Orkerød sykehjem melder et merforbruk på 4,9 millioner. Avviket skyldes i hovedsak årsverk uten budsjettmessig dekning. Disse stillingene er kravstillinger og årsverk til brukere som trenger en til en bemanning. Avdelingene ble styrket i budsjettet for 2024, men ikke tilstrekkelig til å dekke inn for ekstra behov for økt grunnbemanning og vikarer. På Melløs og Ekholt sykehjem meldes det et merforbruk på 6 millioner. Avviket skyldes i hovedsak de samme årsakene som ved Orkerød sykehjem.

Omsorgsboligene melder totalt sett et merforbruk på 6,2 millioner kroner. Avviket skyldes sykefravær og vakante stillinger som har medført både bruk av overtid og andre kostbare løsninger. I tillegg er det brukere som trenger en til en bemanning i perioder. Det er fortsatt økte utgifter til matvarer, noe som også fører til merforbruk.

Status økonomiplan tiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose	Avvik Status prognose i kr	Statusbeskrivelse
Politisk vedtak				
Styrke dagtilbud for mennesker med demens i Nordre bydel	500	500	0 I arbeid	Tilbudet vil igangsettes i løpet av høsten.
Økt grunnbemanning	6 300	6 300	0 Ferdig	Grunnbemanningen i omsorgsboligene er styrket med til sammen 7 årsverk.
Opprettholdt drift av sykehjemsplasser	7 200	7 200	0 Ferdig	Drift av sykehjemsplasser på Melløs sykehjem er opprettholdt.
Sum	14 000	14 000	0	

1. tertialrapport 2024

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose	Avvik Status prognose i kr	Statusbeskrivelse
Nye tiltak				
Endret sats for døgnopphold i omsorgsboliger – inntektstap	400	400	0 Ferdig	Tiltaket er iverksatt.
Sum	400	400	0	
Sum tiltak	14 400	14 400	0	

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2020	4,23 %	9,81 %	14,05 %
Sykefravær 2021	4,52 %	9,75 %	14,27 %
Sykefravær 2022	5,01 %	10,84 %	15,85 %
Sykefravær 2023	4,25 %	11,10 %	15,35 %
Sykefravær 2024	4,53 %	12,88 %	17,41 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	4,49 %	13,74 %	18,23 %
Sykefravær 1. kvartal 2024	4,53 %	12,88 %	17,41 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær ved enhet sykehjem og omsorgsboliger er på 17,4 prosent. I 1 tertial 2023 var det 18,2 prosent. Dette er en liten reduksjon.

Rutine for oppfølging av sykefravær følges, og HR samt NAV er koblet på i flere av virksomhetene og har tett samarbeid.

For 1. tertial er det registrert 97 HMS avvik hvorav 13 er blitt skademeldt. De fleste avvikene er knyttet til beboere med en demensdiagnose eller psykisk sykdom som utagerer fysisk eller verbalt mot medarbeiderne. Det gjennomføres risikovurderinger med tiltak for å redusere belastningen for ansatte. Det jobbes kontinuerlig med balansen mellom ivaretagelse av brukere og de ansattes arbeidsmiljø.

HMS og AML er temaer som omtales i alle medbestemmelsesmøter. Det er etablert gode systemer for opplæring av ansatte i fht HMS samt rutiner og prosedyrer for tjenestekvalitet, for å trygge ansatte og bidra til mestringsopplevelse.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Arbeidet med nytt sentralkjøkken settes på vent, da det er ønske om en løsning som sikrer kjøkken på alle bygg som tilbyr heldøgn omsorg. Det utredes en sak om dette, samt muligheten for å levere varm mat til brukere i hjemmet. De gjenstående midlene som var avsatt til arbeidet med sentralkjøkken omprioriteres, og det settes av ytterligere en million til arbeidet i 2024. Dersom utsettelsen bidrar til et opphold i kommunens egen matproduksjon skal vi vurdere å kjøpe eksterne tjenester eller inngå samarbeid med kommunale kjøkken i nærliggende	Iht. plan	Den 4. juni vil status på etablering av kjøkken på hvert enkelt sykehjem og omsorgsbolig legges frem for helse og mestringsutvalget. Den endelige saken vil legges frem 3. september.

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
kommuner.		
I forbindelse med åpningen av omsorgsboligene på Grindvoll skal det fremmes en egen sak til hovedutvalget for helse og mestring om å etablere et dagtilbud for mennesker med demens i tilknytning til dette. Saken fremmer i løpet av første kvartal 2024.	Ferdig	Politisk sak i helse og mestringsutvalgets april møte.
Kommunen har lang kø for heldøgns omsorgsplasser, og det er ikke forespeilet at åpningen av omsorgsboligene på Grindvoll vil løse denne utfordringen. Driften av de åtte omsorgsplassene som foreslås nedlagt på Melløs opprettholdes, for å redusere ventelistene og bruk av dobbeltrom i kommunen.	Ferdig	Plassene er opprettholdt.

Økonomiplan

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Jobbe med etablering av flere ambulante ressursteam for å sikre bemanning ved fravær av fast tilsatt personell.	Ikke startet	
Jobbe med oppgavedeling slik at helseressursene benyttes best mulig.	Iht. plan	Det pågår prosesser ved alle sykehjem om oppgavedeling. Orkerød er igang med ny organisering med dette som bakgrunn. Melløs sykehjem er også igang, og Ekholt starter til sommeren.
Stimulere til at flere avdelinger innfører turnuser med langvakter.	Ikke startet	

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - Innkjøp av utstyr som varer lenge og er miljøvennlig og klimasmart	Iht. plan	Ved innkjøp følges kommunens rammeavtaler.
Forbruk og avfall - Kjøpe brukt - gjenbruk	Iht. plan	Det brukes ulike kanaler for gjenbruk i kommunen.
Forbruk og avfall - Levetid for mobiltelefoner 3 år - laptop 5 år - nettbrett 5 år	Ferdig	Enheten vurderer levetid før innkjøp av nytt utstyr. Enhet sykehjem og omsorgsboliger har ansvarlig praksis i ift utskifting av elektronisk utstyr. Praksis er i tråd med retningslinjene i kommunen.
Forbruk og avfall - Redusere forbruk	Iht. plan	Ingen aktive tiltak på dette området nå.
Forbruk og avfall - Redusere matsvinn med 50 %	Iht. plan	Reduksjon av matsvinn er under planlegging. Forventes at tiltak iverksettes våren 2024
Klimakommunikasjon - Fortelle våre klimahistorier	Ikke startet	Oppdraget henger blant annet sammen med reduksjon i matsvinn som nå er under planlegging.
Naturmangfold - Vi tar vare på naturen vår med fokus på et mangfold av arter	Ferdig	Sansehanger og inngangspartier ved sykehjem og omsorgsboliger er beplantet og følges opp. Dette følges også

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
		opp når nye bygg etableres.
Transport - Fokus på digitale løsninger og færre reiser	Ferdig	Fortsette å bruke digital kommunikasjon der det er hensiktsmessig for å redusere tjenestereiser. Ansatte oppfordres til å sykle på jobb.
Transport - Fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Iht. plan	Få biler i enheten, de bilene som kan være el biler er allerede det.
Transport - Gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Ikke startet	Ingen konkrete tiltak på oppdraget utover å oppfordre til å gå, sykle eller benytte kollektivt når det lar seg gjøre for eksempel til møter eller kurs.
Transport - Kollektivandel buss på 15 % 2030 i mossesamfunnet	Ikke startet	Ingen konkrete tiltak på oppdraget utover å oppfordre til å gå, sykle eller benytte kollektivt når det lar seg gjøre for eksempel til møter eller kurs.
Transport - Sykkelandel på 20 % i 2030 i mossesamfunnet	Ikke startet	Ingen konkrete tiltak på oppdraget utover å oppfordre til å gå, sykle eller benytte kollektivt når det lar seg gjøre for eksempel til møter eller kurs.

Enhet hjemmetjenester

Tjenesteområdebeskrivelse

I enhet hjemmetjenester er alle tidligere avdelinger for rus og psykiatri, hjemmebaserte tjenester og tjenester for funksjonshemmede samlet. Enheten er organisert med fire virksomheter som er tverrfaglig sammensatt, inndelt i geografiske områder.

Disse er:

- virksomhet Rygge med base i gamle Rygge rådhus
- virksomhet sentrum med base på Solgård skog
- virksomhet Jeløy med base på Jeløya
- virksomhet nord med base på Solgård skog

Under hver av virksomhetene er samlokaliserte boliger for funksjonshemmede og hjemmesykepleie organisert. Noen av virksomhetene har i tillegg enkeltavdelinger som yter tjenester for alle områdene slik som hjemmehjelp, nattjeneste, rus- og psykiatritjenester og samlokaliserte boliger til personer innen rus og psykisk helse.

Organiseringen skal bidra til at alle brukerne får et helhetlig og kontinuerlig tilbud. En samling av fagområdene skal sikre tverrfaglig samarbeid og samhandling på tvers av avdelinger og virksomheter.

Utvikling og utfordringer

Utvikling

Enhet hjemmetjenester jobber sammen med e – helseteamet med ytterligere innføring/utskifting av medisin dispensere, samt innføring av nytt e-låsesystem. Det er plan for gjennomføring av dette i alle avdelinger for hjemmesykepleie i 2024.

Innenfor avdelinger for hjemmesykepleie er det gjennomført brukerundersøkelse. Saken vil omtales i helse og mestring i juni 2024.

Enhet hjemmetjenester har begynt å jobbe med oppgavedeling i avdelinger for hjemmesykepleie. Det vil fremover være behov for å tydeligere definere arbeidsoppgaver og knytte dette opp mot den enkelte faggruppes kompetanse. Enheten vil da enklere kunne identifisere kompetansebehov på den enkelte avdeling, samt styre kompetansen til der det er behov.

Ambulante avdelinger i enheten jobber nå med å ta i bruk Spider. Dette er et IT- program for å lage mere effektive kjøreruter samt å sikre at brukere får færre ansatte å forholde seg til. Oppstart av dette i drift er estimert til høsten 2024.

Avdeling for rus og psykiatri har søkt prosjektmidler for nytt gruppetilbud, tur-grupper for rusmisbrukere. Tilbudet har startet opp og det forventes at deltakelse vil øke gjennom året.

Fagområdets tjenester til funksjonshemmede jobber kontinuerlig med å implementer ny veileder, gode helse og omsorgstjenester for personer med utviklingshemming i tjenestene.

Enhet hjemmetjenester evaluerer kontinuerlig organiseringen for å sikre god tverrfaglig samhandling og gode tjenester for brukerne.

Utfordring

Det er mange pågående prosjekter i avdelinger for hjemmesykepleie for å sikre at man klarer å møte fremtidens behov. Dette er innføring av IKOS, nytt e-låsesystem, utrulling av flere medisindispensere, arbeidsdeling, Spider - logistikk program, innføring av nye tiltaksplaner med mer. Dette vil innebære et økt behov i forhold til opplæring ute i avdelingene.

Nye brukere og brukere med mer komplekse utfordringer vil kreve større fokus på opplæring i tiden fremover. Enheten vil arbeide med dette i opplæringsplan og gjennom budsjettprosessen. Per dags dato er det ikke nok midler i forhold til opplæring som kreves hos brukere med sammensatte behov eller med problematikk som utagering.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Rev. bud. 2024	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	207 123	204 782	2 341	582 485	577 585	4 900

Kommentar til status økonomi

For enhet hjemmetjenester meldes det et mindreforbruk på 4,9 millioner kroner per 31.12.24.

Mindreforbruket skyldes hovedsakelig vakans i stillinger og ikke-budsjetterte inntekter fra Imdi og fra Statsforvalter.

I prognosen er det hensyntatt utgifter til innkjøp av nytt logistikk program, Spider.

Det er variasjoner mellom de ulike virksomhetene i forhold til mer- og mindreforbruk.

Det har vært et stort fokus på alle ledernivåer i forhold til arbeid med regnskapet samt tiltak og oppfølging av dette. Avdelingene har kontinuerlig fokus på nivået på tjenester og revurdering av vedtak.

Det er noe usikkerhet rundt prognosen i forhold til å sikre rett kompetanse gjennom sommerferie avviklingen.

Status økonomiplaniltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose budsjett	Avvik Status prognose i kr	Statusbeskrivelse
Politisk vedtak				
Økt grunnbemanning	2 700	2 700	0 Ferdig	Grunnbemanningen i hjemmesykepleien er styrket med tre årsverk.
Sum	2 700	2 700	0	
Sum tiltak	2 700	2 700	0	

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2020	3,77 %	11,13 %	14,90 %
Sykefravær 2021	4,35 %	9,79 %	14,13 %
Sykefravær 2022	4,51 %	11,05 %	15,56 %
Sykefravær 2023	3,84 %	10,46 %	14,30 %
Sykefravær 2024	4,40 %	13,03 %	17,44 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	4,59 %	12,13 %	16,72 %
Sykefravær 1. kvartal 2024	4,40 %	13,03 %	17,44 %

Status sykefravær og HMS

Enhet hjemmetjenester har per 1.tertial 2024 et samlet sykefravær på 17,4 prosent. Dette er en økning på 0,7 prosentpoeng fra samme periode i 2023. Det er variasjon i sykefraværet mellom virksomheter og avdelingene i enheten.

Flere virksomheter har hatt samarbeid med HR-avdeling og NAV i forhold til oppfølging av sykefravær. Enheten jobber kontinuerlig med nærværarbeid. Det gjennomføres også vernerunder og igangsettes tiltak rundt dette på avdelingene.

1. tertialrapport 2024

På medbestemmelsesmøter både i virksomheter og på enhet har risikovurdering i forhold til arbeidsmiljø og psykososiale handlingsplaner hatt stort fokus. I tillegg har flere avdelinger regelmessige møter med lokale tillitsvalgte og verneombud.

I 1. tertial 2023 hadde enhet hjemmetjenester samlet 169 HMS-avvik. Per nå i 1.tertial 2024 har enhet hjemmetjenester 175 HMS-avvik. Antall skademeldinger i 2023 er 59 mot 91(ulykker: 23 og småskader: 68) i 2024. Antall registrerte HMS-avvik varierer mellom avdelingene og virksomhetene.

Omtrent 35 prosent av HMS-avvikene i 2023 og 52 prosent i 2024 har ledet til skademeldinger. Enheten jobber aktivt med risikovurderinger i forhold til enkeltbrukere samt arbeidsmiljø for ansatte. Aktuell opplæring og kursing vurderes kontinuerlig.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Lavterskeltilbud for psykisk helse skal styrkes. Administrasjonen igangsetter arbeidet med å etablere lavterskeltilbudet Mossehjelpa for å styrke de lavere trinnene i innsatstrappen. Det forutsettes at Mossehjelpa etableres ved at ressurser omstilles fra tjenester høyere i innsatstrappen. Orientering med en fremdriftsplan legges frem for utvalget for helse og mestring på siste møte før sommerferien 2024.	Ikke startet	

Økonomiplan

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Effektivisering og organisering (avdeling for personlig assistanse og virksomhet barn og unge)? Det gjøres endringer i organiseringen av enkelte avdelinger for å bedre samhandlingen rundt enkelte brukergrupper.	Iht. plan	Det jobbes med det ute i avdeling.
Jobbe med etablering av flere ambulante ressursteam for å sikre bemanning ved fravær av fast tilsatt personell.	Iht. plan	Dette er påbegynt i noen avdelinger og virksomheter. Arbeidet vil sees på i alle virksomheter i forbindelse med en ny organisering av virksomheter i helses og mestring.
Jobbe med oppgavedeling slik at helseressursene benyttes best mulig.	Iht. plan	Det arbeides med dette ute i sykehjemsavdelinger og avdelinger for hjemmesykepleie. Det vil opprettes fag team i flere avdelinger.
Stimulere til at flere avdelinger innfører turnuser med langvakter.	Iht. plan	Flere avdelinger har innført langvakter.

1. tertialrapport 2024

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - Levetid for mobiltelefoner 3 år - laptop 5 år - nettbrett 5 år	Ferdig	Vurderes forutt for bestilling av nytt utstyr.
Naturmangfold - Vi holder naturen fri for forsøpling og forurensning	Iht. plan	Det er fokus på å rydde opp etter seg når avdelinger drar på turer med brukerne.
Transport - Fokus på digitale løsninger og færre reiser	Ferdig	Møter under en time tas på teams.
Transport - Fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Ferdig	Enheten benytter el-biler.
Transport - Gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Gå-lister vurderes kontinuerlig i enheten.
Transport - Kollektivandel buss på 15 % 2030 i mossesamfunnet	Ikke startet	Ingen konkrete tiltak på oppdraget utover å oppfordre til å gå, sykle eller benytte kollektivt når det lar seg gjøre for eksempel til møter eller kurs.
Transport - Redusere forbruk	Ferdig	Enheten har etablert rutine som reduserer bilbruk. Det vil bli vurdert car-pool på enkelte avdelinger.
Transport - Sykkelandel på 20 % i 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Flere ansatte har gått til anskaffelse av el-sykkel. I sommerperioden er det flere ansatte som bruker el-sykkel i tjenesten.

Kommunalområde plan, miljø og teknikk

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunalområdet har myndighets-, forvaltnings- og driftsoppgaver innenfor drikkevannsforsyning, avløpshåndtering, renovasjon, vei- og trafikkanlegg, parkering, parker- og grøntanlegg, miljø, oppmåling, kart, plan- og byggesak. Tjenesteområdene har viktige grensesnitt mot MOVAR IKS. Kommunalområdet har også ansvar for overordnede planer.

Kommunalområde plan, miljø og teknikk består av enhetene:

- plan, byggesak og geodata
- samfunnsutvikling
- miljø og landskap
- kommunalteknikk

Kommunalområdet forvalter et bredt spekter av lover og regelverker innenfor ansvarsområdet. I tillegg utføres driftsoppgaver innenfor områdene vann, avløp, park og friluft med mer. En vesentlig del av aktiviteten finansieres direkte fra gebyrer og er selvkostfinansiert.

Enhet samfunnsutvikling har sitt hovedfokus innen overordnet planlegging.

Enhet miljø og landskap består av avdeling for landbruksforvaltning (Moss og Råde), avdeling for drift av park og friluft samt avdeling for natur, klima og bymiljø. Enheten har også en samordnende funksjon som ivaretar hele kommunalområdet. Enheten har forvaltningsansvaret for et bredt spekter av oppgaver bla innenfor miljø, landbruk, skogdrift, skjærgårdstjeneste og parkering.

Enhet kommunalteknikk er den største enheten i kommunalområdet. Enheten består av virksomhet vei, vann og avløp som igjen har en egen driftsavdeling, avdeling logistikk, avdeling anlegg og avdeling prosjekt og utvikling. Enhetens hovedansvar er å planlegge, ivareta og drifte kommunens tekniske infrastruktur.

Enhet plan, bygg og geoteknikk består av avdeling byggesak, avdeling plan og avdeling geodata. Enhetens hovedansvar er detaljplanlegging og søknadsbehandling tilknyttet utbygging.

Utvikling og utfordringer

Det er i 1. tertial utarbeidet forslag til ny planstrategi for Moss som legger grunnlaget for rullering av kommuneplanen. Nylig vedtatt Naturmangfoldplan og det pågående arbeidet med ny jordvernstrategi blir viktige grunnlag for videre utvikling av kommunens arealer. Vi opplever mer nedbør og kommunes pågående arbeid med overvannsstrategi og klimatilpasning blir viktig.

Vinteren 2023/2024 hadde mange perioder med vekslende temperatur og mer snøfall enn det som har vært normalt de siste årene. Dette har utfordret tjenesten og det er behov for både å se på rutiner for gjennomføring av vintervedlikehold, finansiering og arealer for deponering av snø.

Det pågår mange prosjekter i kommunen som involverer kommunalområdets tjenester og det jobbes videre med samhandling og effektivisering av arbeidsrutiner.

1. tertialrapport 2024

Kvikkleireområdet rundt Moss havn og BaneNor sitt jernbaneprojekt har fått mye fokus i 1. tertial. Av hensyn til kommunens mulighet til å bidra til best mulig sikkerhet i faresonen er det varslet innføring av bygge- og deleforbud.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Rev. bud. 2024	Siste prognose	Avvik prognose i kr
500-Kommunalområde plan, miljø og teknikk	1 284	802	481	3 978	3 978	0
501-Enhet plan, byggesak og geodata	5 206	8 165	-2 959	14 977	17 977	-3 000
502-Enhet kommunalteknikk	9 242	6 287	2 955	58 273	59 438	-1 165
503-Enhet miljø og landskap	31 398	34 217	-2 819	87 582	87 142	440
504-Enhet samfunnsutvikling	7 307	5 817	1 490	21 985	21 085	900
Sum	54 437	55 288	-851	186 795	189 620	-2 825

Kommentar til status økonomi

Kommunalområdet melder et merforbruk på 2,8 millioner kroner.

Merforbruket skyldes i hovedsak utfordringer med å nå innsparingskravet på 7 millioner kroner innenfor Enhet plan, bygg og geodata. Innsparingskravet forutsetter 100 prosent selvkostgrad på alle selvkostområdene, samtidig som det er en forventning om å unngå økte gebyrer. Det er mange utviklingsprosjekter på gang og det er behov for tilgjengelig kapasitet på enheten for å holde saksbehandlingstidene nede og kvaliteten oppe. Det arbeides aktivt for å effektivisere driften for å øke selvkostgraden, men det er ikke realistisk å klare innsparingskravet for 2024.

Det har i tillegg vært en utfordrende vintersesong og det varsles et merforbruk på drift av kommunens veinett.

Kommunalområdet har arbeidet med innsparingstiltak og tiltak i kategori A-C er innarbeidet i prognosen:

Tiltaksnavn	2024	2025	2026	2027	2028
KTEK - Innsparing strøm og fjernvarme	-750	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
KTEK - Kommunal bilpark/bildeleordning	-300	-300	-300	-300	-300
KTEK - Vakans	-400	0	0	0	0
KTEK - Holde vakanser ledig	-260	-520	-520	-520	-520
MILJØ - Holde vakanser ledig	-190	-380	-380	-380	-380
SAMF - Holde	-50	-100	-100	-100	-100

1. tertialrapport 2024

vakanser ledig					
SAMF - Rådgiver samferdsel	-500	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
SAMF - Rådgiver næring	-350	-700	-700	-700	-700
Sum	-2 800	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett			
	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Årsprognose	Avvik årsprognose
Hageanlegg Alby	1 500	0	1 500	0
Sherpa-trapp Refsnes	1 000	0	0	1 000
Abels gate veiprojekt	16 799	525	16 799	0
Belysning Mossefossen	0	14	0	0
Belysningsanlegg lysløypa skihytta	4 781	65	4 781	0
Bro over Mosseelva	51 741	875	51 741	0
Digitalisering -sensorsystem	1 844	0	1 844	0
Diverse veiprojekter	6 750	131	6 750	0
Fleisercher parken utbedring av setningsskader	3 000	0	3 000	0
Gang- og sykkelveiltak	41 265	374	41 265	0
Ladestasjoner	500	0	500	0
Ny gang- og sykkelbro i Nesparken	5 343	731	5 343	0
Oppgradering av bro/kulvert v/Nøkkellandsveien	2 500	2 072	2 500	0
Oppgradering Storebaugveien 8	1 500	0	1 500	0
Overvann i sentrum	12 790	417	12 790	0
Rabben, etablering av ny bypark	2 500	0	2 500	0
Rammebevilgning biler, maskiner og utstyr	16 736	4 408	17 286	-550
Rammebevilgning gatelys	1 250	0	1 250	0
Storebro -oppgradering	5 000	447	5 000	0
Trafikksikkerhetstiltak og FTU-tiltak	6 200	216	6 200	0
Trolldalsbekken	2 095	264	2 095	0
VA-anlegg Strandgata - SMS 5	8 000	0	8 000	0
Vann- og avløpstiltak	75 000	6 294	75 000	0
Årvoldveien	938	0	938	0
Sum	269 032	16 832	268 582	450

Statustekst investeringer

Hageanlegg Alby

Arbeidet med utvikling av Alby-hagen er ikke igangsatt per utgangen av 1. tertial i påvente av behandling av en politisk sak, ref. verbalvedtak 51.

Sherpa-trapp Refsnes

Etablering av en sherpatrapp i en mye brukt og relativt bratt sti mellom Refsnesalléen og Åslia. På grunn samkjøring av prosjektet med omlegging av VA-ledninger i samme trasé må arbeidet utsettes til 2025.

Abels gate veiprojekt

Abels gate har behov for utbedring av eksisterende og bygging av ny støttemur. Samtidig må fortau og gjerder utbedres og fornyes. Deler av tiltaket er ferdig prosjektert og byggesøkt. Det forventes oppstart i prosjektet vår/sommer 2024.

Belysning Mossefossen

Arbeidene gjøres i et samarbeid mellom lysdesignfirmaet Zenisk og Nettpartner, og er ferdigstilt i september. Beløp ført i år er merverdiavgift på faktura mottatt i 2024.

Belysningsanlegg lysløypa skihytta

Moss kommune skal gjennomføre oppgradering og overta drift av lysanlegget i lysløypa ved skihytta. Prosjektering av nytt anlegg er snart ferdig. Det arbeides med nye avtaler med grunneiere i området og det foreligger per 1. tertial kun avtale med 1 av 4 grunneiere. Prosessen med å inngå avtaler med

1. tertialrapport 2024

resterende eiere er pågående. Kommunen kan ikke igangsette tiltaket uten at grunneierne i området har gitt sitt samtykke.

Bro over Mosseelva

Det skal bygges ny bro over Mosselva fra Henrich Gerners gate til Verket. Broen skal primært bygges for kollektivtrafikk og myke trafikanter.

Per 1. tertial arbeides det med forprosjektering og diverse undersøkelser av grunn og by-antikvariske bygninger som skal tilpasses prosjektgjennomføringen. Enkelte punkter i vedtatt reguleringsplan må gjennomgås og det må vurderes konkrete tiltak før man kan starte en anskaffelse for totalentreprise.

Digitalisering -sensorsystem

Moss kommune har opprettet et prosjekt knyttet til smarte trafikk tellere. Målet er å legge ned flere sensorer i bakken. Tellerne gir oss sanntidsinformasjon om trafikkbildet, samt statistikk over hvilke typer kjøretøy som benytter veien. Ut fra dataene får man et bedre planleggingsverktøy. Per 1. tertial finnes det fem sensorlokasjoner (Olav Kyrres gate, Bråtengata, Kanalbrua, Osloveien ved Verket skole og Osloveien nord for krysset ved Batteriveien). Flere er under planlegging.

Diverse veiprosjekter

Midlene til Trafikksikkerhetstiltak og Diverse veiprosjekter henger sammen. I tillegg blir det ofte satt fokus på å benytte midler på prosjektet for diverse veiprosjekter i sammenheng med utskifting av VA anlegg.

Midlene til Diverse veiprosjekter er planlagt gjennomført i henhold til sak 014/24 i hovedutvalget for byutvikling, samferdsel og næring (BSN) i april 2024.

Prosjekt- og utviklingsavdelingen skal bygge en støttemur i Gunnhildåsen - til det er det avsatt 1,5 millioner kroner.

I henhold til orienteringssaken til BSN er det avsatt en million kroner til fortausprosjekter som gjennomføres samtidig med vann-og avløpsprosjekter. Her kan det se ut til å ta det blir utsettelse på gjennomføring, men dette vil følges opp i 2. tertial.

I henhold til orienteringssaken til BSN er det avsatt tre millioner kroner til asfaltering/oppgradering av vei. Gjennomføring rapporteres ved 2. tertial.

Fleischerer parken utbedring av setningskader

I overgangen mellom Fleischerparken og bryggedekket har det over tid oppstått setningskader ved at masser gradvis vaskes ut i vannet under bryggeanlegget. Dette har medført knekte heller, ujevnt terreng og flere større groper i bakken. Tilsvarende setningskader langs det øvrige bryggeanlegget har de senere årene blitt utbedret ved å etablere plantebed og plattinger med sittegrupper. Per utgangen av 1. tertial er arbeidet fortsatt under planlegging.

Gang- og sykkelveistiltak

Planlegging, detaljprosjektering og gjennomføring av større og mindre gang- og sykkelveistiltak er forankret i vedtatt plan for hovednett for sykkel. Status per 1. tertial:

- Tilrettelegging for sykkel i Bråtengata. Prosjektet hadde oppstart i 2023, og vil pågå frem til høsten 2024.
- Osloveien - sykkeltiltak på strekningen mellom Tigerplassen og kulvert ved riksvei 19 - Vogts gate, jamfør avtale med Statens vegvesen om anleggsbidrag på inntil 20 millioner kroner.

1. tertialrapport 2024

Arbeidet med reguleringsplan for strekningen er under arbeid. Arbeidet vil også inkludere et kostnadsestimat. Ettersom planleggingsarbeidet drar ut i tid vil de fysiske arbeidene ikke komme igang innværende år. En ny vurdering av størrelsen på bevilgningen i planperioden vil derfor måtte skje i forbindelse med økonomiplanarbeidet til høsten.

I tillegg til disse hovedstrekningene er det flere mindre oppgraderinger og tilpasninger av snarveier som utføres for å fremme gange og bruk av sykkel. Det pågår blant annet et arbeid med skilting av sykkelruter. Hvor mye av budsjettet beløp for innværende år som vil bli benyttet er det for tidlig å sette en prognose på ettersom det vil avhenge av fremdriften for prosjektene som per utgangen av 1. tertial ikke er klarlagt.

Ladestasjoner

Etablering av ladepunkter til elbil på offentlig tilgjengelige parkeringsareal. Kostnader kommer i forbindelse med innkjøp av ladeutstyr, elektroarbeider samt graving. Per 1. tertial har det ikke påløpt kostnader.

Ny gang- og sykkelbro i Nesparken

Det skal bygges ny bro over elva ved Nesparken nordøst for Mossehallen. Gammel bro er revet og det står i dag en midlertidig brukonstruksjon der. Design er valgt og prosjektering er fullført. Prosjektet ligger ute på anbud per 1. tertial 2024.

Oppgradering av bro/kulvert v/Nøkkellandsveien

Ny bro som erstatning for sammenrast kulvert er ferdig bygget og prosjektet er ferdigstilt.

Oppgradering Storebaugveien 8

Det foregår planlegging for områdesikring og arbeider med oppgradering av tomten innenfor den tildelte rammen.

Overvann i sentrum

Klimaendringer og store utbygginger i Moss sentrum gir oss store utfordringer men håndtering av overvann. Prosjektet skal se på utfordringen med overvann i sentrum og mulighetene for løsninger for dette. Det arbeides, sammen med konsulent, for å kartlegge flaskehalser for overvannshåndteringen som vil gjenspeiles i kommunens sentrumsplan. Det vil og utarbeides en overvannsplan for sentrumsområdene.

Rabben, etablering av ny bypark

Rabben er opparbeidet som en ny bypark på Verket i regi av Höegh Eiendom/Verket Moss AS. Kommunens andel til opparbeidelse av parken er på 25 millioner kroner. Kommunen betalte 15 millioner kroner i 2022, og 7,5 millioner kroner i 2023. Resterende 2,5 millioner kroner utbetales først når parken er ferdig opparbeidet i henhold til utbyggingsavtalen, og kommunen overtar Rabben for drift og vedlikehold.

Rammebevilgning biler, maskiner og utstyr

Investeringer i maskiner og utstyr foretas gjennom året etter inveteringsplan for året - se under.

Biler og maskiner	Budsjett/regnskap	Ramme	Notater
Ramme, inkludert overføring fra fjoråret		16 736 000	

1. tertialrapport 2024

Feiebil 4-5 m3 biogass	3 742 189		Levert
Traktor	2 500 000		
Henger Unimog	600 000		
Sitteklipper	349 358		Levert
Klyper og skuffer til gravemaskiner og hjullasterer	400 000		
Lagsbiler x3	1 200 000		
Brøyteskjær og spredere	600 000		
Pickup verkstedet	660 427		Erstatning for bil som ble kondemnert
Mercedes Unimog , med kran, brøyteskjær og tallerkenspreder	6 050 000		Bestilt 2023, leveres mai 2024
Elektrisk Polaris UTV	550 000		Bestilt 2023, leveres mai 2024
Sum	16 651 974	16 736 000	

I tillegg til summene over er det i 2024 planlagt å selge en personbil, en feiebil og en lastebil med en estimert salgspris på 550 000 kroner. Disse midlene er tiltenkt som delfinansiering av nytt vintervedlikeholdsutstyr.

Rammebevilgning gatelys

Det er foreløpig planlagt tiltak for 550 000 kroner. Viser til sak 014/24 i hovedutvalget for byutvikling, samferdsel og næring. Planlegging for gjennomføring og fullføring av gatebelysningen innenfor rammebevilgningen pågår.

Storebro -oppgradering

I desember 2022 ble det konstatert at Storebro over Mossefossen ikke har bærevne nok til å benyttes som kollektivbro. Den ble derfor stengt for dette formålet.

Prosjektet er under detaljprosjektering og det er gjennomført flere undersøkelser. Det skal også vurderes tiltak med tidligere påbygget fortau og det ses da på hvordan dette vil påvirke den gamle broen slik at kommunen kan ivareta infrastrukturen som i dag krysser i bro over elva.

Prosjektet ses opp mot den nye kollektivbroen fra Henrich Gerners gate til Verket samtidig som vi arbeider med kostnadsanalyser for å gjennomføre tiltak på Storebro.

1. tertialrapport 2024

Trafikksikkerhetstiltak og FTU-tiltak

Midlene for prosjektene Trafikksikkerhetstiltak disponeres i 2024 i henhold til sak 014/24 i hovedutvalget for byutvikling, samferdsel og næring i april 2024.

Fortau Reier Coop: Her nærmer vi oss slutten av prosjekteringsfasen og kommer til å søke på nytt om trafikksikkerhetsmidler fra Østfold Fylkeskommune.

Dropstone ved Reier skole og barnehage - oppstart i begynnelsen av september ved anleggsavdeligen.

Etablering av 30-soner i områder av kommunen hvor dette vurderes som hensiktsmessig ut i fra et trafikksikkerhetshensyn.

Trolldalsbekken

For å få på plass en sammenhengende tursti fra Kambo senter til Kambo marina gjenstår det å ferdigstille et siste delstrek midtveis mellom Kilsbakken og Møllerbakken. Bro over bekken kom på plass høsten 2023, det er gjennomført erverv av grunn i Møllerbakken 2, og alle avtaler med grunneiere på plass. Det som gjenstår er å etablere en tursti med tilhørende belysning, samt opparbeide grøntarealet på det nylige ervervede arealet i Møllerbakken 2.

VA-anlegg Strandgata - SMS 5

Bane NOR har i entreprisekontrakt SMS 5 lagt om deler av vann- og avløpsnett i Strandgata. Midlene skal dekke utgiftene Bane NOR har hatt på kommunalt vann og avløp i området. Når ledningsnettet blir overtatt vil kostnadene bli overført til Bane NOR.

Vann- og avløpstiltak

Vann- og avløp er rammebevilgning som fordeles utover de forskjellige prosjektene og tiltakene som gjennomføres gjennom året.

Årets midler er for gjennomføring av forskjellige prosjekter. Følgende prosjekter er i gang og jobbes på i 1. tertial 2024:

- Utsynet, Refsnæsskogen. Separering av omtrent 1,5 kilometer felles avløpsledning og utskifting av vannledning. Prosjektet fullføres vår 2024. Total estimert kostnad 25 millioner kroner.
- Voldskogen, Bankveien. Utskifting av vannledning og overvannsledning. Ferdigstilles vår 2024. Estimert kostnad 2,7 millioner kroner.
- Peer Gynts vei/Osloveien. Omlegging av store ledninger i forbindelse med Viken FK sin ombygging av krysset Forventes ferdigstilt høst 2024. Totalt estimert kostnad er 7,9 millioner kroner.

Det vil etter planene bli oppstart av blant annet:

- Osloveien nord, ny VA. I samarbeid med Movar IKS skal det legges med nye hovedledninger for vann og avløp sammen med hovedvannforsyningen til Vestby. Prosjektet får en oppstart i 2.kvartal 2024. Estimert kostnad 4 millioner kroner.
- Fagerliveien/Per Sivles vei. Separering av 280 m med felles avløpsledning og utskifting av 380 med vannledning. Oppstart forventes i 3. kvartal 2024 med ferdigstilling i 2025. Estimert kostnad er 8 millioner kroner.
- Th. Kittelsens gate, Hoppern. 650 meter med separering av felles avløpsledning og utskifting av vannledninger. Forventer oppstart sommer 2024 med ferdigstilling i 2025. Totalt estimert kostnad 12,5 millioner kroner.

1. tertialrapport 2024

- Carlbergveien sør. Utskifting og oppgradering av 360 m med eksisterende vann og avløp. Prosjektet er under prosjektering og metodevalg for gjennomføring skal velges før man kan estimere en kostnad.
- Oppgradering av Nore pumpestasjon. Pumpestasjonen skal oppgraderes for å kunne ta imot økt avløpsmengde.
- Skredderåsen Høydebasseng. Oppgradering av tak og bygge nytt overbygg. Prosjektet er under prosjektering.
- Halmstad/Gatu overvann. Etter utbygging på Halmstad må overvannsnett oppgraderes. Prosjektet er under prosjektering.

I tillegg gjennomføres enkelte mindre tiltak på investeringsmidlene og prosjektering av tiltak som skal starte i 2024 og 2025.

For 2024 rapporteres det per nå på budsjett og det tas en ny vurdering i neste tertialrapportering. Årsak er knyttet til at prosjektet i Birkebeinerveien, Snorres vei som skulle hatt oppstart i år er midlertidig forskjøvet på grunn av bygge- og deleforbud i området Moss havn.

Årvoldveien

Årvoldveien må utvides for at Liljefaret kan stenges i tråd med reguleringsplan for området. For at arbeidet kan gjennomføres vil det kreve en reguleringsplan. Arbeidet er ikke igangsatt.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2020	1,35 %	2,69 %	4,04 %
Sykefravær 2021	1,30 %	5,72 %	7,03 %
Sykefravær 2022	2,11 %	3,77 %	5,88 %
Sykefravær 2023	2,03 %	4,23 %	6,26 %
Sykefravær 2024	2,49 %	4,19 %	6,68 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	2,81 %	5,08 %	7,89 %
Sykefravær 1. kvartal 2024	2,49 %	4,19 %	6,68 %

Status sykefravær og HMS

Det er en liten nedgang i sykefraværet for kommunalområdet sammenlignet med samme periode i 2023. Det er høy fokus på arbeidsmiljø og HMS hos de ulike enhetene.

Kommunalområde plan, miljø og teknikk

Status økonomiplan tiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose	Avvik Status prognose i kr	Statusbeskrivelse
Politisk vedtak				
Økte inntekter, økt effektivitet i PMT	-7 000	-4 000	-3 000 I arbeid	I økonomiplanen ble det vedtatt en innsparing på selvkostområdene på 7 millioner kroner. Det er ikke mulig å oppnå disse innsparingene i 2024 innenfor plan og geodata uten å redusere bemanningen. Byggesak

1. tertialrapport 2024

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
				har selvkostfond som vil kunne dekke byggesak sin andel av innsparingene. Midlene er flyttet til enhet plan, bygg og geodata.
Rådgiverressurs samferdsel	500	0	500 Ferdig	Som følge av effektiviseringsplanen skal det tilsettes en rådgiver samferdsel gjennom intern omorganisering. Midlene er flyttet til enhet samfunnsutvikling.
Byarkitekt	700	700	0 I arbeid	Prosesen er igangsatt. Midlene er flyttet til enhet samfunnsutvikling.
Mulighetsstudie Kleberget - Tollboden	1 000	1 000	0 I arbeid	Prosesen er igangsatt. Midlene er flyttet til enhet samfunnsutvikling.
Sum	-4 800	-2 300	-2 500	
Sum tiltak	-4 800	-2 300	-2 500	

Status politiske vedtak

Økonomiplan

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Plan- og byggesaker som er viktige for næringslivet for å etablere eller beholde arbeidsplasser vil fortsatt bli prioritert	Iht. plan	Plan- og byggesaker som gjelder arbeidsplasser får prioritert saksbehandling.

Enhet plan, byggesak og geodata

Tjenesteområdebeskrivelse

Enheten består av tre avdelinger; plan, byggesak og geodata

- Planavdelingen har ansvar for områderegeringsplaner og detaljreguleringsplaner. Detaljreguleringsplaner består av både private planer, kommunens egne planer og andre offentlige planer.
- Byggesaksbehandlingen i kommunen skal sikre at bygg og omgivelser fremstår med de kvalitetene som var tenkt under planleggingen. Byggesaksavdelingen har ansvar for byggesaksbehandling, delesaker, oppfølging av ulovlighetssaker og tilsyn. Formålet med tilsyn er i første rekke å påse at tiltak i kommunen oppføres med god kvalitet i samsvar med bestemmelsene gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven.
- Avdeling for geodata har ansvar for forvaltning og utvikling av kommunale kart- og planbaser, oppmåling, matrikkelføring, adressering og seksjonering. Avdelingen bidrar også med temadata og analyser til organisasjonen. Det er et mål å gi innbyggerne enkel og visuell tilgang til kartinformasjon og tilrettelegge for selvbetjente nettløsninger og saksinnsyn. Avdelingen er en viktig bidragsyter i tverrfaglig samarbeid og digitalisering.

Utvikling og utfordringer

Plan

Avdelingen har nå full bemanning. Prosjekt med oppheving av eldre reguleringsplaner, som var et tiltak i prosjektet *enklere hverdag*, er påstartet.

Enkelte private planer er satt på vent eller stoppet på grunn av nedgang i boligmarkedet. Det er likevel mange pågående private reguleringsplanprosesser og planer for samferdselsprosjekter. Flere av disse planene er omfattende og komplekse. Det er en del planprosesser som avventer avklaringer gjennom sentrumsplanen og kommunedelplan for Høyda. Det ligger også flere rekkefølgekrav som er krevende å løse knyttet til utbygging på Verket og Høyda.

Byggesak

Det er noe mindre pågang av byggesaker på grunn av krevende tider i byggebransjen. Det er likevel mange byggesaker i Moss kommune sammenlignet med nedgangen det meldes om andre steder i landet. Det er vanskelig å forutse hvordan dette vil utvikle seg fremover.

Kapasiteten på byggesak er foreløpig god. Dette medfører at man får utført flere oppgaver innenfor tilsyn og ulovlighetsoppfølging. Ulovlighetsprosjektet i strandsonen krever mye ressurser. Det jobbes nå med oppfølging av saker som ble registrert sommeren 2023. Registrering i delområde to vil starte opp denne våren.

Geodata

Geodata har stor produksjon og deltar i stadig flere tverrfaglige prosjekter innenfor og utenfor kommunalområdet. Det er startet opp et tettere samarbeid med enhet innovasjon.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enheter	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Rev. bud. 2024	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	5 206	8 165	-2 959	14 977	17 977	-3 000

Kommentar til status økonomi

Enheten melder et merforbruk på 3 millioner kroner.

I budsjettet for 2024 ble det vedtatt en innsparing på enheten på syv millioner kroner basert på selvkostprognosene høsten 2023 som estimerte samlet subsidiering av selvkostområdene med syv millioner kroner.

Gebyrnivåene for områdene ble imidlertid ikke endret. Gebyrene for 2024 er derfor basert på den selvkostgraden man har hatt tidligere år hvor man har budsjettert med noe subsidiering av områdene. Det er derfor ikke realistisk med en innsparing på syv millioner kroner i 2024 uten å nedbemanne.

Den budsjetterte innsparingen innenfor byggesak vil kunne dekkes av selvkostfond i 2024.

1. tertialrapport 2024

Plan og byggesak har over tid bevisst økt bemanningen for å kunne møte den veksten Moss kommune har og for å redusere saksbehandlingstid.

Saksmengden innenfor området er konjunkturbasert. Dette medfører at det er vanskelig å oppnå full selvkost uten at kapasiteten blir for lav i perioder der man har stor saksmengde.

Vedtatt innsparing tilsier at alle gebyrområdene skal være 100 prosent selvkostfinansiert. Dette er spesielt krevende innenfor reguleringsplaner. Samferdselsplaner og områdeplaner gir eksempelvis ikke gebyr, og heller ikke arbeid som gjøres etter offentlig ettersyn. Inntektene vil derfor variere fra år til år. Det er få sammenlignbare kommuner som opererer med en selvkostgrad på 100 prosent på plan.

Plan

Det er budsjettet med høye inntekter innenfor private planer, i tillegg er det lagt inn økte inntekter som følge av innsparingskrav. Økte inntekter er ikke realistisk basert på de planene som er i prosess.

I budsjettet ble det vedtatt en innsparing på 1,8 millioner kroner innenfor private planer. Prognosen tilsier at denne innsparingen ikke er mulig å oppnå uten reduksjon i bemanning.

Byggesak

Et krevende byggemarked gjør at prognosene for inntekter i 2024 er usikre. Basert på inntektene så langt i år, i kombinasjon med at noen stillinger holdes vakante meldes det om balanse ved 1. tertial.

Byggesaksområdet har fortsatt selvkostfond som vil dekke eventuelt underskudd i 2024. Det må tas høyde for at man må øke gebyrinntektene eller redusere kostnadene i årene fremover når selvkostfondet er brukt opp.

Ved brudd på saksbehandlingsfrister på byggesaker reduseres gebyret etter gitte regler. Dette føres som et tap i regnskapet og dekkes ikke av selvkostmidler.

Hittil i år er tapet 0,15 millioner kroner. Etter verbalvedtak skal alle 12-ukers saker der det innstilles på avslag behandles politisk. Med lange skrivefrister er dette krevende å få til uten gebyrtap. Det har også vært enkelte saker som er utsatt av utvalget, bl.a. på grunn av ønske om befarings, slik at saksbehandlingsfristene brytes. Dette utgjør halvparten av gebyrtapet. Rutinene justeres nå slik at videre gebyrtap skal reduseres.

Til sammenligning var gebyrtapet 0,2 millioner kroner i hele 2023.

Geodata

For området meldes det totalt om et estimert merforbruk på 1,2 millioner kroner i forhold til vedtatt budsjett. Merforbruket er resultat av innsparingen som ble vedtatt for selvkostområdene på geodata som viser seg krevende å effektivere uten reduksjon i antall ansatte.

Status økonomiplan tiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik Status prognose i kr	Statusbeskrivelse
Nye tiltak				
Ulovlighetsprosjekt PMT	500	500	0 arbeid	Det jobbes med oppfølging av registreringene fra delområde 1 som ble utført sommeren 2023. Registrering i delområde 2 starter opp våren 2024.
Sum	500	500	0	
Politisk vedtak				
Stillingsressurs til gratis forhåndskonferanse	1 000	1 000	0 arbeid	Gratis forhåndskonferanse er innført fra januar 2024.
Sum	1 000	1 000	0	
Sum tiltak	1 500	1 500	0	

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2020	1,57 %	2,70 %	4,28 %
Sykefravær 2021	1,27 %	4,28 %	5,55 %
Sykefravær 2022	2,09 %	1,57 %	3,66 %
Sykefravær 2023	1,61 %	3,90 %	5,51 %
Sykefravær 2024	1,88 %	2,00 %	3,88 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	1,96 %	3,75 %	5,71 %
Sykefravær 1. kvartal 2024	1,88 %	2,00 %	3,88 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet for enheten ligger på 3,9 prosent. Dette er nedgang på 1,8 prosent fra samme periode i 2023. Reduksjonen er hovedsaklig knyttet til nedgang i langtidssykemeldinger. Det er ikke rapportert om arbeidsrelatert sykefravær.

Det er meldt inn et mindre alvorlig HMS-avvik.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Byggesaksavdelingen skal bli mer innbyggervennlig og bruke det politiske handlingsrom som finnes i lovverket. For søknader til PMT som ikke kan imøtekommes skal Administrasjonen veilede den som søker med forslag til alternative løsninger. I alle dispensasjoner og 12-ukers saker hvor administrasjonen innstiller på avslag skal saken oversendes til politisk behandling med beskrivelse	Iht. plan	Gratis forhåndskonferanse er innført. De fleste 12-ukerssaker med avslag fremmes politisk. Her gjøres det noen unntak der dette medfører fristbrudd.

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
av hvilke alternativer som er forelagt søker. Øvrige saker hvor administrasjonen avslår søknad skal fremgå under referatsaker til PBT som «avslåtte søknader» i første PBT møte etter avslag. Ordningen som implementeres skal ikke medføre at administrasjonen oversitter tidsfrister. Forhåndskonferanse skal være gratis, og det legges inn en stilling til dette.		
Det fremlegges en sak for PBT med forslag til tiltak innenfor selvkostområdet for PMT som kan gi en mer effektiv saksbehandling, og nå mål om 100 % selvkost. Moss kommune er i utvikling og vekst, og det legges til grunn resonnement om at Moss kommune fremover må utføre mer arbeid med de samme ressurser. Moss kommunes høye utviklingsaktivitet skal benyttes til omlegging med mål om 100 % selvkost. Mer effektiv saksbehandling vil medføre økte gebyrinntekter og redusere gebyrbortfall som følge av overgåtte behandlingsfrister.	Ikke startet	Administrasjonen har startet en gjennomgang av gebyrregulativ med bistand fra konsulent. Her anslås tidsbruk for de ulike sakstypene. Det utarbeides en modell som beregner timepris og prisliste. Her kan man legge til grunn 100 prosent selvkost. Det jobbes kontinuerlig med forbedring av prosesser og samhandling.

Økonomiplan

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
I planprosessene vil man prioritere å styrke oppstartsfasen, intern samordning og medvirkning i reguleringsprosesser.	Iht. plan	Det er innført flere tiltak for å sikre bedre intern medvirkning i oppstartsfasen.
Jobbe for forenkling av arbeidsprosesser og redusert saksbehandlingstid	Iht. plan	
Oppfølging av ulovligheter i strandsonen skal gjennomføres i tråd med politisk vedtak	Iht. plan	
Vedtatt ulovlighetsstrategi og tilsynsstrategi skal følges opp med årlig rapportering	Iht. plan	
Økt fokus på medvirkning og brukerdiallog gjennom blant annet dialogmøter med storbrukere og mulighet for booking av veiledning i byggesaker. Erfaringsoverføring til kommunetorget skal fortsatt prioriteres	Iht. plan	

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Klimakommunikasjon - Fortelle våre klimahistorier	Forsinket	
Naturmangfold - Vi bekjemper fremmede, invaderende arter	Iht. plan	Bestemmelse om fremmede arter i alle reguleringsplaner.
Naturmangfold - Vi tar vare på naturen vår med fokus på et mangfold av arter	Iht. plan	Vurdering av påvirkning på naturmangfold inngår i alle saker der det er relevant. Tverrfaglig involvering i planarbeid. Økt kunnskap med ny plan for naturmangfold.
Transport - Gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Fokus på gode løsninger for gående i reguleringsplaner og involvering av fagkunnskap.
Transport - Sykkelandel på 20 % i 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Fokus på planlegging for sykkel i reguleringsplaner. Tverrfaglig involvering i planarbeid.

Enhet kommunalteknikk

Tjenesteområdebeskrivelse

Enheten består av en virksomhet og fire avdelinger:

- Virksomhet vei, vann og avløp
Ivaretar kommunenes rolle som eier og myndighetsutøver av kommunal infrastruktur for vei, vann og avløp. Virksomheten ivaretar oppfølging av utbygginger, hovedplaner, byggesaker, samt veiledning av utbyggere og private, behandling av søknader inne vei, vann og avløp, fagsystemer, prosesskontroll samt anskaffelser.

Virksomheten er ansvarlig for drift av kommunens infrastruktur innen Vei, Vann og Avløp. Dette organiseres i en underavdeling for drift.

- Avdeling prosjekter og utvikling
Ansvar for prosjektledelse og gjennomføring av prosjekter innen vei, vann og avløp, samt andre prosjekter som kommunalområdet PMT gjennomfører. Avdelingen har også rollen som byggherre for egne prosjekter. Innovasjon og utvikling er et viktig moment for å oppnå kostnadseffektive prosjekter og dette er noe som avdelingen prioriterer og har fokus på i alle prosjekter som gjennomføres.
- Avdeling anlegg
Er kommunenes egen entreprenør og har som hovedansvar å gjennomføre nyanlegg og rehabilitering innen vei, vann og avløp, samt grøntanlegg og parkområder i de prosjekter som kommunen utfører egen regi. Avdelingen arbeider på tvers av alle enhets- og kommunalområder.
- Avdeling logistikk
Ansvarlig for innkjøp og drift av alle kommunens kjøretøy og maskiner på tvers av kommunalområder. Drifter også kommunens verksted som organiserer vedlikehold av alle kjøretøy.

Enheten har tilhold i Solgårdskog 15-17.

Utvikling og utfordringer

Økte renter og usikkerhet i markedet har lagt liten demper for utbygginger i Moss kommune. Det er fortsatt stor aktivitet og mange utbygginger er under planlegging. Aktiviteten føre med seg stort press på kommunens ressurser, både økonomiske og personellmessig, som skal følge opp. Alle utbygginger medfører kostnader og tilrettelegginger for kommunen som ikke kan legges på utbyggere. Dette gjelder en del infrastrukturiltak som må på plass og driftsutfordringer i etterkant av utbygginger. Stor aktivitet på mange steder i kommunen samtidig stiller høye krav til effektiv ressursstyring og utfordrer enhetens tilgjengelige kapasitet.

Høsten og vinteren har vist at vi står overfor betydelige klima og miljøutfordringer. Overvannshåndtering må vektlegges i langt større grad en tidligere både ved nye planer, prosjekter og ved drift av eksisterende infrastruktur. Vi har igangsatt prosjektet "overvann i sentrum" med fokus på disse utfordringen og spesielt på de sentrumsnære arealene i Moss kommune. Gjennom dette prosjektet har det blitt avdekket en del flaskehals som må løses i forbindelse med de store utbygningsplanene i sentrum. Dette vil resultere i en overvannsplan for sentrum.

Den harde vinteren vi har vært igjennom har ikke bare ført med seg merkostnader for å drifte veiene gjennom vintersesongen, men fører også med seg et behov for større veivedlikehold på vår og sommer. Feiing tar lenger tid og har større kostnader på grunn av de store mengdene strøsingel som er benyttet i vinterhalvåret. I tillegg har vinteren ført til større skader og slitasje på veidekket enn i et normal år, dette krever oppfølging gjennom hull lapping, asfaltering med mer. Disse kostnadene, sammen med de innsparinger enheten er pålagt, vil høyest sannsynlig medføre en reduksjon av standard på veiene.

Vinteren har vist at vi trenger å regulere områder i Moss kommune for permanent snødeponi for bortkjøring av snø fra sentrumsområdene når snøforholdene tilsier at dette er nødvendig. Vi er i gang med å kartlegge kommunen for aktuelle områder som er hensiktsmessige og som tilfredsstillers statsforvalterens krav. Denne reguleringen vil ha en kostnad som det i dagens budsjett ikke er tatt høyde for og som må håndteres på et senere tidspunkt.

Den vedtatte Hovedplan Vann og avløp med tilhørende tiltaksplaner er viktige verktøy for prioritering av områder med spesielle utfordringer for vår infrastruktur. De økte kostnadene i markedet vil medføre at investeringsrammene for gjennomføring av tiltak innen vann og avløp vil måtte økes for å holde den planlagte gjennomføringstakten. Dette vil bli fulgt opp i fremtidige budsjett og økonomiplaner. En konsulentrapport har sett på infrastruktur for vann og avløp i sentrum og og i denne konkluderes det med at kommunene bør koble avløp fra Jeløya til Movars nye ledning gjennom kanalen. Dette har en betydelig kostnad, men vil spare kommunen for investeringskostnader på lengre sikt.

Kommunen har valgt å lease kjøretøy istedet for å kjøpe disse. Dette betyr at vi ved utløpt leasingperiode, som er fire år for våre avtaler, må avholde ny anbudskonkurranser. Våren 2024 er det avholdt en anbudskonkurranse på 57 kjøretøy for helsesektoren. Vi ser at vi ved å avholde konkurranser med et stort antall like kjøretøy, som vi og kan rullere internt hos oss for å holde kostnaden nede, oppnår bedre leasingavtaler. Likevel øker leasingkostnadene for hver konkurranse på grunn av generelt økte kostnader i samfunnet. Disse økte leasingkostnadene blir ikke kompensert fra brukerne og er ikke tatt høyde for i budsjettet for Logistikkavdeling som står for anskaffelse av kjøretøy for hele kommunen. Dette betyr en helårseffekt på omtrent en million kroner for denne anskaffelsen.

1. tertialrapport 2024

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Rev. bud. 2024	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	9 242	6 287	2 955	58 273	59 438	-1 165

Kommentar til status økonomi

Enheten melder et merforbruk på 1,2 millioner kroner.

Utenfor selvkostområdene meldes det et merforbruk på 2,5 millioner kroner knyttet til vintervedlikehold av kommunale veier. Videre meldes det 0,4 millioner kroner merforbruk som følge av nye leasingavtaler på biler der leasingavtalene har utgått. I tillegg har kommunens utstyr og maskiner vært belastet hardt i vinter og har krevd ytterligere vedlikehold. Dette er ikke hensyntatt i prognose, da enheten forsøker å dekke merforbruket i innenfor ramme.

Innenfor selvkostområdene meldes det foreløpig balanse, men det er knyttet usikkerheter rundt forbruk på vann og avløp og økte utgifter fra Movar. Vi vil ha en bedre oversikt over status til 2. tertial.

Enhet har i prognosen innarbeidet effektiviseringstiltak på til sammen 1,7 millioner kroner. Dette er i stor grad knyttet til innsparing av strøm og fjernvarme, redusert tilbud på bildeleordningen, samt å holde vakanser ledige.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt årsprognose budsjett	Årsprognose	Avvik Status prognose i kr	Statusbeskrivelse
Aktivitetssendringer				
Ny forskrift veidata	250	250	0 I arbeid	Innkjøp av eksterne ressurser for registrering av data
Sum	250	250	0	
Politisk vedtak				
Reklassifisering av det lokale veinettet	500	250	250 I arbeid	Under arbeid - mindre innleide tjenester enn forutsatt.
Brøyting av private veier	1 000	1 000	0 I arbeid	Vintersesong delt i 2 for budsjettåret - jan-april og okt- des.
Tømming av sandfang - Formannskapet, sak 029/23	1 600	1 600	0 Ikke startet	Vil pågå i i vår-, sommer-, høstsesongen
Sum	3 100	2 850	250	
Nye tiltak				
Drift av lysanlegg i lysløpe ved skihytta	150	150	0 Ikke startet	Avhengig av utbygging i løpet av sommer 2024.
Økt bemanning - Rådgiverstilling avd. Logistikk økes med 50 prosent	400	400	0 Ferdig	Stilling besatt
Økt bemanning - Driftspersonell veiavdeling drift Gateløp	400	400	0 Ferdig	Stilling besatt

1. tertialrapport 2024

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Statusbeskrivelse
Sum	950	950	0	
Konsekvensjusteringer				
Prøvetaking og analyser av feiemasser	175	175	0 I arbeid	Prøvetaking pågår i feiesesongen
Sum	175	175	0	
Sum tiltak	4 475	4 225	250	

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2020	1,22 %	2,55 %	3,77 %
Sykefravær 2021	1,43 %	5,86 %	7,30 %
Sykefravær 2022	1,96 %	4,12 %	6,08 %
Sykefravær 2023	2,00 %	3,70 %	5,70 %
Sykefravær 2024	2,17 %	5,24 %	7,41 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	3,08 %	4,28 %	7,35 %
Sykefravær 1. kvartal 2024	2,17 %	5,24 %	7,41 %

Status sykefravær og HMS

Det totale sykefraværet er på lik linje med samme periode i fjor hvor langtidssykefraværet er litt høyere enn korttidsfraværet. Det var en betydelig økning i fraværet i januar, som kan skyldes den svært utfordrende vinteren med stor aktivitet og stor arbeidsbelastning på medarbeiderne.

Det har vært en liten nedgang i registrert HMS- avvik fra 3.tertial 2023 (20) til 1. tertial 2024 (16) av disse er det ett avvik med skade i 1.tertial.

Det er innrapportert to avvik kategorisert som alvorlig. Kategorien med flest avvik er "Ansatte er blitt fysisk eller psykisk skadet" og "ulykker og nestenuhell". Enheten har fokus på å øke bevisstheten for melding av HMS-avvik, slik at vi får bedre styringsdata i forbedringsarbeidet.

Kartlegging av arbeidsmiljø har vært fokusområde i perioden. I den forbindelse er det, i tråd med vår HMS aktivitetsplan, vært gjennomført vernerunder og oppdatering av overordnede HMS risikovurderinger for enheten og dens avdelinger.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Det skal gjennomføres en reklassifisering av veiene i kommunen, med mål om en rettferdig brøyteordning. Det forventes at resultatet av dette vil være økte kostnader for brøyting av det som i dag er klassifisert som private veier, spesielt i «gamle Rygge». Etter reklassifiseringen skal det også opprettes en frivillig ordning der eiere av private veier kan tilslutte seg kommunens brøyteordning mot vederlag.	Iht. plan	Arbeidet pågår og det vil legges frem en politisk sak på dette

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Fra og med 1. januar 2024 skal kommunale avgifter faktureres med månedlig termin.	Ferdig	Innført
Kommunen skal sikre aktiv kontakt med Østfold fylkeskommune for best mulig samarbeid om nødvendige tiltak for sikrere skoleveier og nødvendige avbøtende tiltak til varige tiltak er på plass.	Iht. plan	Arbeides med i dialog med Østfold fylkeskommune
Sideveiene til Helgerødgate (Olav Kyrres gate og Vidars gate) skal gjenåpnes, for å bedre trafikksituasjonen på Jeløya. Dette skal gjøres så snart som mulig, og uten unødvendig opphold. Begge veier har i dag utkjøring til fylkesvei. Det er sperren på den kommunale veien som skal fjernes, og utkjøringen blir uendret. Etter gjenåpningen skal oppmerking av sykkeltrase og parkeringsplasser for bil prioriteres.	Iht. plan	Er per dags dato ute på høring - vil foreligge politisk sak på dette

Økonomiplan

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Enheten skal arbeide systematisk med infrastruktur i planfaser for å møte utviklingen på en bærekraftig måte samtidig som man er forutsigbar i sin tilnærming. Det skal utvikles gode, forutsigbare, infrastruktur veiledere på kommunens nettsider.	Iht. plan	Kontinuerlig pågående i alle planfaser
Enheten skal ha fokus på trafikksikkerhetsarbeid. Gjennom alt trafikksikkerhetsarbeid i Moss kommune skal det tas høyde for alle trafikanter i planlegging av mobilitetsinfrastruktur.	Iht. plan	Kontinuerlig pågående i alle planfaser
Enheten skal ha fokus på kompetanse og kompetanseutvikling i organisasjonen for å være rustet til å møte stadig endrede utfordringer.	Ikke startet	
Enheten skal prioriterer arbeidet med overvannsproblematikk gjennom analyser og planer. I saksbehandlingen og uttalelser fra fagmiljøet skal føringer for klimatilpassning legges til grunn. Ekstremvær påvirker utslipp og forurensning på en negativ måte. Vi skal derfor ha fokus på klimaendringer når saker som utslippssaker, påslippssaker osv. blir behandlet.	Iht. plan	Kontinuerlig pågående i alle planfaser
Enhetens avdeling for drift av infrastruktur bidrar til fremkommelighet på mobilitetsinfrastruktur for alle trafikanter og aldersgrupper i tillegg til drift og vedlikehold av kritisk infrastruktur, som vann forsyning, slik at innbyggerne får en trygg og sikker kilde for dette. Det prioriteres i arbeidet å videreutvikle og sikre gode beredskapsrutiner dette arbeidet da med spesielt fokus på for drikkevannsforsyning	Iht. plan	Dette er grunnleggende emner som er en del av enhetens hovedfokus og vil alltid være en viktig brikke i alt arbeid som enheten utfører

1. tertialrapport 2024

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Andre klimatiltak - Redusere innlekking av fremmedvann i kommunens avløpssystem	Iht. plan	Det pågår et arbeid med registrering av fremmedvannforekomst internt i kommunen og i samarbeid med kommuner som benytter Moss kommunes ledningsnett til transport av avløpsvann til Movars renseanlegg
Bygg og energi - Driftskontroll/pumpestasjoner - energieffektivisering	Iht. plan	Prosjekt med implementering av nytt driftskontrollsystem i sluttfasen
Forbruk og avfall - Innkjøp av utstyr som varer lenge og er miljøvennlig og klimasmart	Iht. plan	Kontinuerlig pågående prosess i alle ledd og avdelinger i enheten
Forbruk og avfall - Kjøpe brukt - gjenbruk	Iht. plan	Benyttes der dette er mulig og hensiktsmessig. Offentlige innkjøpsreglement kan være til hinder for dette
Forbruk og avfall - Levetid for mobiltelefoner 3 år - laptop 5 år - nettbrett 5 år	Iht. plan	Blir byttet ved behov - ikke ut i fra faste intervaller
Forbruk og avfall - Redusere forbruk	Iht. plan	Implementert i organisasjonen
Naturmangfold - Vi bekjemper fremmede, invaderende arter	Iht. plan	Implementert i organisasjonen
Naturmangfold - Vi holder naturen fri for forsøpling og forurensning	Iht. plan	Implementert i organisasjonen
Naturmangfold - Vi tar vare på naturen vår med fokus på et mangfold av arter	Iht. plan	Implementert i organisasjonen
Transport - Fokus på digitale løsninger og færre reiser	Iht. plan	Det benyttes teamssamlinger der dette er hensiktsmessig. Hvor det ikke kan benyttes digitale løsninger vil samkjøring og bruk av offentlig kommunikasjon benyttes.
Transport - Fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Iht. plan	Offentlig anskaffelsesreglement regulerer dette på en god måte. Der denne ikke regulerer innkjøp skal fossilfrie kjøretøy prioriteres hvis dette kan leveres og være hensiktsmessig og økonomisk å anskaffe og bruke.
Transport - Gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Medarbeider oppfordres til å gå hvor dette er hensiktsmessig. Arbeidsplassens beliggenhet kan være et hinder for å benytte dette for en stor andel.
Transport - Kollektivandel buss på 15 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Medarbeider oppfordres til å benytte offentlige transportmidler der dette er hensiktsmessig. Arbeidsplassens beliggenhet kan være et hinder for å benytte dette for en stor andel.
Transport - Sykkelandel på 20 % i 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Medarbeider oppfordres til sykle hvor dette er hensiktsmessig. Arbeidsplassens beliggenhet kan være et hinder for å benytte dette for en stor andel.

Enhet miljø og landskap

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet miljø og landskap har et bredt spekter av oppgaver med hovedfokus på en bærekraftig og helhetlig forvaltning og drift av natur og miljø, samt videreutvikling av gode møteplasser og overordnede planer for grønn mobilitet.

Enheten består av:

- Fellesressurser med ansvar for samordning av oppgaver og juridiske vurderinger på tvers av fagområder innenfor hele kommunalområdet. Dette inkluderer blant annet forhandlinger av utbyggingsavtaler.
- Avdeling natur, klima og bymiljø
Ansvar for planlegging, utvikling og forvaltning av kommunens torg, byrom, parker, gatetrær, badestrender, friområder, lekeplasser, turstier og statlige friluftsområder. Forvaltning av kommunens renovasjonsordning, parkeringsarealer og ivaretagelse av parkeringsbestemmelsene på offentlig vei- og gategrunn samt overordnet sykkel- og mobilitetsplanlegging er andre store og viktige ansvarsområder. Videre har avdelingen ansvaret for utarbeidelse av kommunens klimabudsjett, og er delegert myndighet som kommunens forurensningsmyndighet.
- Avdeling landbruk
Ivaretar fagområdene jordbruk, skogbruk og viltforvaltning i Moss og Råde kommuner gjennom et administrativt vertskommunesamarbeid. Dette innebærer blant annet tilskuddsforvaltning til jordbruksproduksjon og miljøtiltak i landbruket, kontrolloppgaver knyttet til tilskuddsordningene innen jordbruk og skogbruk, forvaltning av kommuneskogene i Moss og Råde og oppfølging og kontroll av skogforyngelse som klimatiltak. I tillegg kommer ledelse og koordinering av ettersøktstjenesten for skadet vilt.
- Avdeling drift park og friluft
Ansvar for drift og vedlikehold av kommunens torg, byrom, parker, badestrender, friområder, lekeplasser, turstier og statlige friluftsområder. Videre har avdelingen driftsansvaret for Skjærgårdstjenesten i Mossregionen (Vestby, Moss og Råde) samt Vansjøstjenesten i Moss kommune. Oppgavene til disse tjenestene inkluderer strandrydding, renovasjon på friområdene, tilrettelegging av brygger, båtfester, toaletter og naturoppsyn.

Enheten er også kontaktpunkt mot Mossregionens interkommunale brann og redning (MIB) med hensyn til feiing, tilsyn og beredskap mot brann og andre ulykker.

Utvikling og utfordringer

Enhet miljø og landskap går ved utgangen av 1. tertial inn i vår «høysesong», og er stort sett i rute med de forberedelser og oppgaver som var planlagt utført i 1. tertial.

Enheten har i år ansatt over 30 sommervikarer innenfor drift park og friluft som skal bidra til å ivareta de løpende driftsoppgavene gjennom sommersesongen. I år har vi valgt å ansette langt flere sommervikarer enn tidligere år, men lengden på engasjementene er kortere. Over en tredjedel av

1. tertialrapport 2024

engasjementene er til ungdom under 18 år. Kommunen bidrar dermed til å gi mange unge en mulighet til å prøve seg i arbeidslivet for aller første gang. I sommer vil flere av disse ungdommene være synlige i bybildet med el-varesykler for drifting av sentrumsområdene. Vi har mange sommervikarer og deltagere som er uten førerkort og el-varesykler vil være et nyttig, effektivt og bærekraftig transportmiddel i sentrum.

I tillegg har man videreført det gode samarbeidet fra 2023 med politiet, NAV og SLT-koordinator om ansettelse av ungdommer som ellers ville hatt utfordringer med å skaffe seg en sommerjobb på egen hånd av ulike årsaker. Disse vil komme i tillegg, og vil kreve tettere oppfølging.

Arbeidet med kartlegging av ulovligheter i strandsonen videreføres i år, og enheten har ansvaret for kartlegging og oppfølging av mulige ulovligheter etter frilufsloven. Enheten har ansatt en person i et engasjement som skal kartlegge strandsonen på Jeløya sammen med kartleggere som følger opp mulige ulovligheter etter plan- og bygningsloven.

Det er gitt innspill til mange overordnede planer og detaljreguleringer i løpet av 1. tertial, og enheten har gjennom sine innspill pekt på konsekvenser utbyggingene har for naturen, det biologiske mangfoldet og for den infrastruktur som enheten forvalter. Dette er en viktig oppgave som krever mye ressurser i en periode hvor kommunen er i stor utvikling med mange krevende planprosesser.

Innenfor selvkostområdet husholdningsrenovasjon har det i 1. tertial vært et stort fokus på forberedelser for innføring av kildesortering av matavfall. Kommunen har god dialog med MOVAR IKS og har innhentet mye informasjon og vært i dialog med flere andre kommuner og IKS-er i forbindelse med arbeidet. Kildesorteringen av matavfallet starter opp gradvis, og det første området får matavfallsinnsamling sommeren/høsten 2024 og videre utrulling vil skje fortløpende og områdevis de påfølgende månedene.

Innenfor avdeling landbruk er arbeidet med utarbeidelse av en jordvernstrategi for kommunen godt i gang og i tråd med fremdriftsplan. En vellykket workshop med politikere fra både Moss og Råde kommuner ble gjennomført 25. april 2024.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Rev. bud. 2024	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	31 398	34 217	-2 819	87 582	87 142	440

Kommentar til status økonomi

Enheten melder et mindreforbruk på 0,44 millioner kroner innenfor enheten.

Mindreforbruket på 0,25 millioner kroner er bevilgning som ble gjort i 2023 om tilskudd til varmpumper. Ubrukte midler etter fjorårets søknadsrunde ble avsatt til fond i 2023 for utbetaling i 2024. En andel av denne avsetningen vil ikke bli utbetalt til formålet.

Innenfor selvkostområdet husholdningsrenovasjon viste årsresultatet for 2023 for MOVAR IKS et langt høyere merforbruk enn tidligere varslet. Moss kommune fikk i februar 2024 en avregning for fjoråret på 7,9 millioner kroner. Deler av merforbruket er det tatt høyde for i forbindelse med fastsettingen av gebyrstørrelsene for inneværende år. Resterende beløp må avregnes mot bruk av fond. Fondet for

1. tertialrapport 2024

husholdningsrenovasjon var ved inngangen av 2024 på 2,6 millioner kroner. Per i dag tilsier prognosene for selvkostområdet balanse inneværende år ved bruk av selvkostfondet.

Enhet har i prognosen innarbeidet effektiviseringstiltak på 0,19 millioner kroner. Innsparingen gjelder i sin helhet å holde vakanser ledige.

Øvrige områder innenfor enheten gjennomfører aktiviteter som planlagt innenfor tilgjengelig budsjettammer.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose	Avvik Status prognose i kr	Statusbeskrivelse
Nye tiltak				
Prosjekt tilrettelagte sommerjobber for ungdom og arbeidstrening voksne - drift park og friluft	375	375	0 arbeid	Tiltaket med tilrettelegging og arbeidstrening har enheten hatt i drift de 2-3 siste årene. Bevilgningen er viktig og vil bidra til å styrke avdelingens arbeid med inkludering for unge og voksne deltagere.
Prosjekt "Rent Mossesund" - undersøkelser av sjøbunnen	1 000	1 000	0 arbeid	Prosjektet er godt i gang. Kartlegginger pågår, og første utkast av tiltaksplan er på plass. Ytterligere kartlegginger vil tas inn i tiltaksplanen, som justeres etter nye opplysninger. Presentasjon av status ble gitt i NLM-utvalget 8. april 2024.
Sum	1 375	1 375	0	
Aktivitetseendringer				
Styrking av landbruksforvaltningen med 0,2 årsverk	260	260	0 arbeid	Er ivare tatt for å bemanne opp avdelingens økende arbeidsmengde.
Sum	260	260	0	
Konsekvensjusteringer				
Viltforvaltningen - økte kostnader vaktordning	100	100	0 arbeid	Det jobbes for å finne gode løsninger for en evt. vaktordning for helger og helligdager. Som følge av nødvendig justering av timesats i 2023, kombinert med økende mengde oppdrag, er den bevilgende rammen langt på vei brukt opp for å dekke inn dette.
Ulovligheter i strandsonen - engasjement kartleggere	200	200	0 arbeid	Tre sommervikarer skal kartlegge strandsonen rundt Jeløya sommeren 2024. Sommervikarer er ansatt og har oppstart i mai. En plan for arbeidet er lagt, og opplæring vil bli gitt. Avdelingene byggesak (plan- og bygningsloven) og natur, klima og bymiljø (friluftsløven) samarbeider om prosjektet.
Jordvernstrategi	300	300	0 arbeid	Arbeidet pågår som planlagt.
Sum	600	600	0	

1. tertialrapport 2024

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose i kr	Avvik Status	Statusbeskrivelse
Politisk vedtak				
Etablere hundepark	100	100	0 I arbeid	Politisk sak behandlet i NLM-utvalget 8. april 2024 (saksnr 010/24). Ikke funnet egnet areal. Politisk ønske om at det skal jobbes videre med denne saken.
Stanse økning i parkeringsavgifter	320	320	0 Ferdig	
Styring tilrettelagte sommerjobber ungdom og arbeidstrening voksne	375	375	0 I arbeid	
Sum	795	795	0	
Sum tiltak	3 030	3 030	0	

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2020	1,68 %	3,10 %	4,78 %
Sykefravær 2021	1,25 %	9,31 %	10,56 %
Sykefravær 2022	2,27 %	5,14 %	7,42 %
Sykefravær 2023	2,71 %	6,28 %	8,99 %
Sykefravær 2024	3,89 %	5,42 %	9,31 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	3,24 %	8,93 %	12,16 %
Sykefravær 1. kvartal 2024	3,89 %	5,42 %	9,31 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet innenfor enheten skyldes i stor grad ikke-arbeidsrelatert langtidsfravær for enkelte ansatte. Dette fraværet har vist en positiv utvikling i forhold til samme periode i 2023. Det jobbes godt med sykefraværsoppfølging for de det gjelder i avdelingene, og det er igangsatt flere tiltak med fokus på nærvær på arbeidsplassen.

Per utgangen av 1. tertial er det meldt inn seks HMS avvik. De hyppigste avvikskategoriene som er benyttet er «Brudd på HMS prosedyrer» og «Ulykker og nestenuhell ansatte blir utsatt for». Den hyppigste årsakskategorien som er blitt benyttet hittil i år er «Manglende bruk av hjelpemidler eller verneutstyr». Dette er tatt på alvor, og oppfølging av rutiner for bruk av verneutstyr er strammet inn. Overgang til innkjøp av elektriske små-maskiner har også hatt en positiv effekt mht HMS. Tilbakemeldinger fra ansatte er at det har ført til redusert støy og vibrasjoner i tillegg til at brukervennligheten er god.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag

Administrasjonen skal starte prosessen med kystoneplanlegging for å sikre viktige biologiske områder i Oslofjorden. Som en del av planleggingen skal det legges frem en sak med forslag til viktige områder i kommunen for vern, som ålegrasenger og hummergrunner.

Status Beskrivelse status

Iht. plan Enhet miljø og landskap skal samarbeide med enhet samfunnsutvikling om dette. Samarbeidet har akkurat startet opp.

1. tertialrapport 2024

Oppdrag

Status Beskrivelse status

Det settes av midler til etablering av hundepark. Det fremmes en egen sak til utvalget for natur, landbruk og miljø i løpet av første halvår 2024. Muligheten for at dette gjøres i samarbeid med private grunneiere og frivillige belyses i saken.	Iht. plan	Sak ble fremmet i april i NLM-utvalget. Moss kommune har ingen egne områder som utpeker seg til formålet utover arealet som ble foreslått i saken. Utvalget ønsker en vurdering av kommunal investering og drift på private arealer, bla et område i nærheten av Rygge ungdomsskole.
Kommunens landbrukskontor skal jobbe aktivt med miljørådgivning for å gjennomføre konkrete løsninger, som å styrke kantsoner mot vassdrag og sjø samt å stimulere til bruk av nye metoder for gjødsling (som bruk av biokull).	Iht. plan	Det ble holdt en orientering om dette i NLM-utvalget 22. januar 2024. Det jobbes kontinuerlig med miljørådgivning.
Moss kommune skal ta initiativ for å få på plassen ny tømmestasjon slik at det kan forbys utslipp av septik fra småbåter i Moss kommune.	Iht. plan	Politisk sak om båtseptik ble behandlet i NLM-utvalget 8. april 2024. Innspill til forslag til ny forskrift om forbud mot tømming av båtseptikk i Oslofjorden ble forankret og er sendt inn til Sjøfartsdirektoratet. Det er kartlagt at en tømmestasjon i Mossesundet og ved Larkollen kan være gunstig, sett opp mot eksisterende tømmestasjoner. Moss kommune må ta kontakt med lokale båthavner, og høre hva de tenker rundt et sannsynlig kommende forbud.
Ordning og forskrift for sparkesykkel i kommunen skal gjennomgås. Dette så det sikres et tilbud med tilstrekkelig antall sparkesykler og vurderinger av brukssoner og parkeringssoner med geo-fencing. Som en del av arbeidet skal man se på muligheten for å samarbeide med fylkeskommunen der leie av sparkesykkel kan kombineres med buss på samme "billett".	Iht. plan	Evaluerings av gjeldende forskrift ble politisk behandlet i BSN-utvalget i 10. april 2024. Det var politisk flertall for å endre forskriften slik at den ikke legger begrensninger på antall tilgjengelige elsparkesykler i kommunen. Forskriften med disse endringene legges på høring i mai 2024.
Planleggingen av gang- og sykkelvei i gammelt jernbanespor skal sees i et større perspektiv fra Kambo i nord til Feste i sør, for å knytte sammen med kyststien. Det skal vurderes en løsning med dresiner på eksisterende jernbanespor på en del av strekningen, da i kombinasjon med parallell gang- og sykkelvei.	Iht. plan	Det er behov for utarbeidelse av et mulighetsstudie for gang- og sykkelvei i jernbanesporet når jernbanen flyttes. Det er svært mange forhold som må vurderes og ivaretas ved opparbeidelse av gang- og sykkelveien, og disse punktene bør være en del av mulighetsstudien.
Prosjektet med parkering og hageanlegg på Alby utsettes frem til en egen sak om rekkefølge og gjennomføring er behandlet i NLM, innen sommeren 2024.	Iht. plan	Sak legges frem for NLM-utvalget i 2. tertial 2024.

Økonomiplan

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Bidra med et systematisk arbeid for å møte klimaendringene i kommunen gjennom å tilegne oss kunnskap, utvikle gode planer som tar hensyn til klimaendringer og sikre at vi har god beredskap dersom uønskede hendelser inntreffer. Å bevare natur og naturmangfold er en viktig del av det å gjøre oss i stand til å møte klimaendringer på best mulig måte. Kostnader knyttet til de ulike tiltakene må synliggjøres og hensyntas i fremtidige økonomiplaner.	Iht. plan	Aktiv deltakelse i arbeidsgruppe for utarbeidelse av plan for klimatilpasning. Medvirkning til et første utkast gjennomføres vår/sommer 2024.
Arbeidet med å begrense spredning av fremmede arter videreføres. Dette er et krevende arbeid, og krever langsiktig og systematisk innsats. Det skal utarbeides en strategisk plan for bekjempelse av fremmede arter, og denne vil gi oss retning på bekjempelse og ikke minst forebygge spredning av fremmede arter.	Iht. plan	Plan mot fremmede arter ble vedtatt i NLM-utvalget 08. april 2024. Planen er forankret i kommunalavdeling plan, miljø og teknikk. Planen skal følges opp. Det er et svært ressurskrevende arbeid å bekjempe fremmede arter, og hovedfokus må ligge på å begrense spredningen.
Jobbe aktivt for å videreutvikle gode møtearenaer for intern samhandling, god kommunikasjon gjennom nettsider og sosiale medier og god medvirkning slik at innbyggere og næringsliv opplever kvalitet, effektivitet og tilgjengelighet i tjenestene.	Iht. plan	I Gjennom prosjektet "Enklere hverdag" ble det innført flere tverrfaglige arenaer for samarbeid på tvers av avdelinger. Disse møtene er gjennomført som forutsatt, og har vist seg veldig nyttige for effektive avklaringer på tvers av avdelinger. Det jobbes kontinuerlig med forbedring av kommunens nettsider i dialog med kommunens kommunikasjonsavdeling.
Sette søkelys på klima- og miljøkonsekvenser i alle beslutningsprosesser i tråd med klimaplanen og kommunens klimabudsjett.	Iht. plan	Dette punktet er en del av alle politiske saksframlegg.
Sørge for en samordning av tiltak og helhetlig tilnærming til Oslofjordhelsa. Vi må systematisk jobbe for å redusere forurensning fra vei, landbruk, bekker og elver, avløpsvann, fritidsbåter og urbane områder. Dette arbeidet må være et tverrfaglig samarbeid, og enheten vil sørge for at det etableres en tverrfaglig gruppe som skal jobbe systematisk med tiltak. Målet er at fjorden skal oppnå god miljøtilstand, at viktige naturverdier skal restaureres, at et aktivt friluftsliv skal fremmes og at naturmangfoldet i fjorden skal ivaretas. Videre skal prosjektet "Rent Mossesund" videreføres. Dette er etablert med mål om å rydde opp i de sterkt forurensede sedimentene i indre Mossesund.	Iht. plan	Dette følges opp gjennom tiltakene som er pålagt kommunene å følge opp. Rapportering til Miljødirektoratet 1. mai 2024. Eksempelvis er det startet opp et systematisk arbeid knyttet til stengsler i strandsonen, tømning av kommunale sandfang langs vei og tilsyn for avløp i spredt bebyggelse. Moss kommunes koordinatorrolle er lagt til enhet miljø og landskap. Prosjektet Rent Mossesund er godt i gang, og første versjon av tiltaksplanen er klar. Arbeidet om Oslofjorden og Rent Mossesund ble presentert for utvalget NLM 08. april 2024.
Sørge for kunnskapsbaserte og miljøfaglige vurderinger på et tidlig tidspunkt i overordnede planer og reguleringsplaner. Vurderingene skal være en viktig del av en bærekraftig forvaltning av arealene, og gi grunnlag for nødvendige beslutninger og målrettede tiltak.	Iht. plan	Enhet miljø og landskap kommer med faglige innspill og miljøfaglige vurderinger i de fleste overordnede planer og reguleringsplaner. Hittil i 2024 er det bla gitt innspill til plan for Fuglevik rensaneanlegg, overføringsledning MOVAR, Sentrumsplanen, Helgerødgata og ny kanalbro, Sterud-kvartalet samt flere mindre reguleringsplaner.
Tidlig involvering i plansaker hvor det er forhold som påvirker kommunal infrastruktur, samt tilby parallellbehandling av planer og utbyggingsavtaler i den grad det er hensiktsmessig.	Iht. plan	Dette er et krevende arbeid i en kommune med svært mange store utbyggingsprosjekter som vil medføre store endringer i den kommunale infrastrukturen. Det er derfor helt nødvendig at det i tidlig fase av detaljreguleringer etableres dialog mellom utbygger, planavdelingen og de avdelinger som ivaretar kommunens infrastruktur. Dette er et arbeid som har stort

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
		fokus og krever mye ressurser.
Tilby og tilrettelegge sommerjobb innenfor drift av park og friluftsområder for ungdommer som av ulike årsaker har utfordringer med å finne jobb på egen hånd, samt tilby arbeidstrening for ungdom og/eller voksne gjennom året. Disse engasjementene vil være i tillegg til ordinære sommervikarer og vil kreve ekstra tilrettelegging og oppfølging.	Iht. plan	Per utgangen av 1. tertial har enheten tre deltagere i praksis gjennom NAV samt en skoleelev via OT, Oppfølgingstjenesten Østfold. Videre er man i dialog med 3 nye kandidater for arbeidsutprøving. I dialog med politiet, NAV og SLT-kordinator tilbys sommerjobb innenfor park og friluft for en særskilt gruppe ungdommer i tillegg til alle ordinære sommervikarer.
Utarbeide en jordvernstrategi i tråd med politiske vedtak. Formålet med en kommunal strategi er økt kunnskap om jordbruksarealene og oppmerksomhet rundt jordvernet i planprosesser. En slik strategi kan bidra til mer langsiktighet i arealplanleggingen ved å tegne et overordnet bilde av forholdet mellom utbygging og bevaring av jordbruksområder.	Iht. plan	Arbeidet med å utarbeide jordvernstrategi er godt i gang. I april ble det i samarbeid med Inspiria Science Center, Nibio og NMBU arrangert en workshop for politikere i Moss og Råde på Inspiria i Sarpsborg. Arbeidet med planen kommer til å fortsette gjennom hele 2024. Kunnskapsgrunnlag for strategien vil ferdigstilles før sommeren 2024.
Utvikling av gode byrom, sosiale møteplasser og tilrettelegging av sammenhengende strukturer av naturpregede områder skal ha fokus ved innspill til planer, ved forhandling av utbyggingsavtaler, i prosjekter i kommunal regi og i forbindelse med ordinær drift. Det fysiske miljøet som omgir oss er viktig for helse, trivsel og livskvalitet. Tilgang til natur og friluftsliv er bra både for den fysiske og psykiske helsa vår. Kommunen som samfunnsutvikler har en viktig rolle som tilrettelegger for at alle skal kunne benytte seg av naturen gratis, og motvirke sosiale forskjeller.	Iht. plan	<p>Det er behov for å rullere parkplanen fra 2014 slik at den er oppdatert med parkanlegg i tidligere Rygge kommune og i tråd med den utviklingen som skjer i kommunen. Arbeidet med rulling av parkplanen igangsettes i løpet av 2024.</p> <p>Enheten har fokus på at trær er viktig for gode byrom og trivsel. Trær bidrar bla. til skygge, bedre luftkvalitet, overvannshåndtering og naturmangfold, i tillegg til å være estetiske å se på.</p> <p>Det er igangsatt et prosjekt som skal vurdere videre arbeider med å utbedre setningskkader v/Fleischerparken.</p> <p>Skateparken på Myra er utvidet med et asfaltert areal for frikjøring. Arealet har vært etterspurt av Moss skateboardklubb.</p> <p>Turstien mellom Utsynet og Refsnesbakken er oppgradert med dekke og belysning.</p> <p>Arbeidet med ny belysningsnorm for kommunen er i slutfasen. God og riktig belysning er viktig for å skape trygge og hyggelige byrom.</p>
Videreføring av igangsatt prosjekt med kartlegging og opprydding i ulovlige hindringer i strandsonen for å sikre tilgang til strandsonen for allmennheten.	Iht. plan	Videreført fra 2023. Oppfølging av mulige ulovligheter knytta til friluftsløven. Kartleggingen ved Larkollen sommeren 2023 viste mange mulige ulovligheter. Prosjektet videreføres med kartlegging av Jeløya sommeren 2024. Arbeidet er ressurskrevende. Dette er også tiltak kommunen er pålagt å jobbe aktivt med i tilknytning til Helhetlig plan for Oslofjorden.

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Andre klimatiltak	Iht. plan	1. Ønsker på sikt å ha et tverrfaglig kart hvor det er aktuelt å plante trær, hvor ikke hensyn til VA eller trafikk er til hinder for planting av trær. I tillegg til hensyn til andre fagområder gjelder det å finne steder hvor det er god nok plass på bakkeplan samt ikke for mye "harde overflater" som asfalt eller stein, og hvor

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
		<p>det ikke er for mye komprimerte masser under bakken.</p> <p>Vurdere å regulere inn flere trær i nye planer og områder.</p> <p>2. Arbeidet er lagt på is inntil videre og en gjenopptakelse av arbeidet beror på grunneiernes tillatelse.</p> <p>3. Kommunen har god oversikt over mulige arealer for restaurering. Dette har vi opparbeidet oss i forbindelse med naturmangfoldplanarbeidet.</p> <p>4. Det er ikke i satt i gang et arbeid knytta til å videreutvikle kommunens miljøledelsesystem 1. tertial 2024.</p> <p>5. Det er utarbeidet tiltaksplan for Gunnarsbybekken av Bekkesus AS. Denne er sendt på høring og vil sammen med hydroteknisk plan danne grunnlag for prioritering av tiltak. Det vil utføres miljøråd for grunneiere og forhåpentlig vil det være mulig å benytte SMIL-midler til gjennomføring av tiltak.</p>
Forbruk og avfall - Innkjøp av utstyr som varer lenge og er miljøvennlig og klimasmart	Iht. plan	Vi har i 2023 og per 1 tertial 2024 økt vår andel av elektriske små-maskiner. Meget gode tilbakemeldinger fra de ansatte mht. brukervennlighet og HMS, redusert støy og vibrasjoner. Avdeling drift park og friluft tar også i bruk el-varesykler for drifting av sentrumsområdene våre. Vi har mange sommervikarer og deltagere uten førerkort og el-varesykler vil være et nyttig, effektivt og bærekraftig transportmiddel i sentrum. Dette er brukte sykler som kommer fra Moss kommune.
Forbruk og avfall - Kjøpe brukt - gjenbruk	Ikke startet	Det er ikke gjort et arbeid på dette området per 1. tertial.
Forbruk og avfall - Levetid for mobiltelefoner 3 år - laptop 4 år - nettbrett 5 år	Iht. plan	Enheten er kjent med målet om å bruke våre digitale enheter lengst mulig.
Klimakommunikasjon - Fortelle våre klimahistorier	Iht. plan	Det er et etablert samarbeid. Det er potensiale for å gjøre dette bedre og mer, men det er begrensede ressurser.
Naturmangfold - Vi bekjemper fremmede, invaderende arter	Iht. plan	<p>1. og 3. Det sendes ut SMS til beboere i områder der det dumpes mye hageavfall. Problemområder registreres. Det er ikke fjernet hageavfall så langt i år.</p> <p>2. Plan mot fremmede arter er ferdigstilt og forankret politisk i NLM-utvalget.</p> <p>4. Det er tildelt SMIL-midler til bekjempelse av kjempespringfrø langs Kureåa og Støtvigbekken.</p>
Naturmangfold - Vi holder naturen fri for forsøpling og forurensning	Iht. plan	<p>Skjærgårdstjenesten rydder aktivt gjennom hele året øyer og friområder som er vanskelig tilgjengelig fra land. Fast ansatte, vikarer og deltagere rydder jevnlig søppel i parker, friområder og sentrum.</p> <p>4. Veiledning om tiltak gjøres før våronn. Informasjon om regelverk og tiltak deles i nyhetsbrev fra landbruksforvaltningen. Dette sendes ut flere ganger i året. Første nyhetsbrev for 2024 ble sendt ut i januar.</p>

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
		5. og 6. Arbeidet er forankret og godt i gang.
Naturmangfold - Vi tar vare på kulturlandskapet	Iht. plan	Forvaltningsplanen for Rygge utvalgte kulturlandskap ble vedtatt i første politiske møte i 2024 etter gjennomført høring. Informasjon om ordningen og frist for å søke ble publisert i nyhetsbrevet som landbruksforvaltningen sendte ut i januar 2024.
Naturmangfold - Vi tar vare på naturen vår med fokus på et mangfold av arter	Iht. plan	<ol style="list-style-type: none">1. God erfaring fra 2023 med buffersoner og naturmangfold gjennom redusert klipping av gress i disse utvalgte områdene. Gjelder arealer i friområder og parker. De fleste av områdene er merket med skilting om artsrikt område.2. Kontinuerlig skjøtsel og ivaretagelse av byens store trær og rekrutteringstrær. Nyplanting er utfordrende da det mange steder ikke er lagt opp til nok plass (hverken over eller under bakken) samt at det mange steder er infrastruktur i bakken som skaper utfordringer. Det arbeides med å finne områder hvor det er aktuelt å plante trær og for at det settes av nok plass til trær i nye planer.3. Ordningene følges opp og informeres om i nyhetsbrev og gjennom andre anledninger.4. Arbeidet med revidering av Humleplanen er påbegynt.5. Grønnstrukturplan; dette er et arbeid som vil igangsettes i løpet av året.
Transport - Fokus på digitale løsninger og færre reiser - Redusere antall tjenestereiser Moss kommune	Iht. plan	Det er fokus på å reise miljøvennlig i enheten.
Transport - Gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Gåstrategi er vedtatt og skal følges opp med konkrete handlingsplaner. Det er planlagt medvirkning knytta til handlingsplanene som gjennomføres vår/høst 2024. Det tas sikte på å ferdigstille handlingsplanen vinter 2024/2025.
Transport - Kollektivandel buss på 15 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	På grunn av begrensede budsjetttrammer i Østfold fylkeskommune er det en stor utfordring å jobbe for forbedret kollektivtilbud i Mosseregionen, men det er et tema i Miljøløftet Moss.
Transport - Sykkelandel på 20 % i 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	<p>Høst- og vårsjekk er gjennomført 2023/2024. Sikker sykkelparkering i form av stativ som krever at man låser med RFID-løsning er etablert i gågata.</p> <p>Tilrettelegging for sykkel er godt i gang i Bråtengata.</p> <p>I Osloveien jobbes det med å få på plass en reguleringsplan.</p> <p>Det er ikke gjort videre tiltak i Carlbergveien så langt i 2024.</p>

Enhet samfunnsutvikling

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet samfunnsutvikling består av ti årsverk, og er satt sammen for å styrke satsningen på arbeidet med helhetlig og bærekraftig samfunnsutvikling i kommuneorganisasjonen og mossesamfunnet, ved blant annet å;

- ivareta kommunens behov for strategiske, langsiktige og overordnede planleggings- og utviklingsoppgaver.
- gi gode beslutningsgrunnlag, gjennomføre og bistå med gode og effektive plan- og strategiprosesser og god oppfølging og gjennomføring av vedtatte planer.
- delta i/lede nettverk for å sikre helhetlig utvikling i samsvar med kommunens overordnede mål, strategier og planer.

Enhetens arbeidsoppgaver omfatter blant annet: Samfunnsplanlegging, overordnet areal- og transportplanlegging, klima- og naturplanlegging og klimaledelse, ledelse og koordinering av kommunens folkehelsearbeid, tilrettelegge for næringsutvikling, medvirkning, koordinering av tverretatlige samarbeid som Byliv, Miljøløftet Moss og Mosseregionen interkommunalt politisk råd.

Utvikling og utfordringer

I 2024 har enheten hatt fokus på oppfølging av planarbeid som følger opp FNs bærekraftsmål, kommunens vedtatte mål og strategier for bærekraftig samfunnsutvikling og planstrategi 2020-2024.

Hovedrevisjon av folkehelseoversikten, Mangfoldige Moss, slik har vi det, ble ferdigstilt i januar og skal legges til grunn for planarbeid i perioden 2024-2027.

Det er utarbeidet forslag til ny planstrategi for Moss, som ble førstegangsbehandlet i formannskapet i april. Planstrategien, sammen med formannskapets forslag til endringer, skal ligge offentlig tilgjengelig i minst 30 dager før sluttbehandling i kommunestyret i juni.

Kommunedelplan for naturmangfold ble vedtatt i februar, og enheten jobber med oppfølging av denne planen.

Kommunedelplan for Høyda er revidert etter andregangs høring, og det har vært jobbet med å vurdere og innarbeide innspill og for å revidere rekkefølgekrav innsigelser til planen. Det tas sikte på sluttbehandling av Høydaplanen i kommunestyret i juni.

Det jobbes mot ferdigstilling av forslag til kommunedelplaner for Sentrum og Halmstad, og det tas sikte på å fremme disse til politisk behandling i september. Strategiplan for klimatilpasning er også under utarbeidelse og skal opp til førstegangsbehandling i september.

Det er utarbeidet forslag til ny medvirkningsplan og boligpolitisk kommunedelplan som skal fremmes til førstegangsbehandling i formannskapet i juni. Medvirkningsplanen skal bli et internt styringsverktøy for hvordan Moss kommune skal arbeide med involvering, medvirkning og samskaping. Boligpolitisk kommunedelplan for Moss skal være et styringsverktøy for en helhetlig og strategisk boligpolitikk.

Enheten jobber med å utarbeide viktige kunnskapsgrunnlag for videre planlegging, og det er igangsatt prosesser knyttet til utarbeidelse av mulighetsstudie for Verla og utredning for Bypakke Moss.

1. tertialrapport 2024

Det er søkt om og fått tilsagn på 0,4 millioner kroner i tilskuddsmidler fra Miljødirektoratet til "planvask" av kommunens arealplaner. Dette skal brukes til en gjennomgang av eldre arealplaner for å vurdere disse er i tråd med oppdatert kunnskap og føringer om naturverdier og økosystemtjenester.

Moss kommune har, etter søknad, blitt tildelt 0,38 millioner kroner i Regionale folkehelsemidler for 2024. Folkehelsenettverket prioriterer og deler ut midlene med bakgrunn i folkehelseoversikten, vedtatt planverk og de prioriterte utfordringene som ligger i mandatet til folkehelsenettverket. Det skal gjennomføres ny levekårskartlegging i Moss i løpet av høsten 2024.

Enheten har videre fokus på å koordinere, lede og delta i tverrfaglige og tverrsektorielle nettverk blant annet Mossregionens interkommunale politiske råd, Miljøløftet Moss, Bylivsprogrammet, internt planforum, folkehelsenettverket og klimasamarbeid.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Rev. bud. 2024	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	7 307	5 817	1 490	21 985	21 085	900

Kommentar til status økonomi

Enheten melder et mindreforbruk på 0,9 millioner kroner.

Mindreforbruket er et resultat av effektiviseringstiltak på 0,9 millioner kroner.

Det planlegges å gjennomføre aktiviteter i løpet av året tilpasset budsjettrammen.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik Status prognose i kr	Statusbeskrivelse
Politisk vedtak				
Medlemskap i sunne kommuner - kommunestyret sak 082/23	90	90	0 Ferdig	Medlemskap er inngått.
Ny rådgiver næringsutvikling - Formannskapet, sak 027/23	700	350	350 Ferdig	Stillingen er redusert til 50 prosent stilling, og tilsetting er i prosess.
Sum	790	440	350	
Aktivitetseendringer				
Overlapp, areal- og transportplanlegger 50 prosent stilling	500	500	0 Ferdig	Stillingen er besatt.
Økt stilling som rådgiver klimatilpasning	600	600	0 Ferdig	Stillingen er besatt.
Sum	1 100	1 100	0	

1. tertialrapport 2024

Tiltak	Vedtatt Årsprognose budsjett	Årsprognose	Avvik Status prognose i kr	Statusbeskrivelse
Nye tiltak				
Kartlegging av fare for kvikkleireskred	650	650	0 I arbeid	Det er igangsatt arbeid med å prioritere framdrift og bruk av midlene.
Strategi for gjennomføring av infrastrukturtiltak langs Ryggeveien	700	700	0 I arbeid	Arbeidet er igangsatt og vil bli gjort rede for i forbindelse med sluttbehandling av kommunedelplan for Høyda.
Sum	1 350	1 350	0	
Sum tiltak	3 240	2 890	350	

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Sykefravær 2021	0,35 %	0,68 %	1,04 %
Sykefravær 2022	2,43 %	4,22 %	6,65 %
Sykefravær 2023	0,39 %	0,00 %	0,39 %
Sykefravær 2024	1,53 %	0,76 %	2,29 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	0,30 %	0,00 %	0,30 %
Sykefravær 1. kvartal 2024	1,53 %	0,76 %	2,29 %

Status sykefravær og HMS

Enheten har hatt lavt sykefravær hittil i 2024. Det er ikke kjent at det er jobbrelatert sykefravær. Enheten fokuserer på å bygge videre på et godt fellesskap og skape gode arenaer for samarbeid og utvikling internt og eksternt.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Arbeidet med rullering av kommuneplanen påbegynnes i løpet av første kvartal 2024. Kommunens planstrategi legges frem for revidering i første møterrekke 2024.	Iht. plan	Det er utarbeidet forslag til planstrategi og planprogram for revisjon av kommuneplanens samfunnsdel. Planprogrammet er lagt ut til offentlig gjennomsyn og skal sluttbehandles i kommunestyret i juni. Formannskapet har innstilt på at samfunnsdelen skal videreføres og at kommuneplanens arealdel skal revideres. Det er igangsatt arbeid med å utarbeide og kartlegge behov for kunnskapsgrunnlag for arealdelen, og planprogrammet skal opp til politisk behandling i september.
Dersom det foreslås å innføre bompenger eller veiprising som belaster lokaltrafikken i Moss, skal dette ut på folkeavstemming før kommunestyret tar endelig stilling til det. En folkeavstemming skal baseres på et grundig saksdokument, hvor alle sider av saken er belyst, både med hva veiløsningene og finansieringsløsningene innebærer.	Iht. plan	Det har vært fremmet en prinsipp sak om Bypakke for Moss. Kommunestyret har fattet vedtak om å igangsette utredningsarbeidet for Bypakke for Moss.
Det fremmes en sak til PBT om opprettelse av «funksjonen byarkitekt».	Iht. plan	Arbeidet er igangsatt og det vil bli fremmet en sak til politisk behandling før sommeren.

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Det settes av midler for å styrke kommunens kompetanse innenfor samferdsel. Dette er også tenkt som en ressurs for å stille sterkere i møte med statlige og fylkeskommunale veimyndigheter. Det fremmes en sak om dette til politisk behandling i løpet av første kvartal 2024.	Ferdig	Sak ble behandlet i hovedutvalg for samferdsel, bymiljø og næring 1. kvartal, og det er vedtatt å omdisponere interne ressurser for å dekke oppgavene tiltenkt en ny rådgiver samferdsel.
I lys av byutvikling og ønsket om en visjon for fremtidens Moss, skal vi med ekstern bistand gjennomføre en mulighetsstudie for havneområdet, fra Tollboden i nord, på begge sider av Kanalen, til Kleberget i syd. Mulighetsstudiet skal inkludere en oppdatert vurdering av havnas bidrag til lokalt/regionalt næringsliv. Mulig alternativ bruk eller utnyttelse av området, flytting av fergeleiet og utvikling av sjøfronten skal være med i studien. Innhenting av fakta skal være en del av det arbeidet. Det fremmes en politisk sak om dette i løpet av første kvartal 2024.	Iht. plan	Sak om mulighetsstudie for havneområdet fra Tollboden til Kleberget har vært behandlet i hovedutvalg for Byutvikling, samferdsel og næring. Arbeidet med å utforme konkurransegrunnlag for mulighetsstudiet er igangsatt, og det er inngått avtale med Bylivssenteret/NAL for bistand til utforming av rammer for, og gjennomføring av parallelloppdraget. Det har vært gjennomført et politisk arbeidsverksted i det innledende arbeidet.
Moss kommune skal jobbe aktivt for å fremskynde byggingen av ny Kanalbro. Det er ikke aktuelt å bygge ny bro med lavere kapasitet enn fire felt for personbiltrafikk.	Iht. plan	Det er mottatt forslag til reguleringsplan for ny kanalbru som skal opp til 1.gangsbehandling i juni. Det er løpende dialog mellom Moss kommune og fylkeskommunen i forbindelse med planarbeidet og i forbindelse med samarbeidet Miljøløftet Moss.
Moss kommune skal jobbe aktivt for å gjenåpne fire felt for personbiltrafikk på eksisterende Kanalbro. Dette skal legges til grunn for kommunens eget arbeid med veiløsninger og i all relevant kontakt med eksterne veimyndigheter.	Iht. plan	Det er mottatt forslag til reguleringsplan for ny kanalbru som skal opp til 1.gangsbehandling i juni. Det er løpende dialog mellom Moss kommune og fylkeskommunen i forbindelse med planarbeidet og i forbindelse med samarbeidet Miljøløftet Moss.

Økonomiplan

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Oppfølging og bistå til gjennomføring av vedtatte planer, herunder utarbeide handlingsplan for oppfølging av strategisk plan for PMT og implementering av vedtatte samfunnsplaner i kommuneorganisasjonen. Følge opp bla. naturmangoldsplan og strategisk næringsplan, LHL og gatebruksplan.	Iht. plan	Enheten jobber med oppfølging av vedtatte planer og har særlig fokus på oppfølging av nylig vedtatt naturmangfoldplan. Kommunen har mange vedtatte planer og oppfølging av disse er ressurskrevende. Det er vurdert høy risiko knyttet til iverksetting av kommunens planverk.
Opprette, lede og delta i tverrfaglige og tverrsektorielle nettverk bl.a. Miljøløftet, Mossregionen IPR, Osloregionen IPR, Sunne kommuner, regionalt folkehelsearbeid, Bylivsprogrammet, internt planforum, folkehelsenettverk, frivillighetsforum, folkehelse- og klimaarbeid. Partnerskap for næringsutvikling i Østfold – vurdere å etablere tverrfaglig bolignettverk, re-etablere tverrfaglig statistikkgruppe for å utarbeide en oversikt over statistikk og analyse som er relevant på tvers av fagfelt.	Iht. plan	Enheten deltar aktivt i tverrfaglige nettverk og samarbeid. Tverrfaglig boliggruppe er foreslått som nytt tiltak i forslag til boligpolitisk plan. Analysegruppe er ikke nedsatt, men planlegges reetablert i løpet av 2024.
Planarbeid som følger opp FN's bærekraftsmål, kommunens vedtatte mål og strategier for bærekraftig samfunnsutvikling og planstrategi 2020-2024, herunder kommunedelplan for Moss	Iht. plan	Forslag til planstrategi, boligpolitisk kommunedelplan og medvirkningsplan er ferdigstilt og skal opp til politisk behandling i juni. Kommunedelplaner for Halmstad og Moss sentrum er under arbeid og vil bli fremmet for politisk

1. tertialrapport 2024

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
sentrum, kommunedelplan for Halmstad, Boligpolitisk kommunedelplan, ferdigstille strategi for medvirkning, strategi for klimatilpasning og utarbeide ny planstrategi 2024-2028.		behandling i september.
Utarbeide kunnskapsgrunnlag, herunder utvikle arealregnskap som verktøy i arealplanleggingen. Vi vil hente inn og analyserestatistikk for å se på utvikling i geografisk fordeling av levekårsutfordringer (Levekårskartlegging).	Iht. plan	Arbeidet med å utarbeide arealregnskap og innhenting av data til ny levekårskartlegging er igangsatt.

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Andre klimatiltak	Iht. plan	Klima, natur og miljø er et av våre hovedinnsatsområder og en av bærekraftsbeina i all planlegging. Arbeidet med strategi for klimatilpasninger under arbeid og skal fremmes til 1. gangsbehandling i september.
Klimakommunikasjon - Fortelle våre klimahistorier	Iht. plan	Vi har fokus på god klimakommunikasjon gjennom våre prosjekter, i møte med ansatte, næringsliv og innbyggere. Vi deler informasjon gjennom arbeidet i Miljøløftet Moss, som blant annet har egen nettside. Det er igangsatt et arbeid med å oppdatere innholdet på kommunens nettsider.
Naturmangfold	Iht. plan	Kommunedelplan for naturmangfold ble vedtatt i februar. Det er igangsatt arbeid med å følge opp naturmangfoldplanen, blant annet utarbeidelse av handlingsplan. Det er søkt om og gitt tilsagn på 0,4 millioner kroner i tilskudd til "planvask", kartlegging av naturverdier i eldre arealplaner som bør revurderes.
Transport - Gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Enheten har fokus på dette målet i sitt arbeid, spesielt gjennom samarbeidet i Miljøløftet Moss og gjennom overordnet planlegging. Det er igangsatt utredning av Bypakke Moss.
Transport - Kollektivandel buss på 15 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Enheten har fokus på dette målet i sitt arbeid, spesielt gjennom samarbeidet i Miljøløftet Moss og gjennom overordnet planlegging. Det er igangsatt utredning av Bypakke Moss.
Transport - Sykkelandel på 20 % i 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Enheten har fokus på dette målet i sitt arbeid, spesielt gjennom samarbeidet i Miljøløftet Moss og gjennom overordnet planlegging. Det er igangsatt utredning av Bypakke Moss.

Fellesposter drift

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2024	Regnskap hiå. 2024	Avvik hiå.	Rev. bud. 2024	Siste prognose	Avvik prognose i kr
890-Fellesposter drift	67	-495	562	-60 752	-60 752	0
891-Moss Kommunale Eiendomsselskap KF	400 745	400 745	0	400 745	397 745	3 000
892-Lønn og pensjon	-69 503	-69 383	-120	-48 595	-76 921	28 326
893-Omstilling og effektivisering	0	0	0	-70 000	-26 630	-43 370
Sum	331 309	330 867	441	221 398	233 442	-12 044

Kommentar til status økonomi

Moss Kommunale Eiendomsselskap KF

Det meldes om et mindreforbruk på 3 millioner kroner. I utgangspunktet er det en økt husleie til MKEiendom på omtrent 0,9 millioner kroner. MKEiendom får overført midler fra kommunen for å dekke strømutfgiftene. Overføringen for strømutfgifter i 2023 viste seg å bli større enn det som var nødvendig, og førte til at disposisjonsfondet til MKEiendom per 31.12.23 ble større enn det som var planlagt. Kommunen forutsetter at økt husleie dekkes innenfor rammen til MKEiendom. I tillegg bør MKEiendom dekke 3 millioner kroner av husleieoverføringen for 2024 innenfor sin egen ramme eller bruk av disposisjonsfond.

Lønn og pensjon

Det meldes om et forventet merforbruk på sentral lønnsnett på 8 millioner kroner. Opprinnelig budsjett var med et utgangspunkt i et lønnsoppgjør på 4,9 prosent. Den økonomiske rammen for årets lønnsoppgjør er anslått til 5,2 prosent i revidert nasjonalbudsjett.

SPKs prognose for pensjonspremie har økt med 2,5 millioner kroner. Avsatt beløp til KLP i økonomiplan ble satt 38,8 millioner kroner for høyt og tas ned i prognosen.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Administrasjonen legger frem en oversikt over ferdig regulerte tomter i kommunalt eie for Formannskapet i starten i februar 2024.	Ferdig	Saken er behandlet i hovedutvalg for oppvekst, aktivitet og inkludering, sak 15/24, den 17.04.24.